

naša luč

1977

8

povejmo po domače!

pregovori

Dolga bolezen, gotova smrt.
Mnogo psov — zajčja smrt.
Premislek je boljši kot dan hoda.
Srednja pot najboljša pot.
Boljša je prva zamera kot druga.
Bolje drži ga, kot lovi ga.
Bolje danes kos kot jutri gos.
Božji mlini meljejo počasi, a gotovo.

Časa moč vse premore.
Čas je denar.
Čas je najboljši zdravnik.
Če v jeseni ni kam devati, spomladi ni kje jemati.

Čez sedem let vse prav pride.
Dan je bolje loviti pri glavi kakor pri repu.

Drva je treba kupiti, ko so češnje zrele.

En „danes“ je boljši kakor dva „jutri“.

Eno leto je dolgo, več jih pa hitro mine.

Nič ni tako tečno, da bi moralo biti večno.

Nikdar ni noč tako dolga, da bi ne prišel dan za njo.

Ni vsak dan nedelja.

Noč ima svojo moč.

Noč ima ušesa, dan ima oči.

O kresi se dan obesi.

Ponoči je vsaka krava črna.

O pustu so zrele neveste, o postu pa preste.

Od zdaj petdeset let ne bo od nas ne čevljev ne dret.

Po toči zvoniti je prepozno.

Pred zoro ni sonca.

Pridnemu en „danes“ več velja kakor dva „jutri“.

Rajši danes pečenega škrjanca, kakor jutri kokoš.

Rani dež — stare babe ples.

Rane rože rade rano razpadejo.

Rano v postelj, rano iz postelje.

kako rečemo

Čuden patron si mi!

Da bi te koklja brcnila!

Dajmo ga malo na zobe!

Dlje greš, dlje ti kažejo.

Da spanja ne odneseš!

Dam častno besedo!

Dali so mu ključavnico na usta.

Košarico mu je dala.

Dali so mu vetra.

Sin mu dela hudo kri.

Dela, kar mu v glavo pade.

Važnega se dela.

Dela se neumnega.

Dela s polno paro.

Za samo zgago si mi.

Desna roka mu je.

To mu je deveta briga.

Dnevi so mu škrti.

Dobil jo je po grbi.

primere

Smeje se kot cigan belemu kruhu.

Je zviti kakor kozji rog.

Za to delo je pripraven kot zajec za brus.

Gibčen je kakor postrv v potoku.

Jezik mu teče kakor mlin.

Žejen je kakor mlinarjeva kokoš.

Letajo okoli kakor mokre kokoši.

Leti, kakor bi se moral za česen tožiti.

Ljudje so zmešani kakor beraška moka.

Luč tako gori, kakor bi na upanje pili.

Megla je gosta kot testo.

Moker je bil kot luža.

Molči, kot bi imel govno v ustih.
Napenja se kakor žaba v leščevju.
Napoti mi je kot kost v grlu.
Neroden je kot drva.

besede

KOLENO —

na kolениh prositi, po kolениh hoditi, na kolena vzeti otroka, na kolena pasti, do kolena gaziti, spraviti koga na kolena, položiti koga čez kolena, kolena se šibijo, klecajo; strmo, da se v kolena grizeš; sorodstvo v tretjem kolenu, imel je deset kolena slovečih pradedov; na kolenu se sleme naglo prevesi; babje koleno (= *najhujša strmina v klanecu*).

LAKOTA —

huda, volčja, predrta lakota, živa lakota (= *nenasitnejš*); za lakoto, od lakote umreti; lakoten na vino; lakotnik (= *nenasiten, lačen človek*); lakotnost (= *pohlep*).

NOS —

po nosu; ladijski nos, ogrčav, gomoljast, sedlast, orlovski, zavihan nos; pred nosom (= *prav blizu*), pred nosom komu kaj pobrati, izpred nosa zmakniti; tenak nos imeti (= *občutljiv*), dober nos imeti (= *prav slutiti*), po nosu dati, pod nos komu podrobiti, pomoliti, pod nosom se mu je kadilo (= *ni mu bilo prav*), obrisati se pod nosom, je še moker pod nosom, za nos voditi, potegniti, za nosom hoditi (= *brez pravega namena*), sam se za nos primi; v nos ga mora dregniti, sicer ne najde; to ima na nosu napisano, obesiti komu kaj na nos, oditi z dolgim nosom, v vsako reč nos vtakniti, nos povesiti, nos vihati, nos visoko nositi, zemljo z nosom podpirati.

Slika na naslovni strani:

Pogled iz Trente na Jalovec.

naša luč

1977 8

mesečnik
za slovence
na tujem

leto 26
oktober 1977

Ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba
sv. Mohorja v Celovcu.
Tisk: Tiskarna Družbe
sv. Mohorja v Celovcu.
Izhaja vsak mesec razen
julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	3 angl. f.
Avstrija	100 šil.
Belgija	220 belg. fran.
Francija	30 fr. fran.
Italija	6000 lir
Švica	16 š. fran.
Nizozemska	13 n. gld.
Nemčija	16 n. mark
Švedska	25 š. kron
Avstralija	6 av. dol.
Kanada	7 kan. dol.
ZDA	7. am dol.

Razlika v cenah je po-
gostejša zaradi neenakih
pošttnin v posameznih dr-
žavah in različnih deviz-
nih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo po-
verjeniki in uprava „Naše
luči“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Printed in Austria

med nami rečeno

Zadnje čase se vedno bolj pogosto pojavljajo v svetovnem časopisju poročila o tako imenovanih disidentih v vzhodnoevropskih državah. Kdo so ti ljudje?

Slovensko jim pravimo oporečniki; režimi, katerim oporekajo, jih pa obme-
tavajo z vsem mogočim: z nergači, nezadovoljneži, izdajalci, zločinci, in
jih šikanirajo na najrazličnejše načine: z zasliševanji, grožnjami, odpoved-
jo služb, ječami. Na vse načine jih skušajo uničiti, a, kot je videti, pre-
pozno.

V resnici so disidenti izredni ljudje, čisti značaji, junaki današnjega
časa, ki si kljub temu, da si ne zakrivajo oči pred težkimi posledicami zase,
upajo glasno protestirati proti kršenju človekovih pravic s strani tamkajšnjih
režimov. To so prav takega spoštovanja vredni ljudje kot tisti, ki so se iz
resnične ljubezni do svobode uprli pred leti fašizmu in nacizmu. (Sem pa ni
mogoče šteti tistih, ki so se uprli zato, da uvedejo namesto enega totalitarizma
drugega.) V naši domači zgodovini je bil svetli lik takšnega upornika kaplan
Čedermac.

Sicer so se po nekaterih vzhodnoevropskih deželah pojavili oporečniki
že vse od vznika tamkajšnjih totalitarnih režimov, a neobičajno so se na-
množili po objavi helsinške sklepne listine avgusta 1975.

Helsinška konferenca 35 evropskih in severnoameriških držav je navedla
v zaključnem dokumentu pravice, ki jih ima vsak človek že z rojstvom
in ki mu jih zato ne sme nihče krati. To sklepno listino so morale posa-
mezne države, udeleženke konference, objaviti. Ko so za njeno vsebino zve-
deli najbolj napredni in najbolj pogumni posamezniki v vzhodnoevropskih
državah, so začeli od svojih vlad na glas zahtevati, naj izpolnijo, kar so
podpisale.

Seveda so si ti režimi na jasnem, da načel o splošno priznanih človekovih
pravicah in svoboščinah ne smejo izvesti, če se hočejo obdržati na oblasti.
Ko je Dubček leta 1968 na Češkoslovaškem začel odpirati vrata samo eni
od svoboščin, priznanju različnih političnih strank, si Sovjetska zveza ni po-
mišljala rajši vzeti nase mednarodno sramoto in v deželo praške pomladi
vkorakati, kot pa pustiti možnost svobodnega političnega življenja in s tem
propada vodstvene vloge ZK.

Da so zastopniki totalitarnih režimov sklepno helsinško listino kljub temu
podpisali, so imeli dva razloga: s podpisom so si zagotovili od Zahoda
gospodarsko pomoč, ki so je tako zelo potrebni, in hoteli so se pokazati kot
demokrati, vsaj na papirju.

S čimer ti režimi niso računali, to so disidenti. In teh je vedno več in vsak
dan so glasnejši. V Romuniji jih je že 300, na Češkoslovaškem 600. Milovan
Džilas pravi, da sestavljajo disidenti opozicijo, ki je režimi ne morejo več
utirati.

Ta glasna in pogumna opozicija je prva špranja v zidu vzhodnoevropskih
sistemov. Upor proti totalitarizmu lahko pride samo od znotraj dežel, v ka-
tere so se ti naselili. Prva špranja je sicer malo. Kljub vsemu je lahko začel-
tek. Za vsak jez je najnevarnejši ravno prvi ris.

Slovenski kristjani modrujemo drug nad drugim, učimo vsak po svoje, napadamo vsakega, od preproste ženice z rožnim vencem v roki pa vse tja do škofov, pri vsem tem ne pozabimo tudi na papeža samega. Napadamo duhovnike in

POZEBA DRAŽI SADJE — Spomladanska pozeba je zlasti močno prizadela sadovnjake v severozahodni Sloveniji. Na največjih nasadih so pridelali le 5 odstotkov od pričakovanega pridelka breskev, ribeza 10 odstotkov in hrušk polovico manj. Tudi jabolka je pozeba

njena pogodba bo omogočila, da bo več kot 6000 gospodinjstev dobilo telefonske priključke. Večina del in montaž bo končanih že do konca prihodnjega leta.

ZDOMCI SE VRAČAJO — Naši delavci, zaposleni na tujem, se vedno pogosteje vračajo za stalno v domovino. Vendar jih pri njihovi vrnitvi ovirajo tudi nekatere težave. Skupnosti za zaposlovanje njihove prošnje večkrat zapostavljajo ali na prošnje sploh ne odgovarjajo. Precejšnje težave so tudi pri carini in pri najemanju lokalov za opravljanje obrtne dejavnosti.

OBRT PEŠA — Čeprav povpraševanje po obrtniških storitvah narašča, se število obrtnih delavnic manjša. Tako se je v Jugoslaviji v zadnjih petih letih število obrtnih delavnic zmanjšalo za 7 odstotkov.

ZASLUŽEK JUGOSLOVANOV — Poprečni čisti mesečni zaslužek Jugoslavana znaša 3793 dinarjev, kar je za 580 dinarjev več kot lani. Največji poprečni mesečni zaslužek so v začetku letošnjega leta dosegli monterji cevovodov, sledijo pa jim projektantje, zaposleni v

kaj pa doma?

njihove pomočnike, vsak vidi samo, kako propada slovenska Cerkev, desničarji in levičarji, starokopitni in naprednjaki, mladi in stari. Tistih nekaj, kar je še ostalo res vernih, se pa čudi in ne more razumeti, da hočemo to našo dobro mater Cerkev porušiti in potem čakati, da znova vstane, seveda brez vseh nas.

Zanimivo. Slovensko Cerkev so naši predniki čuvali, se za njo borili in delali, sedaj jo pa hočemo, ker nam ni zadosti, da jo uničujejo drugi, sami uničiti.

Slovenski duhovniki od škofov do zadnjega kaplana smo vedno pripravljeni delati za evangelij, ljubimo svojo Cerkev, imamo pa veliko pomanjkljivosti in napak. Zato potrebujemo vas, laiki, da nam pomagate z dobroto in ljubeznijo ohranjati in poglobljati vero naših vernikov.

Lepo vas prosim, ne napačajte Cerkve! Cerkev je naprej živeči Kristus. Rajši se je vsi oklenimo, mirno se pogovarjajmo, kako bomo svoje napačne poglede izravnali in kako vsi skupaj res bratsko delali v prenovi Cerkve na Slovenskem!

(Družina, Ljubljana, 14. 8. 1977).

prizadela, in to najhuje v območju Slovenskih goric. Pomanjkanje domačega sadja pa seveda vpliva na cene, ki so precej višje kot lani.

DOBRI ČASI ZA POHIŠTVO — Lesna industrija bo tudi letos dosegla lepe uspehe, saj se bo izvoz izdelkov lesne industrije povečal za okoli 20 odstotkov. Predvsem pohištvo gre dobro v prodajo; računajo, da bodo izvozili za okoli 3 milijarde dinarjev blaga.

„ISKRA“ SE UVELJAVLJA — „Iskra“-Elektromehanika in podjetje za PTT promet v Ljubljani sta sklenila pogodbo o razširitvi in graditvi novih telefonskih central ter o dobavi in montaži telekomunikacijske in prenosne tehnike. Ome-

Pogled s hotela „Lev“ na Ljubljano.

naftni industriji. Najslabše plače pa so prejemale tekstilci, lesarji, gradbeniki, zaposleni v storitveni obrti itd.

PLIN SE HITRO BLIŽA — Slovenski plinovod, ki so ga začeli graditi preteklo jesen pri Šentilju in po katerem naj bi v začetku julija 1978 pritekale prve količine plina iz Sovjetske zveze do Ljubljane, napreduje celo hitreje, kot je bilo načrtovano. V teh dneh polagajo cevi na odseku Lukovica-Ljubljana. Do konca prihodnjega leta bodo plinovod speljali še od Ljubljane do Jesenic, do konca leta 1979 pa še od Ljubljane do Anhovega. V prvem obdobju bo Slovenija dobivala 700 milijonov kubičnih metrov plina letno.

POTRES NA GORENJSKEM — Na območju, ki ga je 16. julija letos prizadel potres, je bil podoben potres tudi 26. marca 1511. Vendar je bil za tiste čase katastrofalen. Bilo je tudi veliko mrtvih. Takratni potres je bil menda tudi največji, do takrat znan v Evropi. Nedvomno je prav ta potres botroval ustnemu izročilu, da je treba v tem delu graditi trdne hiše. Tako so npr. komisije pri pregledu škode zdaj ugotavljale, da so bili celo v nekaterih starejših stavbah ugrajeni močni železni nosilci. Brez teh bi bila danes škoda nedvomno še večja.

NAJDRAŽJE MESTO — Pred letom je bilo na podlagi statističnih podatkov za najdražje mesto v Sloveniji razglašen Maribor, za njim Novo mesto in Ljubljana in za najcenejše mesto Koper. Letos pa se je to prvenstvo preselilo v Novo mesto in Ljubljano, Maribor je na tretjem mestu in Koper na četrtem mestu.

UNESCO V LJUBLJANI — Organizacija združenih narodov za izobraževanje UNESCO organizira vsaka štiri leta svetovno konferenco o kemijskem izobraževanju. Organizacija in izvedba letošnje konfe-

rence je bila zaupana Jugoslaviji in to Ljubljani. Konferenca se bo udeležilo nad 400 strokovnjakov iz 50 držav iz vseh celin. Med povabljenimi so tudi vrhunski znanstveniki s področja kemije.

SEJEM „VINO 77“ — Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani je bil od 29. avgusta do 4. septembra 23. mednarodni vinogradniško-vinarski sejem. Na sejmu je sodelovalo 439 razstavljalcev iz 26 držav, od tega 165 domačih. Letos so razstavljalci prijavili 1289 vzorcev, in sicer 1017 vin, 200 žganih pijač in 72 sadnih sokov. Mednarodne ko-

Radovica blizu Metlike leži sredi vinogradov in ima prelep razgled.

misije so podelile 8 šampionov, 229 velikih zlatih medalj, 367 zlatih, 479 srebrnih medalj, 20 pismenih priznanj, 135 časnih diplom in osem diplom za sodelovanje.

dalje na 10. strani

Sv. Križ pri Rogaški Slatini z župnijsko cerkvijo; v ozadju desno Sv. Trojica.

Dragi moj zdomski župnik!

Prebiram Vaša pisma v Naši luči. Naj napišem nekaj misli k njim.

Slovenstvo in vera je tudi meni pri srcu, tudi jaz bi rad oboje ohranil, vsaj kolikor to dopuščajo razmere.

Vaša pripomba, da so pri maši navadno prve klopi prazne in da stoji veliko ljudi pod korom, je pravilna. Da je v cerkvi spredaj prazno, je pravzaprav velika neumnost. V tej zadevi se bom vsekakor poboljšal, a postopoma: prek srednjih klopi bom skušal sčasoma prodreti naprej, tako da ne bo drugim preveč padlo v oči, češ od kod naenkrat ta pobožnost.

Poskušal bom tudi malo glasneje zapeti in iti večkrat k obhajilu, ne samo enkrat v letu, četudi moram priznati, da je v meni še dokaj janzenizma, pa tudi tolažilne zavesti, da je, kadar grem k obhajilu, to zame resna stvar, ne samo navada.

Naj preidem še na slovensko zavest in na sedaj tako aktualne človeške pravice. V obojem pričakujem od Vas nekega vodstva in nasveta. Če v mejah svojih možnosti ne boste tega meni in moji družini nudili, bom razočaran.

Pričakujem, da organizirate verouk za moje otroke in za nekatere odrasle, ki tega niso mogli obiskovati doma.

Tudi upam, da nam boste pripravili kulturne in zabavne prireditve. Na prvih bom rad kaj čul o slovenski zgodovini tudi pred revolucijo, npr. o majniški deklaraciji, ko smo se odločili za Slovenijo zunaj Avstrije. Na teh prireditvah naj se više slovenska zastava, kot jo je narod prevzel leta 1848.

Vesel bom, če mi boste posredovali tisk, ki ga Slovenci izdajajo v zamejstvu in izseljenstvu. Privoščite mi svobodo tiska, saj je doma nisem imel!

Ne pričakujem od Vas, da me boste zagovarjali pred tukajšnjimi oblastmi za vsako nepravilnost, upam pa, da boste v važnih stvareh, ko je žaljeno moje človeško dostojanstvo ali ko mi kršijo svoboščine, ki mi pripadajo po rojstvu, povzdignili svoj glas in ne boste kot sveti Peter, ki se je bal konfrontacije z Rimom in je hotel pobegniti od tam.

Slovenski narod Vam je hvaležen za versko vzgojo, ki jo daje nam, izseljencem. Zvest sin slovenskega naroda ste, ko nam ohranjate slovensko besedo in zavest. Če boste temu dodali še obrambo mojih človeških in državljanjskih pravic, ki so bile v zadnjih 35 letih premnogokrat zatirane, Vas bo slovenski narod ohranil v spominu kot velikega župnika.

Vaš župljan

N. N., Toronto, Kanada

Moj pripis: Lepa hvala za priznanje in nasvete! Obojega sem bil zelo vesel. In najlepši pozdrav!

Vaš župnik

solze in poljubi

Jezusov obisk pri farizeju Simonu v nekem galilejskem mestecu se je odigral v trikotu: Jezus, Simon, prostitutka. Ostali gostje so bili bolj za štafažo.

Simon je Jezusa povabil k mizi v svojo hišo, kamor je povabil tudi nekatere druge goste. Ni nujno, da je to storil iz napačnih nagibov, čeprav je na drugi strani res, da je sprejel svojega zanimivega gosta s pridržki: sužnju ni naročil, naj mu umije noge, ni mu mazilil glave in ni ga poljubil, kar vse je bilo tedaj sestavni del bontona.

Jezus je ta Simonov hlad opazil, a je molčal. Legel je k nizki mizi na tla kot drugi gostje, z nogami navzven, naslanjajoč se s komolcem na blazino.

Sredi obeda se je pojavila v prostoru žena, znana v mestu kot poklicna vlačuga, se približala Jezusu od zadaj in začela poseben obred: jokala je nad njegovimi nogami in mu jih s tem umivala s solzami, brisala jih z lasmi, zllila nanje dragoceno olje iz alabastrne posodice in jih poljubljala. Ob srečanju z Jezusom je uvidela zgrešenost svoje poti in prek njega se je hotela vrniti k Bogu.

Ko je Simon opazil to neobičajno ženino početje, je prišel v srcu do „spoznanja“, da Jezus pač ni božji mož: ko bi bil, bi ne pustil, da bi se ga dotikala ta ženska in ga s tem delala obredno nečistega. Morda mu je postalo celo žal, da ga je bil sploh povabil.

Na te skrite misli je Jezus odgovoril s kratko podobo o upniku in dveh dolžnikih: obema je upnik odpustil, a drugemu desetkrat več kot prvemu. Da je bil upnik Jezus, dolžnika pa Simon in hotnica, je bilo jasno.

Podoba je Jezus zaključil z vprašanjem Simonu: „Kateri od obeh ga bo imel rajši?“

Nekam obotavlja se — vedel je, kam Jezus meri — je Simon odgovoril, da najbrž tisti, kateremu je več odpustil.

„Tako je,“ je Jezus njegov odgovor potrdil. „Vidiš, večji dolžnik je ta žena, zato mi je izkazala tudi nelzmerno večjo pozornost kot ti: česar ti nisi storil, je ona popravila, in s kakšno ljubeznijo!“

Komur se več odpusti, tisti je zmožen večje ljubezni. Pa tudi obratno: kdor bolj ljubi, tistemu se več odpusti.

Ali je bila ženina ljubezen povod ali posledica odpuščanja? Oboje. Njena pozornost do Jezusa kaže, da se je že skesala svojega nečednega življenja, če prej ne, prav sedajle s solzami nad njegovimi nogami. S tem je pa že dosegla odpuščanje.

Jezus ji je dal še nekakšno zunanjo odvezo oziroma ji odpuščanje potrdil: „Odpuščeni so ti tvoji grehi. Tvoje zaupanje vame te je rešilo. Pojdi v mir!“

Kakšno je bilo v tistem hipu ženino občutje, si lahko mislimo. Kaj je Simon ob teh Jezusovih besedah mislil, ne vemo. Evangelist je zapisal reakcijo gostov, ki se je skrčila v začudeno vprašanje: „Kdo je ta, ki celo grehe odpušča?“

Kaj drugega naj bi spo-ročilo tega dogodka kot na ozadju farizejske neomadeževanosti in zunanje čistosti, mrzle pravičnosti in paragrafske svetosti tako plastično naslikana pristna ljubezen izgubljene žene, ki prezira vse človeške ozire in je tako iskrena in neposredna, lepa in topla?

Pravzaprav je le takšna ljubezen termometer človekove pri-padnosti Kristusu.

morda imajo večji pomen, kot mislite

oglodane jagode

Imel sem izredno srečo: moja stara mati je vsak dan zame molila rožni venec, včasih po deset, dvajset rožnih vencev.

Dočakala je osemdeset let. Na zgubnem obrazu so se ji svetile lepe modre oči. Imela je težko življenje, garala je, trpela, jokala in se žrtvovala za druge.

Vsako jutro je šla k maši. Bila je točna. Njen prostor je bil v zadnji klopi na levi strani.

Pozneje je bila priklenjena na posteljo. Vsako jutro se je, ko je slišala zvon, vznemirila. Večkrat smo jo našli na tleh. V desetletjih ji je prišlo v meso in kri, da je skočila s postelje, ko je zvonilo k maši.

Ko sem bil v semenišču, mi je večkrat rekla: „Ti študiraš, jaz pa nič ne vem, ker nisem imela priložnosti hoditi v šolo. Znam pa moliti, veš! In gospod Bog me razume, tudi če kaj narobe povem...“ In ko mi je to pripovedovala, je pozvončkljala z jagodami rožnega venca in dodala: „To je zmeraj zate, dobro si zapomni!“

In v tistih besedah je bil prizvok strogega opomina, kot bi mi hotela reči: „Le glej, da se ne boš izneveril, da ne bo zaman ta molitev! Ostani vedno zvest!“

Pri moji novi maši ni sedela v klopih, ki so bile pregrnjene z žametom. Videl sem jo, kot ponavadi, v zadnji klopi na levi strani. Njeno glavo in zgubni obraz je pokrival dolg črn pajčolan. Večkrat sem tja pokukal. Dobro sem se zavedal, da je moje duhovništvo povezano z nekaj kilometri oglodanih jagod rožnega venca, ki je tolikokrat drsel skozi njene prste.

Čez nekaj let sem ji podelil maziljenje bolnikov. Ležala je na svoji

železni postelji. Ko sem dospel do maziljenja rok, nisem imel poguma, da bi spregovoril besede: „Po tem svetem maziljenju in svojem velikem usmiljenju ti oprosti Gospod, kar si zagrešila s tipanjem!“ Zdelo se mi je, da te besede niso primerne zanjo. Zato sem se sklonil in ji poljubil roki, ki sta držali znani oguljeni molek.

„Hvala!“ sem zašepetal.

„Amen!“ je prav zbrano odgovorila moja stara mati Jožefa. Njene oči pa so se v hipu zasvetile, kot bi hotela povedati, da je vse razumela.

In jaz ne morem pozabiti rožnega venca stare mame Jožefe. To ni čustvenost. Nasprotno. To je neprijetna in včasih celo težka obveznost. Vsi tisti tisoči rožnih vencev ne smejo biti zaman, ne smem jih zapraviti, ne smem jih izdati. To je zelo jasna in natančna odgovornost.

Morda premalo mislimo na to. Vsakdo izmed nas je vezan na molitve tega ali onega. In smo dolžniki za vse te molitve. Vse to bomo poplačali, če bo naše življenje res krščansko.

Ob rožnem vencu ostajam buden.

Vem, da se bo ob tej moji izpovedi komu zaletelo in me bo docela pomiloval. Vse take prosim, naj mi oprostijo, in se prepuščam njihovemu modremu zasmehovanju.

Naj povem, da sem ohranil zelo „grdo“ navado, da molim rožni venec. In to vsak dan, vsak večer.

Tudi v avtomobilu ga molim, zlasti na avtocesti, ko položim nogo na plin in vozim po cestišču, kjer me lahko vsakdo prehit. Nikar ne mislite, da se s tem brezskrbno prepuščam božji Materi! Ne! Rožni venec mi pomaga, da sem buden.

Kaj hočete, nekateri zdehajo pri

rožnem vencu, jaz pa moram priznati, da mi ne pusti zaspati. Po drugi strani pa opažam, da je danes zlasti pri mladini v navadi molitev, ki se ponavlja.

Ne vem, zakaj gre nekaterim tako na živce ponavljanje pri rožnem vencu. Kdor zna v to „mehanično ponavljanje zdravamarij“ dodati nekoliko srca, bo rad molil. Dveh mladih ljudi, ki se imata rada, prav nič ne moti, če ponavljata iste stvari in uporabljata iste besede. Zdi se jim, kot bi tiste izraze sama skovala in bi jih vsako pot prvič izrekla.

Jaz pri rožnem vencu razmišljam. Vsakokrat se mi zdi zanimivo in spodbudno v sicer skromni Marijini družbi obuditi potek našega odrešenja.

Ne vem, kaj naj rečem. Vsak ima svoj okus. Nekateri pri rožnem vencu zadremajo, drugi zehajo, tretji se dolgočasijo, so slabe volje, zdi se jim blebetanje in zapravljanje časa — zame pa po-

meni rožni venec vedno nekaj novega, ob njem razmišljam in dobim novih spodbud.

Vsakdo gleda s svojega zornega kota in ima svoje različne izkušnje (važno pa je, da so zares izkušnje, osebna doživetja in ne le fraze).

Tu ne gre za „obrazce“, ampak za bistvo. Če položim v star, oškrb-ljen kozarec lepo orhidejo, se s tem postavim; če pa položim v kristalno vazo uvelo koprivo, se mi bodo vsi smejali.

Povedali so mi, da je neki duhovnik v cerkvi raztrgal rožni venec in mahal pred verniki z evangelijem v roki, češ: „To berite, ti-sto staro šaro pa vrzite stran!“

Rekli so mi, da ga je neka ženica po tistem „obredu“ takole zavrnila: „Gospod, jaz ne vidim več brati. Pripravljena pa sem poslušati branje evangelija, ko boste vi res verovali in ko boste potrgali vse molke. Za nagrado pa bom

sveto pismo v novem prevodu

Družba sv. Mohorja v Celovcu je izdala prvi del svetega pisma Nove zaveze (evangelije in Apostolska dela) v novem prevodu. Tega je oskrbel znani slovenski prevajalec profesor Janko Moder s sodelavci. Prevod se odlikuje po izredno lepi slovenščini, izdaja pa po mnogih opombah k besedilu.

IZ UVODA

Evangeliji in Apostolska dela, ki jih s tem daje Družba sv. Mohorja med Slovence na Koroškem, so popolnoma nov prevod, pospremljen z uvodi in opombami, povzetimi in prevedenimi po francoski Jeruzalemski bibliji.

Ta francoski prevod celotnega svetopisemskega besedila je bil napravljen po hebrejskih, aramejskih in grških izvirnikih. Kjer je izročilo ponujalo več oblik, je bila izbrana najzanesljivejša, pri tem pa so bile v opombah navedene tudi druge možnosti.

Zlasti so se pri prevodu v francoščino zavedali vsestranskosti pomenov nekaterih grških in hebrejskih izrazov, za katere ni zmeraj mogoče najti enega samega ustreznega izraza v francoščini. Upoštevali so tudi zahteve, ki jih narekuje sobesedilo, in imeli pred očmi, da bodisi predobeseden prevod po črki ali pa preveč sproščen literaren prevod lahko le nepopol-

no poda resnični smisel fraze ali izraza. Vendar so si prizadevali strokovne izraze, katerih smisel je eno-umen, vselej podati z istim francoskim istopomenskim izrazom. (Podobno smo se v tem ravnali tudi v slovenščini.)

Uvodi v posamezne svetopisemske knjige ali v njihove skupine so zelo obsežni in se dotikajo številnih ključnih vprašanj in od raznih plati.

Opombe navajajo v najnujnejših primerih razlage in dopolnitve.

IZ BESEDILA

Blagri (Matej 5, 1—11)

Ko je zagledal množice, se je povzpел na hrib. Sedel je in njegovi učenci so prišli k njemu. In spregovoril je in jih takole učil: „Srečni ubogi v duhu, ker je njihovo nebeško kraljestvo. Srečni krotki, ker bodo dobili zemljo v dediščino. Srečni potrti, ker bodo potolaženi. Srečni lačni in žejni pravice, ker bodo potešeni. Srečni usmiljeni, ker bodo deležni usmi-

vsak dan zmolila en rožni venec za vas. Ali je prav tako?"

— — —
Gospod, večkrat sem zelo neumno molil. Prosil sem te za dodatek časa. Navadno mi ne zadošča dan, ki ima 24 ur. Rad bi imel vsaj še šest ur.

Šele danes se zavedam, kako neumna je bila tista molitev. Gospod, odpusti mi! Priznam, da mi zadošča čas, ki si mi ga naklonil. Dovolj ga je za vse, kar pričakuješ od mene. Da bi namreč lahko vse dobro opravil.

Ne gre za to, da bi imel več časa na razpolago, ampak za to, da bi bil moj čas vsebinsko bolj bogat.

Zato te pooblašчам, Gospod, da mi odvzameš nekaj časa. Dve, tri ali tudi šest ur, kakor se ti zdi najbolje.

Kako lepo je to, Gospod, če jih od potrebnih dnevnih ur nekaj posvetim tebi! Kako lepo bom priznal:

Manjka mi šest dnevnih ur, ker sem jih „zapravi“ za molitev.

Gospod, daj mi moči, poguma,

svobode, da napravim ta „neumni“ korak!

Alessandro Pronzato

ljenja. Srečne čiste duše, ker bo do gledale Boga. Srečni delavci za mir, ker bodo imenovani božji otroci. Srečni preganjani zaradi pravičnosti, ker je nebeško kraljestvo njihovo. Srečni ste, če vas zaradi mene zmerjajo, vas preganjajo in vas na vse načine obrekujejo. Vri-skajte in bodite veseli, ker bo veliko vaše plačilo v nebesih: ravno tako so namreč preganjali tudi pre-roke, vaše prednike.“

Pohujšanje (Mt 9, 42—48)

Jezus je rekel: „Če pa kdo pohujša katerega teh malih, ki verujejo, bi bilo boljše zanj, če bi mu obesili na vrat enega mlinskih kamnov, ki jih vrte osli, in ga vrgli v morje. In če te tvoja roka zapeljuje v greh, jo odsekaj: boljše je zate, da prideš brez roke v življenje, kakor da z obema rokama prideš v pekel, v ogenj, ki ne ugasne. In če te noga zapeljuje v greh, jo odsekaj: boljše je zate, da prideš z eno nogo v življenje, kakor

da si z obema pahnjen v pekel. In če te oko zapeljuje v greh, izkopli ga: boljše je zate, da prideš z enim očesom v božje kraljestvo, kakor da si z obema vržen v pekel, kjer njihov črv ne umre in kjer ogenj ne ugasne.“

Treba je živeti po božji besedi (Lk 6, 46—49)

Povedal jim je: „Zakaj me kličete ‚Gospod, Gospod‘, pa ne storite, kakor vam pravim? Povem vam, komu je podoben, kdor pride k meni, posluša moje besede in se ravna po njih. Podoben je človeku, ki zida hišo, pa koplje, globoko koplje in postavi temelje na skalo. Ko vode narasejo, se hudoournik zaganja v hišo, pa je ne more omajati, ker je dobro zidana. Nasprotno je pa tisti, ki posluša in se ne ravna po tem, podoben človeku, ki postavi hišo na tleh brez temeljev. Povodenj se zažene vanjo, da se takoj podre; in podrtija te hiše je velika!“

Jezus je kruh življenja (Jn 6, 51—58)

Jezus je rekel: „Jaz sem živi kruh, ki je prišel iz nebes. Kdor ga bo jedel, bo vekomaj živel. In kruh, ki ga bom jaz dal, je moje telo za življenje sveta.“

Tedaj so se Judje spričkali med seboj in rekli: „Kako nam more ta človek dati jesti svoje telo?“

Jezus jim je torej rekel: „Res, po pravici vam povem, če ne boste jedli telesa človekovega Sina in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi. Kdor je moje telo in pije moje kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil na zadnji dan. Moje telo je namreč res jed in moja kri je res pijača. Kdor je moje telo in pije moje kri, prebiva v meni in jaz v njem. Kakor jaz živim po Očetu, ki me je poslal in živi, bo tudi tisti, ki mene je, živel po meni. To je kruh, ki je prišel iz nebes; ni kakor tisti, ki so ga jedli naši očetje in so umrli; kdor bo jedel ta kruh, bo živel vekomaj.“

misli

Večkrat opazujem na deželi tisto podolgovato stavbo brez oken in se mi zdi, da je živa slika današnje družbe, ki je Boga odstranila.

V te stavbe prinesejo na stotine in na tisoče piščančkov, ki jih na umeten način hitro zredijo. Zdi se, da je enakomerna in stalna električna svetloba bolj učinkovita kot sonce, ki blaži in spreminja svoje žarke, da nastajajo letni časi, ki prinašajo naravi tudi počitek.

Ti umetni piščančki pa gredo iz umetne valilnice na raženj, ne da bi kdaj videli sončno svetlobo. Bog ve če v tem peklenem paviljonu petelin še kikirika. Saj ne priključijo več na obzorje jutranjega sonca. Morda pozdravlja boginjo elektriko? ... In vendar sonce pomaga, da vzklije in dozori koruza, s katero se petelin hrani. Kako naj ti piščanci v umetnem raju žalujejo za soncem, če ga niso nikdar videli?

Kaj bi se zgodilo, če bi vzeli na dvorišču kakega petelina in bi ga zaprl v to prisilno krmilnico? Zbrani družbi bi začel pripovedovati, kako lepo je živeti v naravi, kjer se prikaže vsako jutro sonce in ga pozdraviš z dvignjeno glavo na kupu gnoja.

„Ta je lažnik!“ bi mu rekli. „Zmešalo se mu je.“ Nikdar niso videli sonca, zato je zanje sonce le bajka. Resnica je zanje dvestovatna žarnica.

Ječa teh nesrečnih piščancev, ki si sonca prav nič ne želijo, ker ga ne poznajo, je žalostna slika sedanjosti družbe, ki ne pozna Sonca resnice.

Maurice Lelong

slovenska Cerkve živi

● V začetku avgusta se je vršil v salezijanskem zavodu v Želmljem pri Ljubljani *medškofijski katehetski posvet*. Udeležilo se ga je nad 130 katehistinj in katehetov. Pogovarjali so se o katehizaciji 8. veroučnega letnika, zlasti pa še o novem katehetskem priročniku za ta letnik.

● Posebno letalo je pripeljalo v drugi polovici avgusta v dveh poletih skupini *slovenskih invalidov* in njihovih spremljevalcev v Rim. Tam sta skupini preživeli po teden dni in si ogledali zanimivosti svetega mesta. Pri splošni avdientci je papež obe skupini posebej pozdravil in posameznikom podelil spominske medalje.

● Konec avgusta je maševal za romarje na *Višarjah ljubljanski nadškof Pogačnik*. Z njim so somaševali duhovniki iz matične, zamejske in zdomske Slovenije. Romarji so prispele v 15 avtobusih in v mnogih osebnih avtih.

● Dvodnevnega praznovanja *70-letnice kronanja milostne podobe brezjanske Marije* v začetku septembra, se je udeležilo okrog 7000 romarjev. Slovesno mašo je opravil ljubljanski nadškof. Nad 200 pevcev 12 združenih pevskih zborov kranjske dekanije je spremljalo bogoslužje na prostem pred cerkvijo. Romarji so se s posebno posvetilno molitvijo izročili Marijenu varstvu. Prostor pred svetiščem je bil okrašen z vencji, rožami, mlaji, velikimi napisi in „šotorom“ z daritvenim oltarjem. Pri bogoslužju so sodelovali otroci, mladina, bolniki, invalidi, možje in žene. Slavje je bilo ubrano in veličastno.

sodelujte tudi vi!

6. enota

prenova slovenske Cerkve

Slovenski škofje so se odločili za pokoncilsko prenovo slovenske Cerkve. Izdali so listino o zakramentih in želé, da o njej razpravljamo vsi slovenski katoličani.

NAŠA LUČ objavlja omenjeno listino po enotah. Vsi, ki vam pridejo ta besedila v roke, razmišljajte in se razgovarjajte v majhnih skupinah po župnijah ali zasebnih stanovanjih o njih! Kritiko, predloge, izboljšave in druga spoznanja sporočite svojemu slovenskemu župniku, nacionalnemu delegatu v svoji deželi ali pa direktorju slovenskih dušnih pastirjev v zdomstvu msgr. Kunstlju!

KRISTUS PO SVETEM DUHU
OZNANJA BOŽJO BESEDO IN
ODPIRA ZANJO SRCE

Maša obstoji iz besednega in evharističnega bogoslužja, ki sestavljata eno samo bogoslužno opravilo. Kristus je navzoč v svoji besedi, tako da on sam govori, kadar se v cerkvi bere sveto pismo.

Zato ne le pripravlja mizo božje besede, ampak sam oznanja blagovest in je po svoji besedi navzoč med verniki.

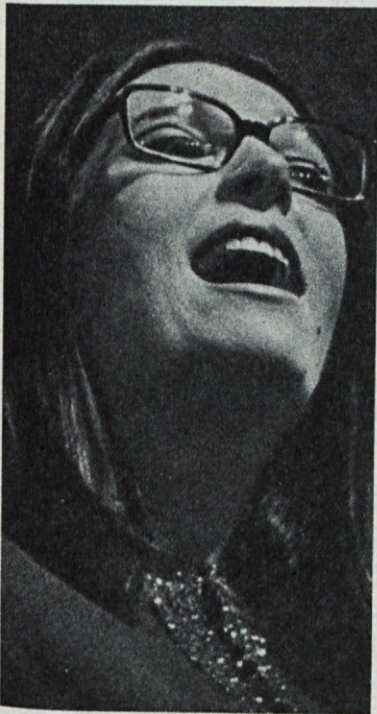
Pri oznanjevanju božje besede je navzoč in dejaven Kristusov Duh, to je sveti Duh, ki ob našem pravilnem sodelovanju stori, da se Kristusova beseda ne spremeni za

nas v otrdelo, mrtvo črko. Po delovanju svetega Duha v srcih poslušalcev božja beseda govori vsakemu posamezniku v njegovem dejanskem položaju in je prav v tem trenutku zanj odrešilna.

KRISTUS PO SVETEM DUHU NAVDIHUJE MOLITEV, POSEBEJ ZAHVALJEVANJE ZA ODREŠENJE

Kristus, ki je po svetem Duhu navzoč v zboru vernikov, po istem svetem Duhu navdihuje vsakršno molitev, posebej zahvaljevanje nebeškemu Očetu za celotno delo odrešenja. Središče in vrhunec vsega svetega opravila je evharistična molitev. Smisel te molitve je, da se zbrani verniki kot občestvo združijo s Kristusom v poveljevanju velikih božjih del in v obhajanju daritve. Zahvalo najbolj izraža mašni hvalospev.

KRISTUS PO SVETEM DUHU POSVEČUJE DAROVE KRUHA

IN VINA V SVOJE TELO IN KRI ZA ŽIVLJENJE SVETA

Evharistična molitev ni le zahvalna molitev, temveč je tudi molitev spremenjenja darov kruha in vina (ki pomenita nas ljudi, našo dejavnost in vse stvarstvo) v Kristusovo telo in kri, v Kristusa samega. Cerkev s posebnim klicanjem prosi, naj sveti Duh spremeni darove, ki so jih ljudje darovali, v Kristusovo telo in kri. Kristus sam v svetem Duhu po duhovniku kot svojem predstavniku opravi evharistično spremenjenje. S tem postane dejavno navzoča zadnja večerja, pri kateri je Kristus postavil zakrament svojega trpljenja in vstajenja. Zakramentalno postane navzoča Kristusova daritev na križu, ki jo je pri zadnji večerji že naprej sprejel in daroval.

KRISTUS PO SVETEM DUHU ZDRUŽUJE BOŽJE LJUDSTVO V ESHATOLOŠKO (DOKONČNO) OBČESTVO Z BOGOM

Evharistija je znamenje in kvas edinosti med kristjani, saj „označuje in uresničuje edinstvo Cerkve“. Pri obhajanju evharistije se vedno globlje vcepjamo v življenje Cerkve, postajamo deležni tega življenja in stopamo v skrivnostno edinstvo Cerkve s Kristusom in po njem z Bogom. Tako smo vedno bolj v občestvu z Bogom in med seboj. To je evharistično bratstvo, ki ga med božjim ljudstvom nakazuje in uresničuje obhajanje in prejemanje evharistije. Zato ima obhajanje evharistije velik ekumenski pomen na poti k edinosti in je za tiste, ki jo obhajajo skupno, znamenje popolne edinosti.

Tisto združenje božjega ljudstva s Kristusom in med seboj, ki ga predstavlja in povzroča obhajanje in prejemanje evharistije, bo doseglo svojo dovršitev v prihodnjem svetu. Nebesa so popolnost tega, kar je v nas že pripravila evharistija: občestvo z Bogom, blažena posest Boga v Jezusu Kristusu in po njem tudi osrečujoče zedinjenje z vsemi ljudmi, ki bodo v Bogu.

Prejemanje evharistije je pomoček, podoba in poroštvo Kristusove večne navzočnosti in našega večnega zedinjenja z njim in po njem z Očetom in svetim Duhom. Evharistija je poroštvo za naše vstajenje in poveljevanje ter povečevanje vsega vesoljstva. Kristus namreč pravi: „Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan.“

Že sedaj je evharistija zakramentalno, to je pod znamenji skrito, nepopolno, a postopno uresničevanje tega popolnega in večnega zedinjenja v blaženosti. Evharistija je popotnica, ki ohranja kristjana v nadnaravnem življenju prijateljstva z Bogom in ga vodi v prihodnjo domovino. Kristus sam nas v svetem Duhu vodi k sebi. Kristusov prihod v slavi, kateremu naproti gre naš čas, je na začetek način že uresničen v obhajanju evharistične skrivnosti.

Pri evharističnem bogoslužju na najodličnejši način naprej okušamo tisto bogoslužje, ki obstaja v nebesih in h kateremu romamo. Skupaj z nebeško Cerkvijo prepevamo hvalnico božjemu veličanstvu in zbrani v eno Cerkev z eno samo hvalno pesmijo povečujemo troedinega Boga. Ko se bo ob drugem Kristusovem prihodu nehalo zakramentalno obhajanje Kristusove skrivnosti, bomo po Kristusu na nezakrit način brez konca slavili troedinega Boga.

PRAKTIČNE SMERNICE

1. Dober kristjan *bo prihajal k mašni daritvi pravočasno*, da ne bo zamujal bogoslužja božje besede, ki sestavlja enoto s celotnim obhajanjem evharistije. Zamujanje ni le znamenje premajhnega spoštovanja do božje besede, temveč tudi znamenje pomanjkanja ljubezni do krščanskega občestva, katerega s prepoznam prihodom motimo.

2. Za evharistično vzgojo in pospeševanje pogostnega obhajila bomo izrabili *prve petke, prve sobote in stanovsko oblikovane nedelje*, iskali pa bomo tudi novih potov.

kaj pa doma?

nadaljevanje s 3. strani

DRAŽJI CEMENT — Pred kratkim se je cement podražil za pet odstotkov, betonsko železo pa je dražje za 11,7 odstotka. Vendar hkrati s podražitvijo ne moremo pričakovati večjih količin tega „dragocenega“ gradbenega materiala in to kljub temu, da so se cemen-tarne obvezale namleti pet odstotkov več cementa.

SUPER AVTO 101 — V kragujevških zavodih „Crvena zastava“ je stekla serijska proizvodnja novega vozila „zastava 101 super“. Prvih 60 avtomobilov so že dali na trg. Maloprodajna cena nove izpeljanke, ki je bolj ekonomično, udobno in varnejše vozilo od dosedanjih, znaša za Srbijo 85.051 dinarjev. Cene v drugih republikah pa so zaradi različnega davka na promet različne. K ceni pa so prišteti tudi transportni stroški, ki znašajo 869 dinarjev.

POL LETA — 2078 MRTVIH — Od 1. januarja do 30. junija letos je na jugoslovanskih cestah umrlo 2078 prometnih udeležencev, kar je skoraj za 16 odstotkov več kot v istem obdobju lani.

OBISK DIJAKOV SLOVENSKE GIMNAZIJE IZ CELOVCA — Na začetku svojega potovanja po Jugoslaviji se je ustavilo v Mariboru 40 dijakov Slovenske gimnazije iz Celovca, ki so nato obiskali Beograd, Skopje, Dubrovnik in nekatere druge kraje.

IZVOZ MESA NAZADUJE — Izvoz mesa iz Jugoslavije letos spet nazaduje, kar se pozna tudi pri odkupu govedine, ki je bil v prvem polletju letos v Sloveniji precej nižji kot v prvem polletju lani. Vzrok za zmanjšan izvoz je treba iskati v dejstvu, da se v Evropi povpraševanje po govedini zmanjšuje. Zlasti v Italiji, ki sicer kupuje največ

iz slovenskega tiska

Z izrezki iz slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo.

NAŠ TEDNIK

PROCES PROTI SELSKIM ŽRTVAM PRELOŽEN

Obeležje ob procesu proti štirim Selanom zadnjo soboto je bilo precej drugačno kot pri drugih postopkih zaradi kršitve kazenskega zakonika. Medtem ko sicer publika vidi v obtožnicah krivce, zločince, je bilo tokrat nasprotno. Po večini neizgovorjeno, toda vendar je ležalo v zraku: na zatožni klopi je v resnici republika Avstrija, obtoženi Selani pa so samo hoteli pomagati k zmagi pravice. V tem smislu se je izrazil tudi državni tožilec pred procesom, ko je dejal, da zadeva ne spada v sodno dvorano, da je treba problem rešiti izven nje.

Po desetih minutah je bila obravnava mimo. Sodnik dunajskega deželnega sodišča dr. Hutter jo je preložil na nedoločen čas. Dva od obtoženih, Marijan Olip in Florijan Jug, namreč nista bila navzoča. Eden je ležal bolan v Trstu in poslal telegram, drugi pa vabila ni dobil pravočasno oziroma v predpisanem roku. Predlog za preložitve obravnave je stavil državni tožilec dr. Bassler, odvetnik dr. Grilc pa se je predlogu priključil.

Kot znano so štirje Selani, brata Marijan in Nante Olip, njun bratranec Peter Olip ter Florijan Jug bojkotirali v Selah štetje 14. novembra lani, s tem da so odnesli z volišča v Selah skrinjo ter del listov zažgali.

Odvetnik dr. Grilc je na obravnavi poleg tega stavil predlog, naj bi ustavno sodišče še pred naslednjo obravnavo odločilo načelno vprašanje, ali je štetje 14. novembra lani možno pojmovati kot volitve. Kajti Selani so obtoženi po paragrafu 267 kazenskega zakonika, ki ima naslov „Prestopki pri volitvah“, Selanom pa očitajo preprečitev volitev.

Vprašanje je torej sedaj, ali se materin jezik sploh da voliti. Šefi kroških strank so namreč v svojem proglasu trdili, da nosi odgovor na vprašanje po materinem jeziku vsakdo že od rojstva v sebi.

Poleg tega je dejal dr. Grilc, da člen 7 državne pogodbe ne predvideva nikakršnih volitev ali štetja. Zaradi tega naj se postopek sploh ukine. Ob koncu je še predlagal, naj se obravnava vrši v slovenščini.

Odvetnik dr. Zwitter, ki prav tako brani obtožene Selane, je nato spreговорil še v slovenščini: „Spoštovano sodišče!“ nakar je sodnik po kratkem razmisleku obravnavo preložil.

Proces proti štirim Selanom je privabil v sodno dvorano 7 dunajskega kazenskega sodišča številne gledalce, pa tudi številne novinarje iz tuzemstva in inozemstva. Navzoča je bila tudi delegacija Zveze društev pravnikov Jugoslavije.

V pisani vrsti opazovalcev je bilo opaziti tudi šefa nemškonacionalne NDP Burgerja ter izdajatelja nemškonacionalnega lista *Unser Kärnten* Drechslerja. Sodna dvorana je bila močno zastražena.

Ko je bila obravnava za danes mimo, niso šli slovenski udeleženci po najkrajši poti iz dunajske „sive hiše“, kot pravijo deželnemu sodišču. Ustavili so se še pred tistim prostorom, kjer so pustili za časa nacizma številni avstrijski patrioti svoje življenje. Ironija zgodovine je ta, da se morajo zagovarjati štirje Selani v istem poslopu, kjer je bilo 1943 obsojenih na smrt in obglavljenih 13 selskih žrtev, nekateri od njih so bili celo sorodniki danes obtoženih.

Navzoči so bili tudi pravniki iz Švice, Belgije in Nizozemske.

Kako dolgo bodo razpravljali v prihodnje, še ni odločeno. Sicer je tolmač stavil obtožencema vprašanja v materinščini, odvetnika sama pa hočeta ves postopek imeti tudi v slovenščini, kajti slovenščina naj bi bila enakopraven jezik in ne pomožni jezik.

Naš tednik, Celovec, 25. avgusta 1977, str. 1 n 5.

WALDHEIM SPREJEL KOROŠKE SLOVENCE

Pomemben uspeh v prizadevanjih za internacionalizacijo koroškega manjšinskega vprašanja so dosegli koroški Slovenci v soboto: v hotelu Sandwirt jih je sprejel generalni tajnik Organizacije združenih narodov dr. Waldheim. Zastopniki Narodnega sveta koroških Slovencev in Zveze slovenskih organizacij na Koroškem so izročili Waldheimu petico v angleškem jeziku, nadalje zadnjo spomenico koroških Slovencev avstrijski zvezni vladi, stališče osrednjih organizacij do zadnje zakonodaje, brošuro Slovenskega informacijskega centra SIC *Das Volksgruppengesetz — eine Lösung?* avtorja dr. Apovnika ter angleški prevod te brošure.

V kratkem razgovoru, ki je trajal okoli 10 minut, so zastopniki organizacij dejali generalnemu tajniku OZN, da pomeni sedmojuljska zakonodaja revizijo avstrijske državne pogodbe, da člen 7 ni izpolnjen ter da se položaj na Koroškem ponovno zaostrojuje.

Generalni tajnik Waldheim je dejal, da bistveno ne more zavzeti stališča do predanih dokumentov, da pa jih bo predložil pristojnim forumom Združenih narodov. To so manjšinski odbor v komisiji za človekove pravice, komisija za odpravo vseh oblik rasne diskriminacije, pa tudi drugi odbori v podorganizaciji UNESCO, ki se ukvarjajo z vprašanji izobrazbe ter socialnimi vprašanji. Ti odbori so že večkrat razpravljali o koroških Slovencih.

Sestanek z Waldheimom je bil za zaprtimi vrati. Policija nobenega ni pustila noter. Utemeljitev je bila, češ da generalni tajnik OZN želi, da tiska ne bi bilo zraven.

Na dlani leži, da se je policija opirala na deželnega glavarja, ko je preprečila dostop tiska do srečanja Slovencev z Waldheimom. Očitno so mislili, da se sprejem, ki ni zabeležen v tisku in kjer ni slike, ko se rokujejo Slovenci in Waldheim, kratko in malo ni zgodil. Toda agencije so razposlale kljub temu vest po svetu.

Deželna tiskovna služba se je naslednji dan sama razkrinkala. Na dolgo in široko je poročala o obisku Minimundusa, predaji modela palače OZN ter o vožnji po Vrbskem jezeru; o sprejemu delegacije koroških Slovencev pa deželna tiskovna služba še besede ni črhnila. Kakor da Slovenci ne bi bili Korošci. Za uradno deželno tiskovno službo sprejema koroških Slovencev kratko in malo ni bilo.

Na ladji je imel generalni tajnik OZN tudi daljši pogovor s koroškimi časnikarji. Kaj hitro pa se je izkazalo zatrdjevanje policije in deželne tiskovne službe, da Waldheim ni želel zastopnikov tiska pri svojem razgovoru s Slovenci, kot neresnica. Na vprašanje zastopnika *Našega tednika*, ali je bila Waldheimova osebna želja, da niso bili novinarji navzoči, je generalni tajnik OZN dejal, da ga s tem vprašanjem niso soočili.

Naš tednik, Celovec, 25. avgusta 1977, str. 1.

DELO

IZJAVLJENA, PETEK, 25. AVGUST 1977

Naš tednik je bil prvi slovenski časnik, ki je bil izdan v tiskovni hiši, ki je bila v celoti v lasti slovenskega naroda. Naš tednik je bil prvi slovenski časnik, ki je bil izdan v tiskovni hiši, ki je bila v celoti v lasti slovenskega naroda.

VERNIK JE V SOCIALIZMU V PODREJENEM POLOŽAJU

Vesel sem bil poročila s posvetovanja o religiji, ki ga je priredilo v Zagrebu predsedstvo CK ZKJ, o čemer je v *Delu* pisal Boris Kutin. Pozornost sta pritegnila zlasti dva poudarka: prvi, da je treba religijo tudi s teoretične strani bolj osvetliti, in drugi, da je treba dosledneje poskrbeti

našega mesa, so gospodarske težave tako prizadele kupce, da se je povpraševanje po našem mesu zmanjšalo za polovico.

*

SV. ANDRAŽ — Pri Sv. Andražu v Slovenskih gorah je julija obhajal biserno mašo župnik Matija Zadavec. Rodil se je leta 1892 v Središču in tam leta 1917 pel novo mašo. Na svoji dolgi duhovniški poti je zadnjih sedem let bil župnik pri Sv. Andražu.

BLLED — Turistično društvo Bled je že pripravilo informacije o tem, kaj vse in za koliko se bo pozimi dalo dobiti na Bledu. Poleg cen penzionov so v informaciji še podatki o sedemdnevni smučarskih paketih, o žičnicah in težavnostnih stopnjah smučarskih prog, smučarski šoli, o ski-trimu po obronkih Pokljuke, kegljanju na ledu, drsanju, sankanju, jahanju, kopanju in še o marsičem.

BREŽJE — S slovesno mašo, ki jo je vodil ljubljanski nadškof dr. Jožef Pogačnik, se je končalo v nedeljo, 4. septembra, dvodnevno praznovanje 70-letnice kronanja milostne podobe brezjanske Marije. Okoli 7000 slovenskih romarjev se je zbralo pri nadškofovi maši, ki je bila pred cerkvijo. Pri maši je pelo 200 pevcev 12 združenih pevskih zborov kranjske dekanije.

BREŽICE — V šestih izmenah je med letošnjimi šolskimi počitnicami letovalo 220 otrok iz brežiške občine. Občinska zveza prijateljev mladine ima v Savudriji v najemu 36 ležišč.

GABRIJELE PRI KARMELO — V Gabrijelah je bila pred kratkim delovna akcija, katere so se udeležili vsi Gabrijelčani. Kolovozno pot v dolžini 3 km bodo razširili in tako napravili dobro makadamsko cesto.

SV. GREGOR — Prva živinorejska razstava za območje zahodne Dolenjske je bila 10. septembra pri Sv. Gregorju v ribniški občini. Na njej so prikazali govedo rjave pasme. Razstavljeno živino so strokovno ocenili, rejci najboljših živali pa so prejeli zanje nagrade in priznanja.

GORICA — Skupina pomurskih vernih študentov in srednješolcev je del svojih počitnic preživelo v Kožbanskem kotu, kjer so molitveno življenje združili z urami prostovoljnega dela pri obnovi cerkvá, ki jih je prizadel lanski potres.

HORJUL — V Horjulu so avgusta odprli prvi del kanalizacijskega sistema in čistilne naprave. Naprava je v celoti avtomatizirana in priključena na sistem za daljinsko upravljanje; vsi deli so bili izdelani v domačih tovarnah.

HRASTNIK — Ob dnevu rudarjev so v Hrastniku odprli muzejsko zbirko v bivši osnovni šoli „Ivan Cankar“. Z otvoritvijo muzeja so Hrastničani mnogo pridobili. Razstavljeni so predmeti iz tisočletne zgodovine in podatki o razvoju industrije do današnjih dni, razvoj kraja, razvoj nekaterih športnih in kulturnih društev itd.

IDRIJA — Čipkarska šola v Idriji je organizirala prve dni septembra razstavo svojih učenk, ki uspešno nadaljujejo tradicijo idrijskih klekljarič. S svojimi čipkarskimi izdelki so učenke letos dosegle že vrsto priznanj. Tako so na prvi mednarodni razstavi ročnih del v Novem Sadu prejele najvišje priznanje prireditelja — zlato plaketo mesta Novi Sad.

JESENICE — Ob 95-letnici Prostovoljnega gasilskega društva in 45-letnici poklicne gasilske enote v jeseniški železarni so na Jesenjah pripravili veliko razstavo, ki je prikazala razvoj gasilske opreme vse od prve, Haučkove črpalke iz leta 1655 do danes. Obiskovalci so bili zadovoljni z razstavo.

KOBARID — V Kobaridu bo britanska filmska ekipa BBC posnela nekatere prizore za dokumentarni film o življenju in delu ameriškega pisatelja Ernesta Hemingwaya. Kot je znano, je Hemingway prav v teh krajih ob soški fronti začel svojo kariero kot prostovoljec in vojaški dopisnik med prvo svetovno vojno.

KOČEVJE — Na območju krajevnih skupnosti v Oslincah v kočevski

za odpravo sektaštva, ki je enako nevaren nasprotnik naše družbe kot klerikalizem.

Marx je „recept“ osvobajanja od religije postavil na podlagi miselnih tokov 19. st. in diagnoze takratnega religioznega družbenega udejstvovanja. Upravičeno se lahko vprašamo, ali je Marxova diagnoza povsod veljavna tudi danes. Če ni, je treba spremeniti tudi „recept“.

Gotovo je, da res vernemu, ne praznovernemu kristjanu, vera ne pomeni zasužnjenje ampak osvobajanje. Boga ne čutim kot neko silo nad menoj, ampak kot nekaj meni najbolj notranjega, ki me vodi k dobremu in k svobodi. Prepričan sem, da je krščanstvo religija svobode in je začelo, seveda z različnimi deviacijami v zgodovini, najbolj revolucionaren proces osvobajanja človeka, proces, od katerega se po eni strani hrani tudi marksizem. Zato je za vernega kristjana vsako osvobajanje od religije zasužnjevanje, in priznati je treba, da ponekod komunizem z osvobajanjem od religije verne dejansko zasužnjuje.

Zato so mi bile všeč misli Marka Kerševana, ki se je v Zagrebu vprašal: „Ali ni možno, da religija preživi osnove in razmere, v katerih je nastala, in zaživi na drugačnih temeljih, v drugačnem poslanstvu tudi v brezrazredni družbi. Mar ni mogoča religija, ki ne bi pomenila duhovnega utesnjevanja človeka, marveč njegovo osvobajanje?“

Te misli relativizirajo Marxova stališča in opuščajo sterilni dogmatizem, (= jalovo togost; op. NL), ki ga je, žal, v stališčih marksistov do religije še vse preveč tudi v vrstah naših komunistov. Ta vprašanja sodijo med načelna izhodišča marksizma, ki torej tudi niso več neprašljiva.

Večkrat prihaja do nerazumevanja zaradi tega, ker polagamo v posamezne pojme različno vsebino. Tako je npr. tudi za vernega človeka jasno, da mora naša šola temeljiti na znanosti, kakor pravi v svojem članku F. Šetinc. Toda v pojem „znanstveno“ lahko položimo različno vsebino. Nekateri istovetijo znanstveno z marksističnim, in to zopet z ateističnim. Jasno je, da takega pojma „znanstvenega“ veren človek ne more sprejeti. Tako istovetenje dejansko uničuje znanost. Znanstvene hipoteze glede religije so lahko zelo različne in bilo bi neznanstveno trditi, da so prav marksistične edino pravilne.

Zato je razveseljivo, da se dogmatična stališča marksizma glede religije postavljajo pod vprašaj. S tem ni rečeno, da verni pričakujemo, da se bodo marksisti odrekli svojim stališčem, pač pa, da jih ne bodo postavljali kot absolutne, večne, enkrat za vselej veljavne rešitve.

Lepo pravi B. Kutin, „da je odmiranje religije s preobrazbo odtujenih razrednih odnosov le hipoteza marksistične teorije religije, sploh pa ne poseben, posredni cilj marksizma kot teorije razrednega boja. Ta cilj je samo preobrazba družbenih odnosov, brezrazredna družba, ne pa družba brez religije.“ Toda dva odstavka naprej se zdi, da to stališče zanika, ko pravi: „Marksizem se spopada z religijo kot s posebnim pogledom na svet. Marksisti si odkrito prizadevajo, da bi si pridobili ljudi za takšno gledanje in prepričanje. To je tudi sestavni del njihovega boja za revolucionarne spremembe v družbi.“

Kaj je torej prav: da je cilj marksizma samo preobrazba družbenih odnosov, ne pa družba brez religije; ali pa je tudi boj za marksistično ateistični pogled na svet sestavni del boja za revolucionarne spremembe v družbi? Prav iz takega tolmačenja marksizma, po katerem je ateistični pogled na svet sestavni del boja za preobrazbo sveta, izhaja vrsta problemov v odnosih med vernimi in nevernimi pri nas.

Verne bi sicer ne zanimala toliko načelna izhodišča marksizma do religije, če ta ne bi imela čisto konkretnega negativnega učinka na položaj vernega človeka v družbi, v kateri je vodilna politična sila zveza komunistov, ki ji je marksizem idejna podlaga. V taki situaciji pomeni religioznost že sama na sebi nekaj družbeno negativnega, kljub vsem nasprotnim izjavam in pravnim zagotovilom enakopravnosti vernih. Tu prihajamo tudi do pojava sektaštva in vzrokov zanj.

Ne strinjam se z mislijo F. Šetince, da je sektaštvo pri nas zgolj sporadičen pojav in da je v klerikalizmu treba iskati poglobitveni vzrok, da je „svobodno izpovedovanje vere v praksi še vedno ideal“ (cit. iz *Družine*).

Res niso številni primeri, ko bi bil veren človek neposredno omejen v svojih pravicah zaradi svoje vernosti. Pojavov odkritega klerikalizma je še manj. Toda negativno stališče marksizma do religije in s tem negativno načelno stališče zveze komunistov do religije, ki se kaže tudi v tem, da v svoje vrste ne sprejema religioznih ljudi, ustvarja družbeno vzdušje, v katerem je veren človek nehoti v podrejenem položaju. Kajti religiozno je družbeno negativno. Nobeno razglašanje enakopravnosti ne more tega za vernega človeka negativnega vzdušja odpraviti. In zdi se mi, da ne trdim preveč, če rečem, da je prav v tem temeljni vzrok in korenina sektaštva pa tudi klerikalizma danes pri nas.

Zato prihaja do tega, da se sektaštvo tolerira, včasih pa celo postavlja kot merilo privrženosti socialistični stvari. Upravičeno pravi B. Kutin: „Zveza komunistov se bo problema lotila pri glavi, če bo začela pometati pred svojim pragom. To pa pomeni akcijo. Ni dovolj izoblikovati teoretična izhodišča, treba jih je tudi uveljavljati. Če je dokazano, da sektaštvo ustvarja neenakopravnost občanov, potem je treba pošteno stopiti na prste ne le tem razdiralcem naše enotnosti, marveč zaostriti tudi odgovornost tistih, ki si (bržkone) mislijo, da je dovolj, če so ta načela jasno zapisana v ustavi ... Zato je zelo narobe, da do sektaštva zveza komunistov nima jasnega stališča. Zaradi tega pa se tisti posamezniki, ki s svojim delovanjem škodujejo tako ugledu ZK kot napredku družbe, lahko poskrijejo v mišje luknjice. Ali pa jim tega tudi ni treba, saj kljub nekaterim zelo kričečim primerom krivcev ne postavimo tja, kamor bi sodili. Zlasti to velja za partijsko kaznovanje, ki ga za sektaške primere praktično sploh ni.“ To so dejansko hude obtožbe na račun ZK, ki hkrati kažejo, da položaj vernih v naši družbi le ni tako neproblematičen, kot ga skušajo prikazati nekateri.

Mislím, da lahko rečemo, da je to negativno vzdušje v odnosu do religije in sektaštvo v odnosu do vernih danes glavni družbeni vir klerikalizma. „Rast enega povzročila širjenje drugega,“ pravi B. Kutin. Danes klerikalizma, ki bi težil, da si pridobi oblast v naši družbi, v slovenski Cerkvi skorajda ni. Pač pa so odpori proti naši socialistični stvarnosti zaradi omejene svobode Cerkve in vernih. Drugi vzrok klerikalizma in sektaštva je v človekovi oblastiželjnosti, kar moremo odpravljati le s stalno vzgojo vseh odgovornih, tako nevernih kot vernih.

Prav ZK kot vodilna politična sila, ki s svojimi načelnimi stališči do religije ustvarja negativno vzdušje do religioznega, ima največjo odgovornost za uveljavljanje enakopravnosti vernih in nevernih v naši družbi, ne samo na papirju, ampak v vsakdanji praksi, kar še zdaleč ni uresničeno. V zvezi s tem ima ZK in samo ona možnost, da ne le preganja pojave sektaštva in klerikalizma, ampak da poseka družbene korenine enemu in drugemu. Prav bi bilo, da bi ZK vselej znova kritično in realno presojala tako svoje postopke kot svoja načelna stališča do religije.

Nikakor se ne strinjam s tistimi, ki označujejo glasove, da v naši družbi v praksi še ni enakopravnosti vernih in nevernih, kot izraz klerikalizma. Če bi prizadevanje za resnično svobodo vseh ljudi, tudi vernih v naši družbi, prizadevanje, ki je tudi v tem, da pokažemo na napake in vzroke teh napak, imenovali klerikalizem, potem bo ta kmalu dobil pozitiven prizvok. Kako je v praksi z versko svobodo, ki ne more biti omejena le na svobodo kulta, najbolj čutijo verni sami. Svoboda, ki ti jo odmeri drugi, ni svoboda.

Res je: „Ne sedanjosti, še manj prihodnosti, ne moremo graditi, če bomo kakorkoli razločevali med vernimi.“ (B. Kutin). Zato je nujen pluralizem mišljenj tudi glede izvora, vloge in pomena religije v družbi in človekovem osebnem življenju. Marsikateri zadeve bo veren človek v naši družbi drugače presojal kakor marksist, npr. glede splava. Zakaj ne bi smel in mogel tega tudi javno povedati? Tudi v tem se mora zrcaliti samoupravni, interesni pluralizem socialistične demokracije. Nujna je medsebojna strpnost in spoštovanje brez nepotrebnega in žaljivega etiketiranja. Potreben je tudi dialog z vsemi zainteresiranimi. S tem bi bila tudi religiji in Cerkvi dana večja možnost, da se osvobaja vsega preživelega.

Dr. Franc Perko

Delo, Ljubljana, 30. junij 1977, str. 18.

občini še vedno ocenjujejo škodo zaradi nedavnega deževja. Največja škoda je na cestah in poteh, ki so tako razrite, da nekatere sploh niso prevozne. Voda je nanosila drevesa, panje, velike skale in rezervni material za posipanje cest. Z vsem tem je zatrpala struge potokov in cestne propuste ter ustvarjala prava jezera.

KRANJ — Turistična društva Kranj, Preddvor, Kokrica, Šenčur, Cerklje in Naklo so se sporazumela za enotno organizacijo akcije pod naslovom „Očistimo naš kraj!“ Akcija teče skozi vse leto. Prvo ocenjevanje je bilo izvedeno sredi junija. Vasi so ocenjevale šestčlanske komisije. Prvo mesto so prisodili Kokrici, drugo je bilo Naklo, tretje Cerklje, četrta Šenčur, peti Preddvor in zadnji Kranj.

KRANJ — Ob 25-letnici Živinorejsko-veterinarskega zavoda „Gorenje“, ki je v Kranju opravil eno prvih umetnih osemenitev krav pri nas, so septembra v okviru Gorenjskega sejma pripravili živinorejsko razstavo plemenitih krav in bikov.

SV. LENART — V nedeljo, 4. septembra, so pri gostišču „Črni les“ slovesno odprli področni vodovod Maribor—Sv. Lenart. Bil je tudi kulturni program. Lovska družina Lenart pa je ob tej priložnosti priredila lov na divje race pri jezeru Komarnik.

LENDAVA — Tu je bila 5. mednarodna likovna kolonija „Lendava '77“, na kateri so sodelovali znani likovniki iz domovine in tujine. Likovni umetniki so tudi tokrat uspešno izpolnili svojo nalogo, ki predvsem simbolizira sožitje Slovencev in Madžarov na tem narodnostno mešanem področju.

LJUBLJANA — V nedeljo, 21. avgusta, je ljubljansko pravoslavno župnijo obiskal novoimenovani zagrebški pravoslavni škof Jovan Pavlović. V pravoslavni cerkvi je vladika Jovan imel slovesno liturgijo. Slovesnosti sta se kot gosta udeležila tudi dekan stolnega kapitlja v Ljubljani dr. Anton Čepon in dekan teološke fakultete dr. Franc

Perko, ki je vladiki izrekel dobrodošlico v imenu katoliške Cerkve.

LJUBLJANA — 14. avgusta so se muslimani, ki bivajo v Ljubljani in Sloveniji, zbrali na mevlud v avli tukajšnje teološke fakultete. Prišlo je okoli 200 muslimanov, med njimi veliko mladih, da so proslavili Mohamedov rojstni dan. V začetku so imeli kratek obred sprave. Nato pa je predsednik islamske verske skupnosti za Slovenijo Adil Begović pozdravil navzoče.

MOZIRJE — Na pobudo Mozirskega turističnega društva so iz svoje prelepe doline izrinili skoraj vse kričeče reklamne table, namesto njih pa so postavili lične lesene kozolce, s katerimi nevsiljivo opozarjajo na svoje dejavnosti.

NOVA GORICA — Okrog 60 kovinarjev-varilcev, strugarjev in orodjarjev iz Gostola, Vozil in Iskre se je pomerilo v svojih delovnih veščinah. Trem prvouvrščenim v vsaki panogi so podelili tudi praktične nagrade. V celoti so bili rezultati, ki so jih dosegli tekmovalci, zelo dobri, največ uspeha pa so imeli kovinarji, zaposleni v Voziilih.

POLZELA — Z gospodarjenjem v prvem polletju letošnjega leta so v tovarni nogavic „Polzela“, ki je največja proizvajalka nogavic v Jugoslaviji, zadovoljni. Prodali so nekaj več kot 14 milijonov parov nogavic in pri tem ustvarili 180 milijonov dinarjev dohodka, od tega 50 milijonov čistega dohodka.

PTUJ — Letos je bil že deveti festival domače zabavne glasbe v Ptuj na letnem prireditvenem prostoru. Na letošnjem tekmovanju je sodelovalo 24 ansamblov iz Slovenije, kolikor jih je od 48 prijavljenih izbrala posebna strokovna komisija.

RADLJE OB DRAVI — Letos je počitnice ob morju preživelo okrog 400 otrok iz Radeljske občine. Letovali so v Banjolah pri Pulji. Učenci četrtil razredov so v Banjolah imeli tudi šolo plavanja.

Glas Slovenske kulturne akcije

CANKAR NI MOGEL BITI ZA TAKŠNO DRUŽBO

O, seveda, Cankar je bil res proletarski sin, a je bil hkrati plemič svobodnega duha, zato dandanašnji tako imenovani „socializem“ na Slovenskem nima nikakršne pravice, da se sklicuje nanj.

Zato bi tudi za današnji čas lahko uporabili Cankarjeve šest desetletij stare besede: „Treba bi bilo samo malo hinavstva na zunaj, samo malo forme, nazorov bi mi ne bilo treba prav nič spremeniti. Kaj morda misliš, da vsi naši literatje, umetniki in politiki ne vedo natanko drug o drugem, da so sleparji in bedaki? Prav dobro vedo. Ali povedati se tega ne sme; v stranki mora biti človek, v tolpi, potem se mu vse prizanese; če stopi korak po svoji prosto izvoljeni cesti, je izgubljen.“

Zdaj pa primerjajmo to pisateljevo ugotovitev s stanjem v slovenskem svetu, pa bomo koj videli, kako velika je razdalja, ki loči Cankarja od družbe, ki primora človeka, da zato, ker je napisal poglobljeno študijo ali pa zgodovinski zapis, ki oblahti ni po misli, da zato sedi nekaj mesecev v samici pod obtožbo sovražne propagande.

O, seveda, Cankar je bil res za delavce, ker je hotel, da bi bilo odpravljeno izkoriščanje, ni pa mogel biti za novo družbo, ki bi si izmislila cenzuro ne samo za pisano in govorjeno besedo, ampak tudi za čustva in namene.

Kaj si morete predstavljati Cankarja, ki mu „socialistični“ uslužbenec prisluškuje, ko ima v roki telefonsko slušalko? Kaj ga vidite, kako na smrt bi bil poražen, ko bi odkril, kako mu je „socializem“ vgradil mikrofona v sobno steno? In to njemu, ki je — naivnež naivni — govoril o skrinjici, ki jo nosimo skrito nekje v svoji notranjosti in pred katero samo smo odgovorni za svoja dejanja!

Boris Pahor

Glas Slovenske kulturne akcije, Buenos Aires, maj — junij 1977, str. 1.

iz tujega tiska

Z izrezki iz tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši.

NOVI NAGLASI NASPROTI VERI V JUGOSLAVIJI

Zdi se, da jugoslovanske komuniste vedno bolj zaposluje vprašanje odnosov do verskih skupnosti. Todo Kurtović, član CK ZKJ, zadolžen za ideologijo in informacije, je zavzel v razgovoru z zagrebškim časopisom *Večerni list* stališče do vrste vprašanj, ki jih imajo očitno za nerešena. Na eni strani je partija že lep čas kazala namero, začeti se s Cerkvijo razgovarjati, na drugi strani bi pa le nerada stopila s svojega visokega podstavka.

Na staro vprašanje, ali lahko postane nekdo, ki je veren, komunist, je Kurtović odgovoril, da naj bi predvsem tega „ne dramatizirali“. To je vselej rezultat posebnih osebnih okoliščin in nekega dne se bodo ti ljudje odločili: tako ali tako. Načelno ostaja to dvojje za Kurtovića nezdržljivo, a spričo mnogih „protislovij“, ki se v družbi tudi sicer pojavljajo, naj bi tega ne gledali „togo“.

Bolj strpnega se je Kurtović pokazal v vprašanju cerkvene pripadnosti

učiteljev. Priznal je, da so včasih nastopali proti posameznim učiteljem, ki so se udeleževali verskega življenja, a to je napak, čeprav so v partiji slej ko prej različna mnenja. Kurtović je rekel, da imajo jugoslovanske šole svoj znanstveni program in tistemu, ki se ga korektno drži, naj bi iz njegove pripadnosti veri ne spletili nikakršne politične vrvi.

Manj razumevajočega se je pokazal Kurtović nasproti verskemu tisku, ki v Jugoslaviji kot tisk ni priznan. Njihovi uredniki nimajo pravnega položaja časnikarjev. Cerkveni listi tudi niso deležni davčnih olajšav, ki so predvidene za druge časopise. Ne da bi navedel kaj bolj določenega, je Kurtović obdolžil cerkvene liste, da zavzemajo stališča tudi do političnih vprašanj. Komunisti da niso pozabili, da ima cerkveni tisk eno-umno „protikomunistično preteklost“.

Zdi se, da so odnosi med državo in Cerkvijo trenutno najboljši v Sloveniji, kjer se je začel pravi dialog in kjer je ljubljanski nadškof lahko pred kratkim objavil v uradnem dnevniku *Delo* dolg razgovor.

Kurtović je bil mnenja, da del duhovnikov in cerkvenega tiska „označuje danes vprašanje mednarodnih odnosov negativno“, a on meni, da se tudi v cerkvenih krogih „zarisujejo nova in spremenjena stališča“.

Skratka: zdi se, da je Kurtovičev razgovor prej usmerjen v odprt dialog kot v protiversko polemiko.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 25. julija 1977.

RUSKI NAPAD NA JUGOSLAVIJO NI VERJETEN

Severnoatlantska vojaška zveza NATO meni, da je vojaški poseg ZSSR v Jugoslavijo po smrti 85-letnega Tita neverjeten, ne pa nemo-goč. NATO sicer ne uvidi, zakaj ne bi ZSSR po vpadih v Madžarsko 1956 in v Češkoslovaško 1968, ki ju je izvedla brez slehernega tveganja zase, pozvala „k redu“ še tretje komunistične države; vendar predvidevajo vrhovni voditelji NATO resno krizo z Zahodom, če bi se Kremelj ob svojem času odločil, da poseže v notranje zadeve Jugoslavije.

Zlasti potovanje ostarelega jugoslovanskega državnika Tita v ZSSR je vzbudilo pri NATO nujno reakcijo. Celotno mapo Jugoslavije so potegnili iz predalov spet na dan in jo dali v študij strokovnjakom NATO. Pri tem so upoštevali najnovejše politične in vojaške informacije, ki so jih dobili zadnje leto v ZSSR in v Jugoslaviji.

Iz informacij vzhodnega bloka je razvidno, da skuša ZSSR preprečiti nadaljnje širjenje evrokomunizma, ki si je zadnji dve leti močno utrdil svoje postojanke v nekaterih zahodnih državah in ki je dejansko posebna pravica Tita. Moskva zahteva že zdaj, da se Jugoslavija vede tako, da „vzbuja čim manj pozornosti“, in da se predvsem ne prepira z ZSSR o svojem posebnem položaju znotraj vzhodnega bloka.

Čeprav je pohitela agencija TASS že pred Titovim prihodom v Moskvo z objavo zagotoviti, da Jugoslavije nihče ne ogroža, računa vodstvo NATO z vsemi morebitnimi možnostmi po Titovi smrti.

Dejstvo je, da NATO nima stvarnih načrtov, kako preprečiti, da bi čete Varšavskega pakta uporabile Avstrijo za vpadno področje.

Iz informacij, ki so prispele iz vzhodnega bloka v Bruselj, povzemajo, da le obstajajo načrti za napad dežel Varšavskega pakta na Jugoslavijo. Gre za zelo naglo vojaško operacijo dveh do treh dni s stotinami tankov in letal in 200.000 vojaki iz Vzhodne Nemčije in Sovjetije. Kremelj namreč za tak morebitni nenadni napad ne zaupa poljskim, madžarskim in bolgarskim četam.

Na vprašanje, koliko je treba ogroženost Jugoslavije resno jemati, je odgovoril visok častnik NATO: „Prej ko slej gledamo v tem teoretično možnost; vendar čeprav je sovjetski vpad neverjeten, vendar ni nemogoč. Zelo težko je spoznati prave namene Kremlja, celo v času popuščanja politične napetosti, pri čemer ne smemo nikdar pozabiti, da vodi vojaško tekmovanje v oboroževanju do vedno večjih napetosti.“

De stem, Amsterdam, 23. avgusta 1977.

RAKIČAN — Tu so se konec av-gusta pomerili na področnem tek-movanju poklicni traktoristi in mladi zadružniki. Med poklicnimi trakto-risti je zasedel prvo mesto Franc Ku-har. Na tekmovanju mladih za-družnikov pa je zmagal Ciril Za-dravec iz Borejca.

ŠKOFJA LOKA — Na 11. festivalu dalmatinskih klap v Omišlju je kot edini slovenski predstavnik sode-loval Oktet „Jelovica“ iz Škofje Lo-ke. V konkurenci 40 dalmatinskih skupin pevcev so na izbirnem na-stopu zapeli štiri pesmi in se uvrsti-li v finale. Na zaključnem nastopu, ki ga je prenašala tudi Evrovizija, so zapeli dve pesmi, navdušili šte-vine poslušalce in zasedi odlično četrto mesto.

TRBOVLJE — Avgustovski dnevi niso bili ugodni za odkop premo-ga v zasavskih rudnikih. Zaradi do-pustov, težav v jamah, zakasnitev v dobavah opreme iz tujine za ja-marska delovišča in pomanjkanja ljudi so zasavski rudarji nakopali avgusta 26.700 ton manj premoga, kot bi ga morali po mesečnem na-črtu.

TRŽIČ — V nedeljo, 4. septembra, je bila v Trziču že deveta priredi-tev „Šušarska nedelja“. Tržiško čevljarstvo ima stoletno tradicijo, saj je ohranjena vpisna knjiga čevljarkega ceha iz leta 1751. Naj-več navad in običajev, ki so jih pri-kazali na prireditvi, se je ohranilo prav iz cehovskih časov.

TRŽIŠČE NA DOLENJSKEM — V nedeljo, 14. avgusta, je ljubljanski škof dr. Lenič blagoslovil od tal prenovljeno podružno cerkev na Kc-vačevem hribu, ki so jo leta 1953 postavili preseljenci iz druge sve-tovne vojne v zahvalo Mariji za srečno vrnitev v domovino.

VELIKA PLANINA — Na Veliki pla-nini je bil deveti pastriski bal. Za-radi močnega dežja je bila pri-re-ditev slabo obiskana. Goste so za-bavali „Beneški fantje“, folklorna skupina iz Komende, planšarica Ka-ti Turk, planšarji pa so na livado nad Tiho dolino pripeljali del svo-jih varovank.

kako si pridobiš prijatelje

Roosevelt je kot predsednik ZDA nekoč rekel, da bi bil srečen, ko bi imel vsaj v 75 % primerov prav, zakaj to da je skrajna meja, ki jo je mogoče doseči. In če je to največ, kar lahko dosežejo največji možje, kakšne so potem možnosti poprečnih zemljanov?

Reči drugemu, da nima prav, je mogoče na več načinov: s pogledom, s kretnjo ali z besedo. Seveda pa nam ne bo drugi gladko pritrtil. Če mu naravnost zabrusimo, da je cepec, prizadenemo njegovo najobčutljivejšo točko: njegovo samozavest.

Če hočemo sočloveku kaj dopovedati, ne začnimo z besedami: „Hočem ti to in to dokazati,“ saj je to isto kot reči: „Jaz sem bolj pameten kot ti. Poslušaj me, pri meni se lahko kaj naučiš!“ Taka provokacija v sočloveku že koj v začetku zbudi željo po kljubovanju.

Če zine kdo kaj zmotnega in trdno vemo, da nima prav, ga na to lahko opozorimo zlepa. Začnemo lahko takole: „Trenutek. O tistem mislim nekoliko drugače, a morda se motim.“

Kdor reče, da se morda moti, prav ničesar ne izgubi, pač pa s tem prepriča v kali zatre in so besednika spodbudi k prav takšni popustljivosti in širokosrčnosti. Morda bo potem tudi on priznal, da se utegne motiti.

Le redki ljudje mislijo docela pravilno. Večina ljudi se podreja strahu, zavisti in napuhu. S prepričevanjem le pri malokom dosežeš, da vsaj za dlako spremeni svoje nazore o veri, o primerni frizuri, o komunizmu ali o čemerkoli.

James Robinson je zapisal tele

besede: „Pogosto sami od sebe zlahka spremenimo svoje mnenje. Če pa nam kdo drug reče, da nimamo prav, imamo to za očitek in se mu odločno upremo ... Besedica ‚moj‘ je ena izmed najvažnejših besed: upoštevati jo je treba kot začetek vsake modrosti. Ta beseda ima zmeraj isti pomen, pa naj gre za ‚moje‘ mnenje, za ‚mojo‘ večerjo, za ‚mojega‘ psa, za ‚mojo‘ hišo ali za ‚mojo‘ domovino ali ‚mojega‘ Boga. Zoprna nam je opazka, da naša ura ne kaže prav ali da je naš avto zanič, in nejevoljni smo celo, če kdo spodbija našo vednost o kanalih na Marsu, o medicinski vrednosti salicila ali o tem, kdaj je vladal asirski kralj Sargon I ... Če si kdo upa podvomiti o pravilnosti naših domnev, smo ogorčeni in se jih še trdneje oklenemo.“

Če ga polomimo, sebi to priznamo. Če pri drugih pričakujemo taktnost in obzirnost, to priznamo tudi njim in smo celo ponosni na svojo odkritosrčnost. Nikoli pa svoje napake ne priznamo tistemu, ki nam jo vrže v obraz. Še manj seveda zaleže smešenje in žaljenje.

Benjamin Franklin je bil skraja velik prepirljivec. Ko je bil še mlad, ga je neki znanec trdo prijel med štirimi očmi: „Ben, ti si nemogoč. Žališ vsakogar, kdor je drugačnega mnenja kot ti. Domišljav si, tako da se te ne upa nihče ogovarjati. Tvojim vrstnikom je ljubše, če te ni v bližini. Nihče ti ne more povedati nič novega. Tega niti ne poskuša, saj se noče bosti s teboj.“

To je bila ostra graja, a Franklin je bil toliko bister, da je priznal njeno upravičenost in se začel boriti zoper svojo „nemogočnost.“

„Sklenil sem,“ pripoveduje Franklin, „da ne bom več direktno nasprotoval mnenju drugih in rinil v ospredje s svojimi sodbami. Sklenil sem celo, da se bom izogibal besedam kot ‚nedvomno‘, ‚gotovo‘, in da bom namesto njih rajši uporabljal izraze ‚imam občutek‘, ‚domnevam‘, ‚zdi se mi‘. Hitro sem spoznal prednosti svojega novega sloga: pogovor je potekal prijetneje, moje zamisli, povedane v skromni obliki, so bile lažje sprejete.“

malo za šalo malo za res

DIREKTOR DELAVCU: „SKLENILI SMO, DA BOŠ KOT GOSPODAR USTVARJENIH SREDSTEV ODLOČIL, DA GRE TOLIKO ZA TA NAMEN, TOLIKO ZA ONI NAMEN, NADALJE TOLIKO ZA TISTI NAMEN ... IN TAKO NAPREJ!“

Na prodaj je mercedes de luxe — s pogledom na propadajočo tovarno.

Z ZADOVOLJSTVOM SPOROČAMO, DA SE NAM JE POSREČILO ZA ČLANE NAŠE KMETIJSKE ZADRUGE KUPITI DOVOLJ KROMPIRJA.

Direktor podrejenemu, ki mu je pri- nesel na vpogled besedilo novega predloga: „Torej je ta predlog res dovolj zapleten in nerazumljiv, da ga lahko predložimo zboru delov- nih ljudi v odločanje?“

DIREKTOR KOMITEJA ZA TURIZEM: „MISLIMO, DA SMO SE IZ PRETEKLIH NAPAK NAUČILI UKREPATI. LETOS NAM JE PRAVOČASNO JASNO, DA BO TURISTIČNA SEZONA NAJBREŽ POLOMIJA.“

Advokat bere oporoko pokojnika: „...vplačano stoenko pa naj prevzame moj vnuk, ko odraste in ga bodo obvestili o dobavi...“

ŠAH JE ŽIVA PRISPODOBA NAŠEGA KMETIJSTVA: NAJPREJ ŽRTVUJEMO KMETE.

Po Pavlihu

Na vrtu bolnice za duševno bolne opazujeta dva pacienta luno.

„Kaj praviš, ali je to luna ali cestna svetilka?“

„Ne vem. Pogledati bi bilo treba, če je vanjo spodaj zasajen kol.“

Vodič pripelje v berlinskem muzeju skupino turistov do mumije: „Pomislite, dame in gospodje, ta egipčanska mumija je tako stara, da je morda še Mojzesa videla!“

„Tega pa ne verjamem,“ zmaje neki turist z glavo. „Še nikdar nisem slišal, da bi bil Mojzes kdaj v Berlinu.“

V norišnici vodi mesece dolgo dan za dnem neki pacient svojo na vrhovo privezano zobno ščetko po sobi gor in dol: misli, da je to psiček, ki ga je treba voditi na sprehod.

Ko ga nekega dne zdravnik spet kot običajno vpraša, kako gre Fifi, se ta začudi: „Kako, Fifi? To vendar ni pes! To je zobna ščetka!“

Zdravnik osupne. Kaj je mož ozdravel?

Pred vrati celice zdravnik prisluškuje, ali bo pacient še kaj rekel. In res ga sliši reči: „Hihi, Fifi! Tega sva že napetnejstila!“

Dva norca sta se spravila na ponarejanje denarja. Ko sta že nekaj denarja naredila, je odšel starejši v kantino poskusit srečo.

„Kako je bilo?“ je planil vanj drugi, ko se je prvi vrnil.

„Sijajno. Eden je nasedel in mi takoj zamenjal stopetdesetaka za dva petinsedemdesetaka.“

Profesor medicine poučuje: „Pravkar smo torej videli, da so moški možgani težji od ženskih. Kaj iz tega sklepamo?“

Medicinka: „Da ni pamet od tebe odvisna, gospod profesor.“

„Predvsem, ljuba gospa, ne dajate svojemu možu močne kave: ta ga preveč razburi.“

„Še veliko bolj ga razburi, če mu dam slabo kavo.“

„Vi ste hipohonder, gospod Črne!“

„Kaj pa je to, gospod doktor?“

„To je tisti, ki se dobro počuti le, če se slabo počuti.“

Ko se je pacient slekel, se je zdravnik obrnil z nosom preč.

„Kdaj pa kdaj bi se morali le skopati!“

„Gospod doktor, saj se vendar vsak dan kopam.“

„Potem morate kdaj vodo zamenjati.“

„Noga me boli, gospod doktor.“

„No, pokažite mi jo!“

Pacient potegne hlačnico navzgor in se sezuje.

„Veste kaj! Ali se niste mogli prej skopati? Stavim, da je to najbolj umazana noga v vsem mestu.“

„Stavo ste zgubili. Takoj vam bom pokazal drugo nogo.“

„Kaj je z menoj res tako slabo, gospod doktor?“

„Še vas je mogoče rešiti, vendar morate opustiti pijačo, cigarete in petje.“

„Če mora tako biti ..., bom začel s petjem.“

Znanec pride k Škotu na obisk, pa opazi v skledici za mačka slanik, to je štručko kruha, posuto s soljo.

„Čudna hrana!“ se začudi.

„Zakaj čudna, poceni je: ko maček štručko pojé, je tako žejen, da sploh ne opazi, da pije vodo namesto mleka.“

Škot kupi svoji ženi najbolj poceni prstan.

„Kako to, da si postal naenkrat

tako zapravljen?“ ga vpraša kolega v pisarni.

„Sedaj nekaj časa ne bo potrebovala rokavic.“

Ko je opazil sprevodnik na vlaku, da Škot nima vozovnice, se je tako razjezil, da je zagrabil njegov kovček in ga vrgel čez most, preko katerega je prav tedaj vlak peljal, v reko.

„Morilec!“ je zavpil Škot. „Utopili ste mojega edinega sina!“

Neki pacientki so morali dati trojno transfuzijo krvi. Kot krvodajalec se je ponudil mlad Škot.

Po prvi transfuziji je dala dama fantu petdeset funtov. Po drugi dvajset. Po tretji je pa imela že toliko škotske krvi v žilah, da se je krvodajalcu samo še zahvalila.

Mlad škotski par je šel na poročno potovanje. Med potjo je vzel on iz kovčka čokolado, je dal mladi ženi košček, ostalo pa spravil nazaj.

„Za koga bo ostala čokolada?“ je ona vprašala.

„Za otroke vendar.“

Katoliški duhovnik in judovski rabbin skupaj kósita..

Pa pravi župnik rabinu: „Le kdaj se boste znebili predsodkov in boste poskusili svinjsko pečenko?“

„Na dan vaše proke.“

Hudičev advokat

MORRIS WEST —
JOŽE ŠKERBEC

Angleškega duhovnika monsinjorja Blaisa Mereditha pošlje, kljub temu da ima ta raka, rimska Obredna kongregacija kot „hudičevega advokata“ v Gemelli dei Monti na jug Italije. To čudno ime je uradni naslov človeka, ki mora preiskati življenje svetniškega kandidata.

Meredithova naloga je raziskati življenje nekega Giacoma Neroneja, ki se je proti koncu vojne pojavil v Gemello Minore, tam nekaj časa živel z vdovo Nino Sanduzzi, imel z njo sina Paola, se zatem umaknil v bližnjo dolino, tam potem molil in hodil od tam

pomagat ljudem. Tik pred koncem vojne se je pogajal z Nemci v prid domačinom. Komunistični gverilci so mu to očitali kot kolaboracionizem in ga ustrelili. Domačini so ga pa takoj po smrti začeli častiti kot svetnika.

V Gemello Minore skuša dobiti Meredith informacije o Neroneju predvsem od petih ljudi: od vdove Nine Sanduzzi, zdravnika judovskega porekla Alda Meyerja, čudaškega župnika Anzelma, angleške grofice Ane Luize de Sanctis in angleškega slikarja Nicholasa Blacka.

„Hudičev advokat“ najde v spisih o Neroneju štiri čudeže na njegovo priprošnjo. Po zasliševanju priča začenja dobivati Neronejeva podoba vedno določnejše poteze. To je bil 30 do 35 let star angleški častnik ubežnik. Ko je v Messini nehote ubil z bombo neko mlado ženo in njenega otroka, se mu je vojna uprla. Bolan za malarijo se je zatekel k Nini Sanduzzi. Bil je pred leti katoličan, potem je za dolgo časa vero popolnoma opustil, vojni dogodki so ga pa spet usmerili v Boga.

Meredith je začel spraševati Nino Sanduzzi o njenem razmerju do Neroneja. Vprašal jo je, ali ni imela skupnega življenja z Neronejem za greh.

„Kadar je ženska sama, monsinjor, kadar je strah pred vrati in pride zima in se lahko zgodi, da ne dočakaš jutrišnjega dne, misliš na vse to in pozabiš na greh.“

„Vendar ga ni mogoče povsem pozabiti,“ je odvrnil Meredith.

„Povsem ne. A kadar se te stvari dogajajo tako pogosto, celo med duhovniki, se ne zdijo tako slabe.“

Meredith je pritrdil s kretnjo. Pred tednom dni bi razumel manj in rekel več. Sedaj je vedel, da ima srce globoke razloge, ki jih pridigarji ne poznajo. Spraševal je naprej:

„So bili vaši odnosi s tem človekom, vaši telesni odnosi, normalni? Vas je kdaj prosil za kaj, kar se ne sme dogajati med možem in ženo?“

Gledala ga je zbegano. Potem je ponosno dvignila glavo.

„Ljubila sva se, monsinjor. Delala sva, kar delajo ljubezenski pari, in srečna sva bila drug ob drugem. Kaj naj bi še bilo?“

„Nič,“ je dejal hitro Meredith. „A če sta se tako rada imela, zakaj se nista poročila? Pričakovala sta otroka. Nista otroku nekaj dolgovala? Kaj je mislil Giacomo?“

Prvikrat, odkar jo je spoznal, je videl, da je smehljal ožaril njene ustnice in oči. Bilo je kot odmev nekdanje Nine, tiste, ki je želela biti v objemu moškega in bi se drznila kljubovati rablju, da bi ga dosegla. V neuglajenem in slikovitem narečju je dejala:

„Vi vsi sprašujete isto, kot da bi bilo narobe nekaj velikega in važnega, ne pa nekaj malega. Ne razumete, kakšne so bile tedaj razmere. Samo vsakokratni dan je bil gotov. Naslednji dan je lahko prišla policija ali Nemci ali Angleži. Vsi bi lahko pomrli od tifusa ali malarije. Prstan na roki ni nič pomenil. Jaz sem imela prstan, nisem pa imela moža zraven sebe.“

„Je Giacomo odklonil, da bi se poročil z vami?“

„Nikdar ga nisem prosila za to. Več kot enkrat mi je dejal, da bi se poročil, če bi jaz želela.“

„In vi niste marali?“

Znova se je pojavil v njenih očeh nekdanji ogenj in v ustnih kotih je zaigral ponosni grški nasmech.

„Še ne razumete, monsinjor. Jaz sem imela moža. Hotela sem ga obdržati, toda vojska ga je vzela in so ga ubili. Sedaj sem imela moškega. Če bi hotel oditi, bi odšel, ne da bi ga mogel prstan zadržati. Ko bi ga odpeljala policija ali vojaki, bi ga tudi zgubila. Zakon bi prišel na vrsto lahko kasneje. Poleg tega je Giacomo pogosto govoril o drugi reči...“

„O kateri?“

„V glavo si je vtepel, da se mu bo nekega dne, prav kmalu, nekaj zgodilo. Bil je ubežnik in, če bi Angleži zmagali v vojni, bi ga prijeli. Ali pa Nemci. Če bi se to zgodilo, ne bi jaz nikdar vedela, ali je živ ali mrtev. On je hotel, da bi bila jaz prosta, da bi se lahko znova poročila. Prosta, da bi ga lahko zavrgla, da ne bi kaznovali mene in sina.“

„Je bilo to za vas važno, Nina?“

„Zame ne, pač pa zanj. Če je bil on srečen ob tej misli, sem bila tudi jaz. Drugo mi je bilo vseeno. Niste nikdar ljubili, monsinjor?“

„Bojim se, da nikdar.“ Meredithove tenke ustnice so se sklenile v otožnem smehlaju. „Potrpežljivi boste morali biti z menoj. Povejte mi, kakšen človek je bil Giacomo, ko sta živela skupaj! Je bil dober z vami?“

Bilo je čudovito videti, kako so vzvalovili njeni spomini in kako je oživelo celo njeno telo kot cvetica po dežju. Celó njen glas je imel neke posebne vrste žar.

„Kakšen človek je bil? Kako naj odgovorim na to vprašanje, monsinjor? Vse, kar si ženska želi, je bilo v tem človeku. V ljubezni je bil silen in nežen kot otrok. Lahko se je ujezil, da se je vse treslo ob njegovem molku, a nikoli ni dvignil ne roke, ne glasu. Kadar sem mu stregla, mi je izkazoval hvaležnost, kot da bi bila princesa. Kadar sem se bala, me je spravil v smeh, in kadar se je on smejal, je bilo kot ob sončnem vzhodu. Nikogar in ničesar se ni bal, razen da bi mi kdo škodoval...“

„Kljub temu,“ je dejal Meredith s preračunano trdoto, „vas je med nosečnostjo zapustil in se ni več vrnil, da bi živela skupaj.“

Dvignila je glavo, ponosna kot marmornata boginja v soncu.

„Živela sva v ljubezni in ločila sva se v ljubezni in od tedaj ni potekel niti en dan, da se ga ne bi spominjala z ljubeznijo.“

Zima je pojenjevala med viharimi nevihtami in brezvetrnim mrzovanjem. V vasi in po hribih je bilo veliko bolnikov. Nekateri so pomrli, drugi ozdraveli, vendar zavoljo vlage in nesnage v zaprtih kočah ter zmeraj bolj pičle hrane počasi. Ob neki priložnosti je izbruhnila nalezljiva bolezen s kožnimi izpuščaji, vročino in bolečinami v očeh. Nina se je je nalezla. Spominjala se je, da sta doktor in Giacomo zaskrbljeno govorila o rdečkah. Toda ona je ozdravela in ni mislila več na to.

Celó na Giacomu se je poznala izčrpanost zavoljo dolgotrajnega mraza. Silno je shujšal, črnkasta lica so mu upadla in udre oči so mu žarele, ko se je vračal oslabljen pod večer od obhoda po hribih.

Nine sta se pogosto polasčala gnus in utrujenost, ki navadno mu-

čiata žene ob začetku nosečnosti. Enolična hrana se ji je upirala in zgubila je željo po ljubezenskem dejanju, ki ji je prej prinašalo tako silen užitek. To dvojje jo je vznemirjalo. Moški je moški in terja od svoje žene, da ga poteši in zadovolji, ne da bi se menil, kaj ona čuti. Toda Giacomo je bil različen od drugih moških. Kadar je bila bolna, je bil do nje ves nežen. Z lastnimi rokami je kuhal jedi, ki so ji dišale. Če ona ni bila razpoložena za ljubezen, je ni silil in v dolgih nočeh, ko je zunaj divjalo neurje, jo je raztresal s pripovedovanjem o tujih krajih in narodih in mestih.

Njegove pozornosti so povečevale Ninino ljubezen, ker je dobro vedela, da ima on svoje težave, ki so mu jemale spanec ponoči in mu povzročale skrbi čez dan. Včasih se je pogovarjal z njo o njih, iščoč v narečju stavek, ki bi izrazil njegovo misel. Tudi v tem se je razlikoval od sovaščanov, ki so iskali sveta v pivnici in ne pri svojih ženah, češ da se žena razume le na dom in na najpreprostejše zadeve v veri. Giacomo pa je govoril odkrito, da se je čutila ob njem močno in preudarno.

„Poslušaj, Nina, ti veš, kaj se včasih godi: kakšen mož kaj napravi in njegova žena ga zasovraži ker ga ne razume.“

„Vem, drag moj, toda jaz te ra-

*Novo mesto, metropola Dolenjske.
(B. Jakac)*

zumem. Kaj te skrbi?“

„Naj napravim kar koli, me boš imela rada še naprej?“

„Zmeraj.“

„Poslušaj me torej, Nina, ne da bi me prekinjala, ker je trdo, kar ti bom povedal. Ko bom skončal, mi boš povedala, če si me razumela. Dolgo časa živim kot izgubljen človek. Bil sem kot Kalabrež, ki se znajde sredi Rima in sprašuje vse po vrsti: ‚Kdo sem? Od kod prihajam? Kam grem? Jasnó je, da mu nihče ne odgovori, ker ga ne razumejo. In čeprav bi ga razumeli, on jih ne bi razumel, ker ne pozna rimske govorice. Jaz nisem bil zmeraj takšen. Bil je čas, ko sem bil kakor ti. Vedel sem, da izhajam iz Boga in da se bom navsezadnje povrnil k Njemu, da mu lahko v cerkvi govorim in ga prejemam v obhajilu. Lahko sem ravnal slabo in dosegel nato odpustitje. Lahko sem se malo iztiril in se potlej vrnil na pravo pot... Naenkrat je pa pot izginila. Stemnilo se je in čul sem glasove, ki so mi klicali: ‚Tod, todle!‘ Šel sem za glasovi in tema je postajala gostejša in slišal sem nove glasove. Vendar poti nisem našel. Izgubil sem se. Ni bilo ne Boga ne Cerkve ne

dalje na 34. strani

slovinci po evropi

anglija

Poročila sta se v soboto, 13. avgusta, v cerkvi „Svetih ran Kristusovih“ v Stonebridge, London, Vencelava Breclj in Jožko Jančar. Želimo, da bi bila srečna v skupnem življenju.

V kraju Stonehouse je umrl Bruno Ternovec, doma iz Gorice, 3. septembra. Pokopan je bil 6. septembra. Zapušča ženo in hčerko. Vsem naše iskreno sožalje, njemu naj dobri Bog da večni mir in pokoj!

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ — Doživljali smo vesele in žalostne dogodke v naši skupnosti. Najprej nas je presenetila vest, da je v cerkvi sv. Štefana v Welsu 1. junija umrl nekdanji škofijski referent za tujce g. Štefan Macsady, rojen na Slovaškem. Bil je dušni pastir Slovakom in Madžarom, dokler ni prevzel župnije sv. Štefana v Welsu, ki jo je on izgradil. Pri njem je vsaka narodnost našla odprto srce in odprte roke. Naj mu Bog povrne tudi za vse, kar je storil dobrega Slovencem po Avstriji! Pokopan je bil 8. junija v Welsu.

Isti dan popoldne je bil pokopan v Riedeggu brat Mohor Prašnikar, ki je pripadal družbi marianhilskih misijonarjev, ki jo je ustanovil nekdanji trapistovski opat samostana Marija Zvezda pri Banjaluki p. Pfanner. Operiran je bil na grlu in mu je šlo že dobro, ko je nena doma prišlo do pljučnega emfizema in dva dni kasneje do srčne kapi.

Pokojni brat Mohor je bil rojen v Vačah pri Litiji leta 1909. Noviciat je delal na Koroškem. V Hitlerjevem času je nekaj časa pre-

živel tudi v gestapovskem zaporu v Celovcu in bil izgnan s Koroškega. Poslan je bil na Gornjeavstrijsko, kjer je potem bil na voljo za vsako delo. Od leta 1955 naprej je bil v misijonski hiši v Linzu.

Če je le mogel, je vedno prišel k slovenskemu bogoslužju in ni nikdar zatajil, da je Slovenec. Pogreba se je udeležila tudi slovenska skupina, ki je med mašo zapela nekaj slovenskih pesmi. Prav tako so tudi na grobu pevci zapeli žalostinko in na koncu velikonočno pesem.

Čeprav je že 2. julija preteklo deset let, kar imamo Slovensko katoliško misijo v Linzu, smo jubilej praznovali v nedeljo, 24. julija. Deset let je v svetovnem dogajanju kratka doba, v življenju zdomske družine, ki je izpostavljena najrazličnejšim vplivom, je pa to velik življenjski razmak.

Pri maši, ki jo je daroval izseljenski duhovnik ob somaševanju škofijskega referenta dr. Vincenca Baloga in p. Hadrijana, so nastopile narodne noše. Tudi pevci so se naučili nekaj novih pesmi. Duhovnik je poudaril pri pridigi, da je to praznik slovenske katoliške skupnosti v Linzu. Saj brez sodelovanja vernikov duhovnik ne bi mogel nič skupaj spraviti. Zato se je vernikom za zvestobo zahvalil ter pozval, da še naprej zastavijo svoje sile za utrditev slovenstva in krščanstva v zdomski skupnosti.

Po maši smo se zbrali v našem centru, ki je bil veliko premajhen, saj je polovica ljudi morala oditi domov.

Finančni referent Dušnopastirskega urada, g. župnik Maier, je videl, da škofija ne plačuje prostoro brez haska. V centru smo se posebej spomnili še naših Viktorjev, Jakobov in Anic, ki so okrog tiste nedelje godovali. Godovnjaki so plačali dva sodčka piva, ki nas je vse spravilo v dobro voljo. Vsem godovnjakom smo želeli vse najboljše.

V nedeljo, 11. septembra, smo v centru obhajali rojstni dan najstarejše Slovenke v Linzu ge. Ljudmile Rajšek. Za njeno 85-letnico so ji rojaki poklonili košaro z najrazličnejšimi dobrotami. Želimo ji, da bi doživela tudi 90-letnico.

Istega dne je praznoval svoj 75. rojstni dan g. Jakob Hrastelj, ki ga vsi Jugoslovani poznajo iz skladišča tukajšnje Karitas. Kljub dopolnjenim 74. letom še vedno hodi pomagat, kadar je treba njegove strokovne pomoči. Tudi njega Bog ohranja pri zdravju in zadovoljnosti!

V Gospodinjski šoli v Št. Jakobu v Rožu na Koroškem imamo sedaj kar tri slovenske Linčanke. Zoretova Majda obiskuje zadnji letnik te šole, sestra Toni je letos začela. Pridružila se je tudi Žnidarjeva Elizabeta. Upamo, da živahna dekleta sestram ne bodo delale preglavic.

ST. ULRICH pri Steyerju — V nedeljo, 10. julija, je deželni glavar odkril mirovni spomenik, ki je zrastel po mladinskem prizadevanju iz vseh delov sveta. Blagoslov spomenika je izvršil po maši linški generalni vikar, škof dr. Wagner. Dve Slovenki v narodni noši, ki sta zastopali škofijski referat za tujce, sta stali škofu ob strani in v slovenščini molili prošnje vernikov.

SALZBURŠKA

SALZBURG — Tudi smrt je posegla v naše vrste. Najprej je umrl, zadet od srčne kapi, niti petdeset let star mož ge. Elfi Rössler, rojene Činkl. Izrekamo ji ob bridki izgubi iskreno sožalje.

Svet je zapustila tudi ga. Anica König, rojena Steinbuch. Pokojna je bila doma iz Libuči pri Pliberku na Koroškem. V Salzburgu je delala vsa leta v bolnišnici. Ko se je poročila, si je zelo želela otrok, ki jih pa ni bilo. V veseli družbi je bila zelo vesela in tudi pri mašah

rada prepevala, sicer je bila pa melanholičnega značaja. Ni bila dovolj močna, da bi prebrodila življenjske težave. Naj se spočije v Bogu in pri njem najde srečo, ki je ni našla na tem svetu! Pokopana je bila v Pliberku na Koroškem.

TENNECK — Tudi v Tennecku smo julija po maši pekli čevapčiče, ki sta jih pripravila g. Kavčič in g. Puklavec. Za žejo oziroma proti njej pa je skrbel g. Mlinarič. Zaradi negotovega vremena smo bili kar v dvorani.

Ko je šel iz tovarne domov od dela, je Izidorja Novaka v Tennecku na prehodu za pešce povozil avto z nemško registracijsko tablico. Voznik je zbežal, ne da bi se zmenil za ranjenega Izidorja, ki ga je rešilni avto odpeljal v bolnišnico v Schwarzach.

Pred dvema mesecema smo se poslovili od Kolaričeve družine, ki je zaradi bolezni g. Janka odšla domov. Naselili so se pri Sv. Miklavžu v občini Hoče pri Mariboru. Komaj dober mesec je živel tam v hiši, ki so si jo kupili. V soboto, 20. avgusta, je umrl za posledicami srčne bolezni. Pokojni je bil star šele 56 let. Njemu želimo, da se spočije v Bogu, družini pa iskreno sožalje!

Štefan Gomilšak, ki je bil dolga leta rudar v Mühlbachu am Hochkönig, je dobil 21. julija drugega sina, Štefana, ki je bil rojen v Schwarzach, krščen bo pa v Tennecku v nedeljo, 9. oktobra. Oče Štefan je pravi „toti Štajerec“, doma iz Sv. Lovrenca v Slov. goricah.

HALLEIN — V tukajšnji papirnici, kjer je zaposlenih tudi precej Slovencev, je izbruhnil 7. septembra hud ogenj, ki je uničil veliko novo skladišče. Škode je za okoli 300 milijonov šilingov. Hvala Bogu, da obrat sam ni prizadet in da ni treba odpustiti delavcev!

PREDARLSKA

V pričakovanju lepših letnih dni smo pred dopusti imeli dve prire-

*Dovolj je
bilo dobrot, a
tudi dovolj
odjemalcev
zanje.*

ditvi, in sicer zaradi ugodnih terminov obe v mesecu maju.

Majniško romanje:

Že tretjič smo poromali v kraj Übersaxen, ki ga tukaj imenujejo tudi „prižnico Renske doline“. Tako lepo in strmo se dviga nad dolino približno sredi Predarlske in omogoča najlepši razgled na avstrijske in švicarske Alpe. Da je to dobra izbira, so potrdili udeleženci, ki so se kljub oblačnemu vremenu z nad 200 osebami odzvali povabilu, in to za Vnebohod, 19. maja. Ugotoviti pa smo morali, da so se naši dragi rojaki malo polenili ali pa se je njihov življenjski standard dvignil, kajti manj kot tretjina je poromala peš po lepih gozdovih in livadah. Vse ostalo je prišlo z avtomobili. Planinsko društvo za Slovence, ki se ustanavlja, bo imelo torej še dovolj dela.

Pa onim, ki so peš prišli, gotovo ni bilo žal, da so se za to pot

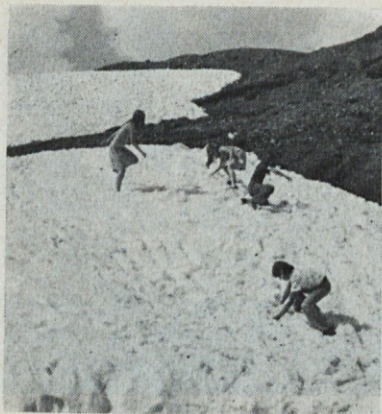
odločili. Goro uživaš le, če se počasi, z odprtimi očmi in srcem, dvigaš in uživaš spreminjajoči se razgled.

V znani farni cerkvi je imel naš župnik, gospod Žagar, mašo, pri kateri je polna cerkev z veselim srcem sodelovala. Prisotnih je bilo tudi nekaj tujcev, ki so uživali lepe slovenske melodije in občudovali iskreno sodelovanje, posebno pri petih Marijinih litanijah.

Po sv. maši smo imeli piknik na prostem, na lepem razglednem mestu. Vsi so naenkrat navalili na uboge kuharje, ki so bili komaj kos povpraševanju. Pri kranjskih klobasah je še šlo; imeli smo pa še dobrega pekača čevapčičev z ve-

Skupinska slika naših rojakov iz Predarlske pred cerkvijo Locherboden (polovice udeležencev ni videti).

Nekrvava bitka — s snegom na prelazu Jauffen.

likim ražnjem, ki pa je bil za toliko ljudi še premajhen.

Zopet smo bili veseli velikega števila otrok, ki so se nemoteno igrali na travi in v gozdu brez vseh ovir. Prireditelji so „pozabili“ na ozvočenje, pa je tem bolj prišla do izraza zapeta slovenska pesem, ko so se pevci zgrinjali okoli harmonikarja iz našega plesnega orkestra.

Hvala Bogu je vse dobro poteklo, malo je motil le močan veter, ki pa je odganjal oblake, in izgleda, da nas bo drugo leto zopet polno število.

Izlet na Južno Tirolsko:

Že nekaj let sem se je pojavljala želja, da bi šli na malo daljšo pot in da bi obiskali Južno Tirolsko, katero naši rojaki poznajo le mimogrede s pota v domovino ali pa sploh ne. Binkoštna nedelja dne 29. maja je bil ugoden termin, ker leži med dvema dnevoma, ki sta dela prosta. Nabralo se nas je kar za dva avtobusa.

Prvi višek dneva je bil pri cerkvi Locherboden, katere zvonik na pečini kot iztegnjen kazalec kaže pot proti nebu. Na drugi strani doline reke Inn leži samostan Stams, ki smo ga obiskali lansko leto, in v katerem prebiva pater Štefan, ki je dolga leta opravljal dušnopastirske posle med nami.

Le majhno višinsko razliko smo

morali v sončnem rosnem jutru premagati peš, in že smo bili pri cerkvi, kjer se nam je srce širilo pri uživanju vseh lepote. Sv. maša sta darovala p. Štefan in naš župnik g. Žagar. Nagovor je imel p. Štefan, ki je bil zopet tak, kakor smo ga poznali že od prej. Brez visokodonečih besed, a s prekipevajočim srcem je govoril o binkoštnem Duhu, katerega sodobni ljudje tako malo poznajo. Zato polni nemira, brez končnega cilja, begajo za minljivimi užitki. Težko smo se ločili od p. Štefana, pa tudi on nam je kasneje pisal, kako mu je srečanje s tolikim številom prepevajočih Slovencev dobro delo.

Dalje smo se vozili po avtocesti preko svetovno znanega mostu „Europabrücke“ z višino 190 m; za kratek čas smo se tam ustavili. Kósili smo kmalu potem, ko smo prekoračili italijansko mejo, v kraju Sterzing (Vipiteno), kjer smo se prvič srečali z dobrim južnotirolskim vinom. Pot nas je vodila naprej preko prelaza Jauffenpaß, ki doseže višino 2094 m. Seveda je bilo gori še dosti snega, ker so ceste komaj teden dni prej odprli za promet. Odprl se nam je sijajen razgled na ledenike v višini okrog 3500 m. Stari in mladi so seveda izrabili priliko in uprizorili na vrhu prelaza pravo bitko s kepami.

Na drugi strani je bilo seveda treba iti navzdol, pri čemer smo premagali višinsko razliko 1600 m. Nekatere je bilo malo strah, ker je pot precej ozka, vendar smo imeli sijajne šoferje, ki so s svojega visokega sedeža dirigirali potniške avtomobile, če je prišlo do srečanja. Prišli smo v Passeiertal in spetoma videli rojstno hišo tirolskega narodnega junaka Andreja Hoferja. Ob tej priliki in na sploh smo se spominjali položaja v naši Koroški. Tirolci so po prvi svetovni vojni kot vojni plen padli pod italijansko državo. Ohranili so seveda svojo narodno zavest in strnjeno naselitev ter so zaradi tega imeli veliko lažji položaj pri borbi za ohranitev narodnih pravic, kakor pa naši Slovenci na Koroškem.

Dalj časa smo se ustavili v mestu Meran, ki ima že skoraj južno

klimo na vznožju snežnih Alp. Uživali smo to vzdušje in lagodnost tamkajšnjih ljudi ter obžalovali, da je bila nedelja in ni bilo mogoče kupiti vina v trgovinah ali pri kmetu. Tu smo namreč šele prišli v vinorodne kraje.

Tudi s tem izletom so bili udeleženci zadovoljni, ker so v kratkem času doživeli velike pokrajinske razlike od snega in ledenikov do južnega zelenja. Torej bo treba z izletniško tradicijo nadaljevati.

SPITTAL ob Dravi

Bližal se je *materinski dan*. Otroci so že nekaj časa tiho pripravljali in imeli vaje za ta izredni dan. Ker nimamo kakega drugega skupnega prostora, smo to proslavo priredili v naši kapeli. Že takoj pri vstopu v kapelo je padla v oči skupinica naših malih, stoječih pred oltarjem. Začele so se vrstiti deklamacije. Eden je bil boljši kot drugi. Zastopani so bili vsi razredi.

Začela se je slovesna maša. Ob požrtvovalni organistnji, katere je dobršen del svojega prostega časa žrtvovala za to proslavo, so otroci ubrano po otroško peli mašne pesmi ob spremljavi harmonija.

Naj bo tu še to povedano, da je naša organistinja velika idealistka, ki stalno lepša naše maše s svojim igranjem. Dekle, ki je prišlo na delo in našlo zaslužek v tukajšnji tovarni, vendar najde čas za dobro in lépo. Iskrena ji hvala!

Kot pevec se je z samozvestnim nastopom in lepim glasom pokazal Zajčev Bogo, ki je brez spremljave pel odpeve. Tudi duhovniku. Inicijatorju te proslave, naš Bog plačaj!

Ta dan veselja pa je bil za *Grintalovo družino* dan bridkosti in žalovanja. *Izgubili* so namreč moža in očeta. Grintalov oče je bil rojen 14. julija 1903 na Vrgovljah, idilični vasiči blizu Doba pri Domžalah.

33 let je v domači cerkvi pel Bogu v čast. V bližini križa, pred katerim je stal na njegovi rodni domačiji, katero je tako ljubil in zanj

trpel, je omahnil in nato v naročju svoje žene izdihnil. Kakršno življenje, taka smrt: to je pokazal tudi njegov pogreb, ki je bil en sam spev Kristusovega vstajenja. Sam je bil vedno veren in dober, kar mu bo Bog gotovo poplačal. Gospe kakor tudi otrokom z družinami naj bo, čeprav nekoliko pozno, izrečeno naše iskreno sožalje!

Še to naj omenimo, saj se tiče tudi naše skupine, da je g. Maroš, madžarski duhovnik, ki se je že veliko žrtvoval tudi za našo skupino, v maju obhajal svojo 40-letnico mašništva. Naša skupina se ga je tudi pri njegovi maši spomnila s skromnim darom ter ga tudi v besedi počastila in se mu zahvalila za ves trud in skrb.

Da pa ne bi bili *naši očetje* postavljeni v ozadje, so se tudi njih otroci z nič manjšo slovesnostjo spomnili pri sveti maši. Peli so kot slavčki. Še petletni Mirtičev fantič ter Grintalova mala sta nekaj povedala očetom. To pot so sodelovali: Florjančičevi, Zajčevi trije, Starmanovi štirje, Ornikove, Grintalovi dve, Vavpotičeva dva, Mirtičev in naša organistinja.

Prav lepo se zahvalimo tudi gg. *salezijancem* za njihov trud, da pridejo vsako nedeljo in praznik iz Celovca k nam darovat sv. mašo. Našemu *cerkvenemu pevskemu zboru* prav lepa zahvala za ves trud in lepo petje! Seveda pa smo hvaležni tudi špitalskemu kaplanu g. *Opetniku*, da pride vsak petek v našo kapelo darovat najsvetejšo daritev.

Ob koncu pa velja zahvala še č. g. Lavriču, saj je on tisti, ki se je zavzel za nas in preskrbel, da je vsaj duhovno naša skupina tako lepo oskrbovana in tudi on pride od časa do časa iz Linza v Spittal.

belgija

LIMBURG-LIEGE

Počitnice: Člani „Vesele mladine“ in prijatelji so v juliju organi-

zirali pohod na Triglav. Vreme je bilo ugodno in vsi so vztrajali do cilja, čeprav je pot za naše razvajene noge za mnoge bila zelo naporena. K pogumu in vztrajnosti iskreno čestitamo.

V drugi polovici avgusta je Društvo „Slomšek“ organiziralo *taborenje* v Ardenah. Vodila je ga. Anica. Vreme je bilo slabo, kar je oviralo izvajanje počitniškega programa. Včasih so kljub dežju delali dolge sprehode po gozdovih. Za kuhinjo so vzorno skrbele naše požrtvovalne gospe: Zinka, Ivanka, Lizi in Marta. Hvala vsem za pomoč in sodelovanje!

Poroka: V Zwartbergu je gđc. Majda Mlekuž sklenila zakon z g. Donatom Di Nunzio. Nevesta Majda je nekoč obiskovala slovensko šolo in bila članica „Vesele mladine“, zato jo je ta v narodnih nošah pričakala pri izhodu iz cerkve. Pred večerjo je „Vesela mladina“ pred novoporočencema in svati nastopila s pesmijo in plesom. Nevestin oče g. Albert in njegova soproga sta vse bogato pogostila. Večer je potekal v prijetnem razpoloženju. Za muziko je skrbel naš „Študentovski ansambel“, katerega član je tudi g. Bruno, nevestin brat. Mlademu paru iskreno čestitamo in želimo vso srečo.

VABILO

Vljudno vabimo na XVII. SLOVENSKI DAN, ki bo v soboto, 8. oktobra 1977, v Cultureel Centrum-u na Koninginnen laan v Eindhoven.

Slovesnost se bo začela ob 16. uri s službo božjo, ki se bo vršila v dvorani sami. Sledil bo kulturni program, pri katerem bo z besedo, pesmijo in narodnim plesom sodelovalo okrog 100 naših kulturnih sodelavcev.

Za prosto zabavo bo skrbel prvovrsten slovenski ansambel, ki bo za to priložnost nalašč prihitel med nas. Tako odlične plesne muzike še nismo imeli.

Podroben program bo na posebnih vabilih.

Dobrodošli so tudi tisti, ki ne bodo prejeli posebnega povabila.

Pridite! Obvestite prijatelje!

Odbor društva „Slomšek“

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Pa še s tega konca Belgije par novic:

V župni cerkvi v Thy-le-Chateau je izs. duhovnik *krstil* v nedeljo, 7. avgusta t. l., malo Chaterine, rojeno 20. junija v Charleroi, drugo hčerko v družini Camby-Kulcsar. Iskreno čestitamo!

Člani in članice Dramatskega krožka „F. S. Finžgar“ iz Charleroi, ki so uprizorili veseloigro „Čilka, hči divjega lovca“ na 24. slovenski prireditvi.

Na letošnjem slovenskem romanju v Lurdu (od 19.—25. julija 1977). V ospredju slovenski romarji in romarice iz Belgije.

Tudi v prihodnjih mesecih bo več krstov, saj so se rodili v zadnjih mesecih sledeči slovenski otroci: Sebastien, rojen 12. junija v družini Burick-Borič iz Montignies-sur-Sambre; Danijel, prvorojenec, rojen 24. avgusta, v družini Barba-Harcet iz Bruslja; Jožef, rojen 6. septembra, tretji otrok v družini Zaletelj-Jerlah iz Marcinelle.

Vsem tem srečnim družinam naše čestitke, otrokom pa dobro rast v božji milosti in ljubezni!

Z velikim avtokarom se v soboto, 8. oktobra, odpeljemo v Eisden na SLOVENSKI DAN, ki ga organizira Društvo „Slomšek“. gkm

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Vanneau.

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg, Paris 15°, tel. 577-69-93, je odprta vsak četrtek popoldne, sicer pa po dogovoru z duhovnikom.

Starše in otroke opozarjamo, da

smo z *veroukom* in šolo začeli že v nedeljo, 25. septembra. Zamudniki naj pohite, dokler je še čas.

Družina Stanislava Šabca je obhajala krst svoje hčerke Beatrice v začetku avgusta v Dekanih, ko so bili doma na obisku.

FERRIERES (Seine-et-Marne)

25. julija je po hudi bolezni končal v bolnišnici v Lagny svojo življenjsko pot Florijan Janeš. Pokojni je prišel v Francijo leta 1930 ter si s truda polnim delom v gozdovih in na polju služil svoj vsakdanji kruh. Rojen je bil v Osilnici, letos aprila je dopolnil 75 let. Bil je vesten delavec, bil je pri vseh priljubljen in spoštovan, saj je vsakemu rad pomagal. Rojaki in Francozi so ga v obilnem številu pospremili na njegovi zadnji poti 27. 7. na pokopališče v Ferrières. Naj počiva v miru, gospé Marti in Tonetu, ki sta tako lepo skrbela zanj in kjer je bil v družini kot stari oče, in vsem drugim njegovim našim sožalje.

LE MESNIL-GUILLAUME (Calvados)

V soboto, 6. avgusta, sta se v cerkvi Saint-Martin-de-Mailloc poročila Monika Vogrinčič in Daniel Rouzière. Želimo jima obilo božjega blagoslova in sreče na novi življenjski poti.

SLOVENSKI DOM V PARIZU

Vsem, ki ste se že ali se boste velikodušno odzvali našemu pismu, objavljenemu v prejšnji številki „Naše luči“, prisrčna zahvala!

S svojim darom in s svojo zavzetostjo ste podprli naše delo in nam dali novega poguma. Medtem ko pišemo te vrstice, še ni prišlo do končne odločitve, ker nam trenutno še manjka nekaj odločilnih odgovorov, na podlagi katerih se bomo šele mogli sami odločiti.

Na vsak način se zamisel SLOVENSKEGA DOMA V PARIZU resno približuje svoji uresničitvi, pri čemer računamo na sodelovanje vseh, ki jim je pri srcu ta za našo pariško, pa tudi za celotno na-

Prizor iz veseloigre „Cilka, hči divjega lovca“, ki so jo uprizorili na letošnji, 24. slovenski prireditvi v Gilly-Haies (Charleroi).

rodno skupnost daljnosežna za-
deva.

Odbor
za Slovenski dom v Parizu

Darove pošiljajte na poštni če-
kovni račun:

C. C. P. PARIS 19285 04 F
MISSION CATHOLIQUE
SLOVENE
7 rue Gutenberg
75015 PARIS

ali bančne čeke na isti naslov ali
pa izročite svoj dar našim poverje-
nikom. Ali pa pošljite pismeni od-
govor, da boste v tem in tem času
dali toliko in toliko.

PAS-DE-CALAIS in NORD

Zakrament sv. zakona sta si da-
la 9. julija v Méricourt-s-Lens Kri-
stijan Zorko in Marija Klavdija Ba-
čik. Na mnoga in srečna leta!

V boljšo domovino je odšla v
Bruay-en-Artois 25. maja ga. Mari-
ja Dolšak, roj. Kragolnik, dobro pri-
pravljena in po krajši boleznini na
posledicah zloma noge v svojem
osemdesetem letu življenja.

Zelo mlada je postala vdova po
svojem možu Mihaelu in je tako
morala sama skrbeti za svoje otro-
ke, katerim je dala dobro in solid-
no vzgojo in vse lepo pripravila za
življenje. Kljub skrbem in delu se
je rada udeleževala bogatega druš-
tvenega in kulturnega življenja. Prav
tako je bila skoraj do konca zve-
sta pevka pri cerkvenem zboru. Z
odprtim srcem je rada sprejela ro-
jake pod svojo gostoljubno streho.

Velika udeležba pri pogrebu 28.
maja je pokazala, kako je bila ce-
njena. Naj ji bo Gospod velik plač-
nik za vse, kar je dobrega storila!
Sinu, hčerkama in vsej družini na-
še krščansko sožalje!

V Lille je odšla v večnost ga.
Kozlevčar, vdova po Alojziju Koz-
levčar, v svojem 68. letu življenja.
Zvesto je stregla v dolgi boleznini
svojemu možu in zelo skrbela za
vzgojo svoje družine. Pokopana je
bila 6. junija na pokopališču Ven-
din-le-Vieil, Fosse 8. Naj uživa pla-
čilo za vse dobro!

V Fouquères-les-Lens je v svojem
77 letu življenja *preminila* ga. Bi-
bič, soproga g. Martina Bibič. Po-
kopana je bila v Billy-Montigny 30.
junija. Možu in družini naše so-
žalje!

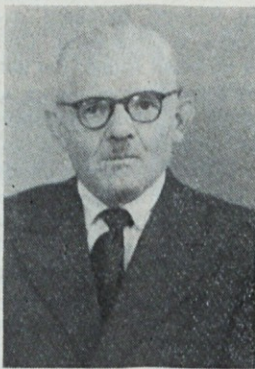
Po daljši boleznini nas je *zapustil*
v Sallaumines g. Franc Filipič 6.
julija v svojem 82. letu življenja.
Huda preizkušnja ga je zadela, ko
so mu med vojno Nemci ubili si-
na. Zadnja leta se je rad mudil v
domovini, kjer je iskal zdravje v
dobrem podnebjem svojega rojstne-
ga kraja. Rojaki in domačini so ga
spremili 8. julija na pokopališče v
Sallaumines. Naj mu bo lahka tuja
zemlja!

Čeprav so počitnice za nami, se
pripravljamo na *romanje* v *Ben-
neux* in na „Slovenski dan“ v Eis-
denu v Belgiji. Tisti, ki želijo, se
prijavite čimprej! Odhod bo iz Me-
ricourt v soboto, 8. oktobra, ob 6. uri
zjutraj.

Obisk pokopališč in maše za
verne duše bo po vsakoletnem ur-
niku.

Po kratki, pa hudi boleznini nas je
9. avgusta v Bruay-en-Artois za-
pustil dolgoletni predsednik Dru-
štva sv. Barbare in predsednik
Zveze društev za Nord in Pas-de-
Calais g. *Martin Gregorčič* v svo-
jem 80. letu življenja.

Rojen je bil v Št. Rupertu na
Dolenjskem. Ker domovina ni nudila

*Pokojni Martin Gregorčič, predsed-
nik Zveze Društev sv. Barbare za
Pas-de-Calais.*

številni družini kruha, je prišel v
Bruay, kjer se ni zadovoljil biti sa-
mo dober oče svojim in jim pre-
skrbeti dobro vzgojo, ampak je
rad posegel tudi v društveno živ-
ljenje in s sodelavci vodil društev-
no in kulturno življenje na zavid-
ljivi višini. Koliko prireditvev, kon-
certov, iger, miklavževanj, je dru-
štvo ob njegovem sodelovanju pri-
redilo ne le v Bruay-en-Artois,
ampak tudi v drugih kolonijah in
delih Francije. Po smrti pok. Bla-
ža Zupančiča, je prevzel tudi Zve-
zo vseh društev sv. Barbare in ji
uspešno predsedoval prav do smr-
ti. Zato pušča za seboj veliko vrzel
ne le v družini, ampak med nami
vsemi. Hvaležni smo mu za vse,
kar je velikega in dobrega storil v
društvih, hvaležni za zgled, ki nam
ga je dajal s svojo neomajno zve-
stobo krščanskim načelom, ki so
mu bili trdna opora ob hudih pre-
izkušnjah, zlasti ob zgodnji smrti
sina Slavka in žene Marije.

Ob veliki udeležbi rojakov iz
Pas-de-Calais kot tudi domačinov
smo njegovo utrjeno truplo spre-
mili 12. avgusta iz cerkve St. Mar-
tin na pokopališče Fosse 3. Za-
pušča še štiri hčerke z družinami,
številne vnuke in pravnuke. Naj
mu bo Gospod za vse dobro bo-
gat plačnik! Vsem njegovim pa
naše iskreno sožalje!

NICA

23. julija je sklenil *zakonsko zve-*
zo Marino Leban, sin znanega šof-
erja Juleta iz St. Laurent du Var.
„Bonne chance“ na življenjski po-
ti in ostanite v trdni povezanosti z
Bogom, kajti smisel zakonske zve-
ze je tudi v tem, da eden druge-
mu pomagamo doseči svoj končni
cilj v večnosti.

Začelo se je *ново šolsko leto*.
Vrnili smo se z letnega oddiha. Naj
bi se ob nedeljah bolj goreče zbi-
rali k skupnim srečanjem v cerkvi!
Svoje težave bomo lažje premago-
vali, če jih v medsebojnem pogo-
voru zaupamo tudi drugim; pa tudi
božja pomoč ne bo izostala tistim,
ki skupno kot ena družina ob ne-
deljah obkrožajo oltar in se ob

najsvetejši daritvi priporočajo svo-
jemu Stvarniku.

MARSEILLE

Na predzadnjo nedeljo v juliju
pa smo se zbrali v Aubagne-u v
cerkvi sv. Janeza Vianney-a, kjer
je bil tudi *krst* Plešnarjeve vnuki-
nje. Njihova hčerka se je že lani
poročila in tokrat smo proslavili
veseli dogodek, ko je mala Zofija
postala božji otrok in bila vključe-
na v krščansko občestvo. Prišli so
mnogi znanci in prijatelji. Ko se s
starši tudi mi veselimo, želimo, da
bi otrok po besedah krstnega ob-
rednika „varno hodil kot otrok lu-
či“.

NANCY in okolica

Slovenski duhovnik iz Aumetza
sporoča, da bo *slovenska maša* v
Laneuveville-devant-Nancy od ok-
tobra naprej vsako prvo nedeljo v
mesecu (razen v izredno slabem
vremenu) in sicer ob 15.30.

EPERNAY in okolica

Slovenski duhovnik iz Aumetza
sporoča, da bo *slovenska maša* v
kapelici pri šolskih bratih 23. ok-

*Naši rudarji v Franciji pri svojem
napornem delu pod zemljo. V sre-
dini je pokojni g. Barbič.*

tobra ob 16. uri. Pred mašo pri-
lika za sv. spoved.

AUMETZ

Vsako nedeljo v mesecu okto-
bru bomo imeli ob 2. uri popoldne
kratko *rožnovensko oktobrsko po-
božnost*, razen prve in četrte nede-
lje, ko mora naš duhovnik iti ma-
ševat drugam. T. D.

AUDUN LE TICHE

Vedno manj slovenskih rojakov
nas je tu. Starejši umirajo, mladi
po komaj še znajo slovensko po
naših družinah.

Pred nekaj tedni smo izgubili
spet eno zavedno Slovenko: *umrla*
je namreč gospa Kumar, stara 81
let in rojena na Primorskem.

Tako odhajamo eden za drugim;
sedaj sta tu še dva moža Sloven-
ca in šest slovenskih žen, ki smo
že vse priletne. Prav lepo pozdrav-
ljam vse zveste bralce „Naše luči“
po širnem svetu. Ida Barbič

nemčija

OBERHAUSEN

Našo letošnjo *vinško trgatv* na
drugo nedeljo v septembru popol-
dne je začel s slovesnim bogo-
služjem pomožni essenški škof g.
Julij Angerhausen.

Kar veliko se nas je nabralo od
blizu in daleč k temu izrednemu
srečanju v lepo okrašeni dvorani
Revierparka v Osterfeldu. Celo od
Münstra so prišli rojaki, cel avtobus
iz Moersa in okolice, velika skupi-
na odraslih in otrok iz Essna itd.
Pristojni slovenski župnik je kar
drzno pozdravil gospoda škofa:

„Več kot 1000 let nas preganjate,
nam Germani delate krivico za kri-
vico, preganjali ste naša prva apo-
stola Cirila in Metoda — danes pa
se svetnika Slovanov v grobu obra-
čata od veselja, ko prihaja med nas
nemški škof maševat v našem slo-
venskem jeziku!“

Pri kulturnem programu so se
postavili otroci obeh slovenskih šol
iz Moersa in Oberhausna s ko-

24. avgusta sta slavila srebrni ju-
bilej zakonca Hospel Franc in Julija,
roj. Perčič, doma od Ljutomera.
Obljubo medsebojne zvestobe sta
obnovila v cerkvi Srca Jezusovega
v Sterkrade. Iskreno čestitamo!

roškimi narodnimi in s plesom „Ži-
dana marela“. Izredno pa nas je
presenetil instrumentalni ansambel
„Mladih vasovalcev“, ki je zelo
dovršeno nastopal okrepljen s soli-
stoma trobentarjem in klarineti-
stom. Ni dosti zaostajal po kvali-
teti za priznanimi Stetenbergerji,
ansambлом, ki je vodil glavno za-
bavo. Navdušen aplavz so prejeli
tudi otroci in odrasli iz Essna, ki
so predvajali v gorenjskih narodnih
nošah nekaj zelo lepih plesov.

V imenu gospoda škofa in vseh
gostov naj tukaj izrazimo iskreno
zahvalo organizatorjem, t. j. sode-
lavcem Slovenskega centra Ober-
hausen. Z izredno požrtvovalnostjo
in odgovornostjo so vztrajali ves
večer na svojih mestih — da so
se drugi medtem lahko veselili! Iz-
bira pijače in jedil odlična, tehnična
izvedba brezhibna — tudi po mne-
nju nemških gostov! — Kajne, dragi
rojaki, drugo leto jeseni na svidenje
prav tam!

FRANKFURT (Hessen)

V Frankfurtu, središču bančnega
življenja in križišča Evrope v do-

Sv. maša na binkoštnem srečanju 1977 v Neussu ob Renu.

brem in slabem pomenu besede, naša skupnost gotovo ni velika. Kljub temu poskušamo tudi mi narediti našo versko skupnost kolikor mogoče domačo in tako ohranjamo našo slovensko vernost v tujini.

V maju smo se zbirali ob manjniškem oltarju. *Majniško slovesnost* smo poudarili tako, da sta vedno prišla pomagati tudi slovenska jezuitska patra, tako da smo vedno imeli skupno somaševanje, po maši pa pete litanijske. Pridružil se nam je tudi klaretinski bogoslovec, tako da smo lahko štiriglasno peli

litanijske; tudi semeniške so nam uspeli.

V juniju smo imeli skrbi in priprave za *prvo sv. obhajilo*. Skupna priprava s starši se je bogato obrestovala. Starši so pripravili prošnje in jih skupaj z otroki brali, brali so tudi berila. Prvoobhajance so vodili k obhajilni mizi lanski prvoobhajanci. Po obhajilu smo imeli skupno zahvalo, po sv. maši pa majhno pogostitev v dvorani. Navzoči so bili vidno ganjeni in zadovoljni.

Zakrament sv. krsta sta prejela Mihael Wolf in Danijela Erjavec. Vso srečo in božji blagoslov pri vzgoji želimo otrokoma in staršem.

Poročila sta se v Hofheimu Ljudmila Belšak in Jako Djumba. Čestitamo in želimo vse dobro!

DARMSTADT

V naši majhni skupnosti smo imeli v juniju slovesnost krsta! *Krst je*

Župnik Turk v družbi nemških gostov na letošnjem binkoštnem srečanju v Sindelfingnu.

prejela Andreja Bagari. Staršem čestitamo in želimo božjega blagoslova.

Vse na našem področju bi rad spomnil, da se je s šolo začel tudi *verouk*. Starši, pošiljajte otroke tudi k slovenskemu verouku!

HAMBURG

S poročilom smo nekoliko v zamudi. V aprilu *sta se poročila* Jože Vidmar in Slava Baković. Za to priložnost se je zbrala vsa naša skupnost, ker je bila poroka z mašo.

Ob binkoštnem srečanju v Sindelfingnu je zletelo štiristo pozdravov na popisanih balonih v zrak.

Letošnji prvoobhajanci v Frankfurtu v spremstvu lanskih prvoobhajancev in duhovnikov na poti v cerkev.

Težko pričakovani trenutek, ko bodo otroci v navzočnosti staršev prvič prejeli sv. obhajilo.

Vsi so pridno peli in tako naredili paru lepo slovesnost.

Po maši pa smo se v dvorani skupno poveselili in poroko obilno zalili ter se pokrepčali z domači „kranjskimi“ klobasami. Vsem, ki ste pomagali, da je bil lep dan, iskrena zahvala!

WÜRTEMBERG-OBERLAND

Zopet dva krsta: Pri naši slovenski maši v frančiškanski cerkvi v Ulmu je v nedeljo, 3. 7. postala

božji otrok Petra Kaiser, hči prvorojenka Hermana in Matilde, roj. Krajnc, stanujočih v bližnjem Erbachu. Bila je težko pričakovana in zato je prinesla staršem tem več veselja.

Zakonca Pipenbacher Branko in Marija, roj. Erman, stanujoča v Radolfzelli, pa imata sedaj že drugega sinčka Štefana, ki se je pridružil triletnemu bratcu Petru in je bil krščen pri slovenski maši v Konstanzu v nedeljo, 10. julija. Z obema družinama delimo veselje in jima želimo obilo božjega blagoslova.

Rojaki, gotovo vam je še v spominu nedelja 17. oktobra preteklega leta, ko smo obhajali „Tag des ausländischen Mitbürgers“ s skupno mašo s Hrvati v cerkvi St. Jodok, večerno mašo v Liebfrauenkirche pa je imel zagrebški nadškof dr. Franjo Kuharić.

Tudi letos bomo obhajali ta dan, če Bog dá, še bolj slovesno kakor lani, s še večjo udeležbo, ker je predvideno, da bodo prišli tudi Italijani, Španci in Portugalci s svojimi duhovniki. Med nas bo pa prišel apostolski nuncij Zpadne Nemčije, msgr. Guido del Mestri. Je sicer Italijan, a v njem je kolikor toliko jugoslovanske krvi, ker je rojen v Banjaluki.

Glavna slovesnost bo v veliki baziliki v Weingartenu v soboto, 15. oktobra, ob 17. uri. Mi duhovniki bomo s škofom-nuncijem so-

Po krstu Mihaela Wolfa v Frankfurtu zbrani sorodniki in znanci.

Poročno slavlje Jožeta Vidmarja in Slave Bakovič v Hamburgu.

Po krstu Roberta Mlakar iz Baidnta pri Ravensburgu letos 1. maja.

maševali, on bo delil tudi zakrament sv. birme.

Ob 19,30 pa bo slovesen sprejem in pozdrav višjih cerkvenih in civilnih oblasti.

Med mašo bo vsaka narodnostna skupina zapela eno pesem v svojem jeziku. Nam Slovencem je dodeljena predobhajilna pesem, ki bo „Hvali, svet, Odrešenika“, lahka in vsem znana, a tudi lepa.

Ker nas bodo po številu druge narodnostne skupine že itak presegale, zato vas vaš slovenski duhovnik prosi: Pridite kolikor mogoče številno od blizu in od daleč! Skrbimo, da bomo ob tej izredni

Tudi mi smo počastili mamice ob njihovem prazniku v Stuttgartu.

priliki naredili čast svojemu narodu in seveda s tem v nič manjši meri tudi samim sebi!

STUTTART-okolica

Novi kristjani: V zadnjem času smo zapisali v krstno knjigo sedem novorojenčkov:

V Stuttgartu Oliverja Olenšek, sinka Petra in Magdalene; Petro Vrečun, hčerko Jožice; Klavdijo Polenšak, hčerko Milana in Terezije; Björna Seffner, sinka Bernda in Brede; Heleno Lesjak, hčerko Alojza in Jožefe. — V Scharnhauenu Natašo Modic, hčerko Janeza in Katarine. — V Merklingu Moniko Štof, hčerko Antona in Terezije.

Staršem iskrene čestitke z željo, da bi otroke vzgajali v dobre kristjane!

Žrtve ceste: Med dopustom v Sloveniji se je z avtom smrtno ponesrečil 32-letni Franc Melher iz Celja, ki je živel v Kochendorfu pri Heilbronn.

V Pforzheimu pa je postala žrtev prometa 30-letna rojakinja Marija Šlebinger, mati dveh otrok. Doma je bila v Ledineku na Štajerskem. Pokojnica je bila prepeljana na domače pokopališče pri Sveti Ani.

Vsem, katere je nenadna smrt imenovanih prizadela, naše iskreno sožalje!

V Stuttgartu vsak 5. katoličan tujec: Stuttgart šteje okrog 600.000 prebivalcev. Med 200.000 katoli-

Po mesečni maši v Böblingenu smo sprejeli v Cerkvi Mohorič Bogdana in Kožar Roberta.

Bukovškovi trojčki Filip, Martin in Štefan so nastopili na materinskem dnevu v Stuttgartu. Dirigiral je starejši bratec Peter.

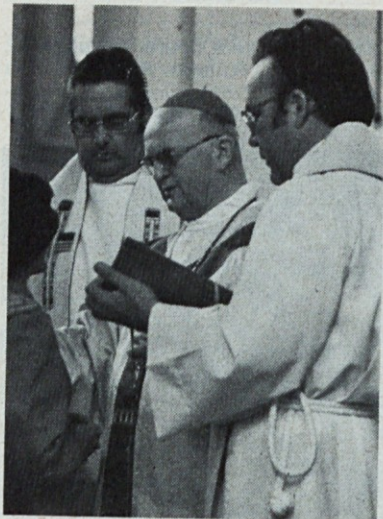
Na materinskem dnevu v Stuttgartu, 8. maja, je bilo lepo. Polna dvorana mamc je z zanimanjem sledila programu na odru.

Sredi maja je v Münchnu maševal, birmal in podelil prvo obhajilo ljubljanski pomožni škof dr. Lenič.

Škof Lenič birma med slovensko mašo v Münchnu. Asistirata mu dr. Zdešar in dr. Klemenčič.

Prvoobhajanci
v „slovenski“
cerkvi v
Münchnu:
Vesna, Zdravko,
Susi, Roman-
ca, Tatjanca.

čani je vsak 5. pripadnik tujih narodnosti. Mesto Stuttgart nazaduje glede števila prebivalstva in tudi število tujih delavcev se krči. Cerkevna statistika navaja, da se tudi število tujih katoličanov zaradi povratka v domovino manjša. Tako je v zadnjih treh letih Stuttgart zapustilo 1388 katoličanov iz Italije, 1304 iz Jugoslavije, 830 iz Španije. Število portugalskih katoličanov pa je narastlo za 122 oseb.

Živžav v Slovenskem domu: Od sobote, 3. septembra, je v Slovenskem domu na Stafflenbergstr. 64 v Stuttgartu zopet pravi živžav: pričeli smo s *sobotno šolo* (v treh razredih je 60 otrok), dekliška folklorna skupina vadi narodne ples, mladinski ansambel igra na harmonike, kitare in flavte, dueti se kosajo med seboj, da je vese-lje.

BAVARSKA

MÜNCHEN

Novo delovno leto smo začeli s polnim zamahom: ob nedeljah je pri naši maši več ljudi, začela sta se predšolski in šolski tečaj, tudi ministranti se bodo dobivali mesečno k razgovoru, pripravljamo kardinalovo mašo, bliža se vinska trgateg, pomenili smo se o debatih urah in pogovorih z mladimi, o pevskem zboru, igralski družini, filmih in skioptičnih predavanjih. Pa še o vsem drugem, kar bomo skušali med letom pripraviti.

Krščen je bil Ernest Banzi, sin Janeza in Marije, roj. Štruc. Star-

šem čestitamo, otroku pa želimo vse dobro v življenju!

nizozemska

Zadnjič smo poročali o uspeli proslavi zlatega jubileja Društva sv. Barbare Heerlerheide-Brunsum. Danes objavljamo tri slike s skromno ilustracijo, kako pomembna je bila za nas Slovence ta proslava, pri kateri je med drugimi častnimi gosti čestital tudi Mr. Ashman, ravnatelj urada za izseljence in član škofovske komisije za tuje delavce.

HOENSBROEK

Po večletnem bolehanju zaradi raka je *dotrpela* ga. Olga Blatnik, Resnikova Olga, stara okrog 46 let. Rajnica je zgodaj zgubila svojo mamo. Siroto so sprejeli Resnikov, jo šolali in vzgojili. Resnikov dom je postal njen drugi dom. Resnikov oče in mati sta postala njen oče in mati, čeprav je do smrti spoštovala tudi svojega pravega očeta, ki se je vrnil v Slovenijo in se tam vnovič poročil.

Ko si je s svojim holandskim možem g. Jožefom na holandskem severu postavila lep dom, se je še vedno redno vračala v Hoensbroek k svojim „staršem“. Vsi smo jo spoštovali kot plemenito in izobraženo krščansko ženo. Možu g. Jožefu, sinu, hčerki, Resnikovim in očetu Blatniku v domovini izrekamo krščansko sožalje.

švedska

Naznanjam Vam veselo novico: po šestih letih bo spet prišel med Vas stalni slovenski duhovnik. Prepričan sem, da ga boste sprejeli z odprtimi rokami.

Skupno bova nastopila to jesen moj enajsti in njegov prvi misijon med Vami. Ker bo vsakdo dobil tudi osebno povabilo, bom navedel tu samo kraje in ure naših srečanj:

nedelja, 16. oktobra, ob 10. uri
Eskilstuna, ob 17. uri Stockholm;

nedelja, 23. oktobra, ob 11,30
Oerebro, ob 16. uri Köping;

sobota, 29. oktobra, ob 11. uri
Boras;

nedelja, 30. oktobra, ob 12,30
Jönköping;

sobota, 5. novembra, ob 16. uri
Halmstad;

nedelja, 6. novembra, ob 16. uri
Göteborg;

sobota, 12. novembra, ob 16. uri
Nybro;

nedelja, 13. novembra, ob 10. uri
Olofström, ob 16. uri Malmö;

nedelja, 20. novembra, ob 12. uri
Landskrona, ob 16. uri Helsingborg.

Predvidevam težave samo v

Odbor Društva sv. Barbare Heerlerheide-Brunssum sprejema čestitke ob zlatem jubileju društva.

Olofströmu, kjer je drugo nedeljo v mesecu hrvaška maša. Ker smo imeli mašo doslej že na treh različnih krajih, upam, da bomo dobili potrební prostor tudi tokrat.

Ker je Södertälje tako blizu Stockholma, sem prepričan, da boste rade volje prihiteli tja. Isto velja za Västeras. Tako Köping kot Eskilstuna ne ležita daleč od vas.

Ko sem bil spomladi med vami, sem si naprtil kar preveč naročil. Kar ste dobili, ste dobili. Nekaj plošč nisem mogel več dobiti. Na žalost tudi ne Grimovih pravljic in tudi „Domačega zdravnika“ ne. Ta zadnja knjiga bo zopet izšla. Vem, da boste stroške poravnali.

K zlatemu jubileju Slovenskega društva sv. Barbare Heerlerheide-Brunssum: Ta slika, ki je stara 50 let, prikazuje Slovence po službi božji v Heerlenu. Na enem takih sestankov so ustanovili Društvo sv. Barbare in izvolili prvi odbor.

Za sedaj prisrčne pozdrave in na srečno svidenje!

Vaš p. Janez

Zastopniki društva „Slomšek“ iz Belgije čestitajo odboru društva v Heerlerheide-Brunssum ob njegovem zlatem jubileju.

slovinci ob meji

KOROŠKA — Ekumensko mladinsko gibanje s sedežem v Grenoblu je priredilo tritedenski delovni tabor na Rebrci pri Železni Kapli z dvojnimi namenoma: popraviti župnišče, ki naj bi v bodoče služilo mladini, in seznaniti mlade s težavami Slovencev na južnem Koroškem. — 23. julija je zadet od srčne kapi umrl v Št. Janžu v Rožu tamkajšnji župnik g. Jože Vošnjak. Pokojni je bil rojen v Sv. Juriju pri Celju, kjer je tudi 4 leta deloval, dokler ga gestapo ni pregnala. Vojnaka leta je potem preživel v Ljubljani in med vojno odšel delovat na Primorsko. Pred 22 leti je prišel na Koroško v Rož. Poleg župnikovanja je bil zadnja leta tudi urednik cerkvenega tednika „Nedelja“. — Le štiri dni kasneje je za rakom umrl škocijski župnik g. Jožef Koglek 72 let star. Po rodu je iz Šmarjete v Rožu. V Škocijan je prišel po smrti Vinka Poljanca, ki ga je gestapo zastrupila, leta 1938. Bil je korenit Slovenec, ki je poznal svoje župljane in vedel, da je Škocijan s Slovenci naseljen in se je zato protivil, da bi se slovensčina izrinila iz cerkve. — Slovensko prosvetno društvo „Vinko Poljanec“ v Škocijanu je prirejalo skoraj vsak teden za tujce „Koroške večere“, kjer je nastopal do-

mači pevski zbor in pa Obirski ženski oktet. — Letos so koroški slovenski skavti taborili za farno cerkvijo v Št. Jakobu v Rožu. — Kljub temu, da so trije žandarji čuvali spomenik brambovcem in da je bil ta razsvetljen z žarometom, so neznanci s smodniško bombo lahko poškodovali to nemško znamenje v Škocijanu ob Klopinskem jezeru. — Za Št. Jakobom so tudi v Škocijanu postavili na privatnem zemljišču dvojezično tablo, ki jo je žandarmerija potem odstranila. Po mnenju pravnikov je bila odstranitev protipostavna in se bo verjetno vsa zadeva obravnavala pred sodiščem. — Ko se je 20. avgusta mudil v Celovcu generalni tajnik Organizacije združenih narodov, dr. Kurt Waldheim, je sprejel tudi predstavnike obeh slovenskih koroških organizacij, kjer je rekel, da mora priti do sporazumne rešitve med večino in manjšino in da se zaveda, da je še marsikaj odprto. — Na Brdu pri Šmohorju so praznovali „limarški žegen“. Kulturni odbor Velika vas je organiziral „štehanje in raj pod lipo“. Dolški pevski zbor je prepeval stare slovenske ziljske pesmi. — 500-letnico župnijske cerkve, ki so jo za to priložnost lepo obnovili, so praznovali v Vogrčah. Jubilej so proslavili najprej v cerkvi, potem pa še zunaj s kulturnim in zabavnim sporedom, ki ga je pripravil župni upravitelj g. Vinko Zaletel. — Zadnji petek v avgustu je prišlo do demonstracij proti novemu manjšinsemu zakonu v Pliberku. Tudi tam

so postavili dvojezično tablo, ki jo je žandarmerija odstranila z nasiljem.

GORIŠKA — Ob desetletnici škofovanja goriškega nadškofa Cocolina so se zbrali verniki z nadškofom v oglejski stolnici v nedeljo pred godom sv. Mohorja in Fortunata, ki sta škofijo ustanovila. Nadškof je govoril tudi slovensko. — Slovensko kat. akademsko društvo v Gorici je priredilo študijske dneve, od 13. do 15. avgusta v Zabnicah pod sv. Višarjami.

TRŽAŠKA — Apostolstvo sv. Cirila in Metoda je priredilo lepo slavlje v veličastni cerkvi na Vejni nad Trstom. Somaševali so: dva novomašnika, dva srebrnomašnika in en zlatomašnik. Med mašo je prepeval ljubljanski zbor „Anton Foerster“. Primorske vernike je motilo le, da so Ljubljanci zapeli preveč latinskih pesmi namesto lepih domačih. — 70 višješolcev iz Firenc je obiskalo Trst in se zanimalo posebno za šolstvo. Seznanili so se tudi s perečimi vprašanji slovenskega šolstva na Tržaškem. — Predsednik italijanske vlade Andreotti je sprejel delegacijo Slovencev iz dežele Furlanije-Juljske krajine. Sprejem je bil v Chigi palači v Rimu. Predsedniku je bila izročena posebna spomenica s slovenskimi zahtevami. — Če je štel Trst leta 1971 še 305.115 prebivalcev, jih je imel letos junija le še 297.440, to je 7675 manj.

slovinci po svetu

AVSTRALIJA — V Avstraliji obhajajo vsako leto nedeljo starih ljudi. Tudi slovenska župnija v Kewu (Melbourne) je na ta dan povabila stare Slovence k maši, k zakuski in h kulturnemu sporedu. — Farna mladina je priredila svoj zimski izlet na Mt. Buller. Ves dan jih je preganjal snežni metež (tam je namreč sedaj zima, ko je pri nas poletje). — Na obletnico ustanovitve Baragovega doma se vsako leto vrši srečanje nekdanjih prebivalcev tega doma. Igral je orkester

„Bled“. — Slovenska verska središča v Avstraliji so priredila v Canberri tretji mladinski koncert. Po koncertu je bil v domu „Triglav“ domači večer s plesom. — V Brisbane so se tudi Slovenci, nekateri v narodnih nošah, udeležili Telovske procesije.

ARGENTINA — Že 25 let obstaja v Buenos Airesu naselje „Slovenska vas“, ki šteje preko 100 hiš in društveni dom, ki nosi ime po ustanovitelju, pokojnem izseljenskem duhovniku Janezu Hladniku, „Hladnikov dom“. Za 25-letnico so mu odkrili ploščo po maši, ki je bila v župni cerkvi. Za to priložnost je izšla št. 104 krajevnega glasila „Slovenska vas“ v izredni izdaji. Popoldne je bila kulturna prireditev

z nastopom več pevskih zborov: mešani zbor, ženski sekstet, otroški zbor z recitacijami, govori in z nastopom folklorne skupine. — Slovensko gledališče v Buenos Airesu je v mestu petkrat predvajalo igro „Vnučinja“. Društvo „Slovenska pristava“ je v avgustu organiziralo najprej „Otroški dan“, Cankarjevo proslavo in Molierovo veseloigro „Namišljeni bolnik“. — Slomškova šola in „Fantje na vasi“ so ob desetletnici smrti dušnega pastirja Janeza Kalana priredili spominski „Kalanov večer“. — Slovenska kulturna akcija v Buenos Airesu je v spomin 150 let smrti Beethovna priredila poseben večer z reproducirano glasbo njegovih največjih skladb. — Peti bralni večer v Mendozi je bil posvečen Lev-

stikovemu „Martinu Krpanu“. — SKA je ob 15-letnici smrti kiparja Meštrovića, ki je bil častni doktor 32 univerz, priredila „Meštrovičev večer“, kjer je predavala o njem kot človeku njegova hči Marica. — Slov. deklški organizacija in Slov. fantovska zveza sta v Slovenski hiši v Buenos Airesu pripravili zborovski festival, na katerem je nastopilo 6 zborov: deklški zbor „Zarja“ iz Slovenske vasi, fantovski sekstet in Mendoze, deklški sekstet iz Slovenske vasi, mladinski zbor in San Justa, deklški zbor „Gallus“ in zbor „Karantanija“. — V Bariločah se je vršil mednarodni smuški teden. V veleslalomu je zmagal Tržičan Bojan Križaj; prav tako si je osvojil pokal „Andski Kandahar“ v slalomu. — Nad 2000 Slovencev je 21. avgusta poromalo k Materi božji v Lourdes pri Buenos Airesu.

KANADA — V Montrealu imajo Baragovo društvo, ki si je v zadnjem času postavilo železno lopo, kjer je prostora za 500 ljudi. — Na slovenskem letovišču pri Boltonu se je vršil zadnjega julija 18. slovenski dan, ki je bil posvečen spominu pisatelja Karla Mauserja. V Montrealu, kjer živi okrog 350 slovenskih družin, so na „dan očetov“ priči slišali po tamkajšnjem radiu slovensko petje. — Slovensko leto-

višče v Torontu je dobilo prenovljen plavalni bazen. — Ob zaključku šolskega leta so v Winnipegu priredili šolski piknik, ki so se ga udeležili učitelji in učenci.

ZDA — Frančiškanski provincial je izvedel nekaj osebnih sprememb. Po 19 letih dušnega pastirstva zapušča župnijo sv. Štefana v Čikagu p. Tomaž Hoge, ki gre za predstojnika v Lemont. P. dr. Vendelin Špendov iz iste župnije je šel na župnijo sv. Jurija v južnem Čikagu. P. Klavdij Okorn pa je prišel na župnijo sv. Štefana. — Od 7. do 10. julija se je vršil pri župniji sv. Vida v Clevelandu „Poletni festival“ ali žegnanje. Dobiček je namenjen šoli pri Sv. Vidu, ki letos praznuje 65-letnico. Šolskih otrok na tej šoli je bilo leta 1910 okrog 1000. Tedanji župnik Ponikvar je tedaj zgradil dvonadstopno šolo z 18 učilnicami, ki je med največjimi farnimi šolami še danes. — Nad 3000 ljudi se je udeležilo „Slovenskega dne“ v Jolietu (Illinois); vrstili sta se kultura in zabava. — Društvo „Triglav“ je v Milwaukee priredil celodnevni piknik in mesec kasneje domačo večer. Obe prireditvi sta dobro uspeli. — Ameriški Slovenci so se vneto pripravljali na „Baragov dan“, ki se je medtem že vršil v Lemontu v soboto in nedeljo 3. in 4. septembra.

pisali so nam

ALI MI BODO PLAČALI PORODNIŠKI DOPUST?

Po treh mesecih, odkar sem nastopila službo, sem postala noseča. Zelo me zanima, ali bom imela plačan porodniški dopust, čeprav še nisem celo leto v službi.

Z možem živiva v Zahodni Nemčiji in redno prebirava NAŠO LUČ. Morava priznati, da ste Vi na uredništvu kakor tudi vsi slovenski duhovniki nam, ki smo raztreseni po različnih krajih zahodnega sveta, v veliko oporo, čeprav tega oblast doma ne prizna.

Naj še dodam, da imava z možem vtis, kot da bi imeli Nemci dosti posebnih navodil glede nas,

tujih delavcev, čeprav se na zunanaj zdi, da smo enakopravni.

Želiva Vam nadaljnji uspeh pri delu in Vas pristrčno pozdravljam!
E. in T.,
Sindelfingen, ZRN

ODGOVOR: Po nemških zakonih morate kljub temu da še niste eno leto v službi, dobiti plačan porodniški dopust.

NAROČILO IZ AVSTRALIJE

Rad bi se naročil na Vašo revijo. Sem zaveden Slovenec. Doma sem tam, od koder so bili znani slovenski fantje, v Črnem vrhu nad Idrijo. Spomnite se, prosim, kdaj tudi teh fantov, ki so žrtvovali svoja mlada življenja za domovino! Naj se jih tudi naši duhovniki spominjajo v svojih molitvah!

Bog Vam plačaj za vse! Lepo Vas pozdravljam F. P.,
Adelaide, Avstralija

Predragi bralci!

Pred nekaj tedni je izdal nadškofijski ordinariat v Ljubljani papeško pastoralno navodilo „Občestvo in napredek“ iz leta 1971. Naj navedemo iz njega nekaj osnovnih načel družbenega obveščanja.

„Za oblikovanje javnega mnenja je nujno, da sme vsakdo popolnoma svobodno povedati, kar misli. Zato je treba skupaj z 2. vatikanskim cerkvenim zborom poudariti, da sme vsak človek, kakor tudi skupina, svobodno izražati svoje mišljenje, da le ostaneta moralni red in korist skupnosti neprizadeta.

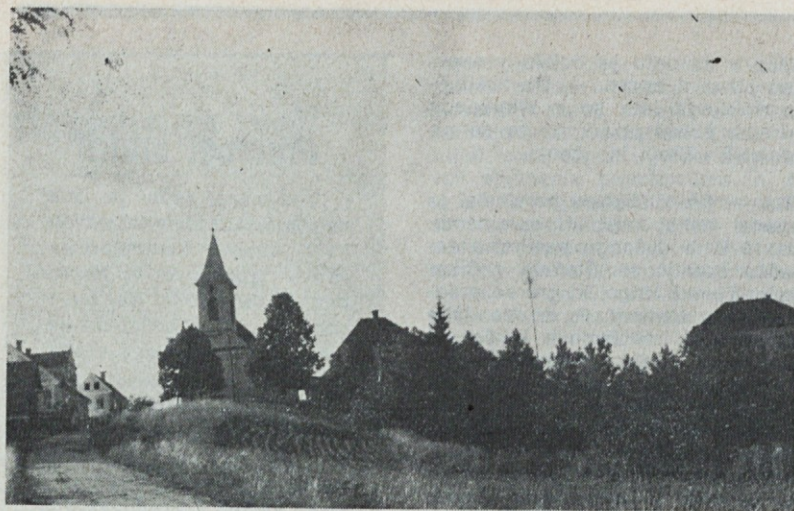
Da bi se moglo javno mnenje pravilno oblikovati, morajo imeti ljudje pravico do virov informacij in sredstev informiranja ter pravico svobodnega izražanja misli. Svoboda mišljenja, pravica biti informiran in pravica informirati druge so v medsebojni odvisnosti. Janez XXIII, Pavel VI in 2. vatikanski cerkveni zbor so te pravice zelo jasno razglasili in jih postavili med najgloblje temelje potreb sodobnega človeka in družbe.

Sodobni človek mora imeti na voljo zadostno izbiro sredstev in virov, da bo mogel med njimi izbrati tiste, ki kar najbolj ustrezajo njegovim osebnim in družbenim potrebam. Brez potrebne raznolikosti bi pravica do obveščenosti postala zgolj prazna beseda.“

Pri NAŠI LUČI smo veseli, da smo z najvišjega cerkvenega mesta potrjeni v svojih načelih.

Lepo pozdravljamo!

Uredniki

Velka v bližini Šentilja v Slov. goricah je znana po daleč vidni cerkvi Marije Snežne.

hudičev advokat

nadaljevanje s str. 19

kraja, kamor bi nazadnje šel. Bil sem kot Kalabrež, ki je klical v tujem mestu. Ko se mi je zgodilo tisto v Messini, nisem mogel napraviti kot drugi ljudje in reči: 'Vojna je, cena je za mir, pozabil bom in se boril naprej za svoje prepričanje! V nič nisem veroval, ne v vojno ne v mir, v popolnoma nič. Samo otroka sem videl in ženo in starca, ki sem jih ubil brez veljavnega razloga... Tedaj sem šel na pot in se nenadoma, ne da bi vedel kako in zakaj, srečal s teboj, znova doma. Vendar ni ostalo pri tem. Jaz sem se izpremenil. Teme ni več, pač pa megla kot v dolini ob prvi sivkasti jutranji luči. Tebe vidim in te poznam in te ljubim, ker si mi blizu in me imaš tudi ti rada. Toda zunaj vrat je še zmeraj megleno in čudno. Celó ljudje so drugačni. Gledajo me z vprašujočimi očmi. Ne da bi vedel zakaj, me imajo za dobrega človeka. Zaupajo mi. Jaz sem njihov Kalabrež, ki je bil v velikem mestu in si je vse ogledal, ki pozna papeža in predsednika in ve, kako je treba ravnati. Sem človek, na katerega se lahko zanesejo. Moral bi biti po-

nosen na to, vendar ne morem, ker tavam še zmeraj v megli, še zmeraj negotov, od kod sem prišel in kam sem namenjen in kaj moram storiti... Me razumeš, Nina, ali pa govorim kot nekdo, ki se mu je zmešalo?"

„Govoriš mi z ljubeznijo, dragi moj, in moje srce te razume.“

„Boš razumela, kar te bom prosil?"

„Kadar me tako objemaš in čutim ljubezen v tvojih rokah in v tvojem glasu, ni nobena reč težka.“

„Težko mi je povedati... Ko bo prišla pomlad in bo življenje lažje, te hočem zapustiti, oditi stran za nekaj časa.“

„Ne, dragi moj!"

„Ne pravim, da bi odšel iz doline, ampak iz te hiše.“

„A zakaj, dragi? Zakaj?"

„Dvoje razlogov je. Prvi je moj osebni. Hočem najti majhen in skrit kraj, zgraditi ga z lastnimi rokami, če bo treba. Tam hočem živeti sam s tistim Bogom, katerega obraza ne morem videti. Hočem mu reči: 'Poglej me, izgubljen sem. Krivda je moja, a izgubljen sem. Če si tukaj, govori mi jasno! Pokaži mi, kdo sem, od kod prihajam in kam grem! Zakaj se to tvoje ljudstvo, ki te pozna, obrača name in ne nate, da bi mu pomagal? Ali nosim znamenje na čelu, ki ga ne morem prebrati? Če ga imam, povej mi, kaj pomeni!' Moram to napraviti, draga.“

„In kaj bo z menoj in s tvojim otrokom?"

„Jaz bom tu ves čas. Videl te

bom pogosto in, če mi bo Bog govoril, mu bom govoril o tebi, saj če on pozna reči, ve, da te imam rad.“

„In kljub temu boš šel?"

„Tudi v tem je ljubezen. Nina, več ljubezni, kot si misliš. In je tudi važen razlog. Ko bo prišla pomlad, se bodo vojske razgibale. Najprej bodo prišli Nemci in južno od tega kraja bodo bitke. Gverilci se bodo zganili, da bodo izživali Nemce, in nazadnje jih bodo zavezniki potisnili nazaj. Nekateri od teh ali pa vsi zapovrstjo bodo prišli tudi v Gemello. Odkrili me bodo, kdo sem: Giacomo Nerone, zanesljiv človek, temni velikan. Če bom imel srečo, me bodo sprejeli kot takšnega in bom lahko pomagal ljudem. V nasprotnem primeru me lahko ena ali druga skupina prime in nemara celó ubije.“

„O Bog, tega nikar!"

„Lahko se zgodi, Nina. Mogoče je to tisto, kar je za meglo, da istčasno ugledam obraz Boga in obraz rablja. Ne vem. Vendar naj se zgodi, kar hoče, ko bo prišla pomlad, se bova morala ločiti. Ti ne smeš biti zavoljo otroka zapletena z menoj. Če me primejo, te bo varoval Meyer. Če ne, bom pa jaz tukaj, da te bom ščitil. In če bo šlo vse po sreči, se bom poročil s tabo in dal otroku svoj priimek. Vidva mi pripadata in vaju imam rad in ne bom dopustil, da bi vidva trpela zavoljo mene in tudi vaščani ne.“

„Na vsak način mi bo hudo, kadar te ne bo tukaj.“

„Manj kot drugače, Nina. Toliko sovraštva bo, da ne boš mogla verjeti, Nina. Jaz sem to videl in povem, da je grozno.“

„Objemi me, dragi moj! Objemi me! Bojim se.“

„Nasloni se na mojo roko, draga moja, in poslušaj biti moje srce! Jaz sem tudi zate človek, na katerega se lahko zaneseš, in zato lahko mirno počivaš.“

„Sedaj že, kaj pa ko odideš?"

„Nikdar ne bom odšel popolnoma, Nina moja. Nikdar, do večnosti ne..."

Svetopisemska preprostost njene izpovedi je bila ganljivejša od vsakega govorništva in Blaise Meredith, suhoparni človek s kongre-

gacije, se je zavedel, da ga je potegnila za seboj, kot bi nesel hudournik tenko šibico. Še skozi robato narečje je razgovor stekel kot pesniški verzi v ustih zaljubljenih osebe, ki jih je dobro oblikovala in brusila. Iz njih je nastajal in se jasno očrtoval obraz Giacomo Neroneja: temen, shujšan, potr, z občutljivimi usti in globokimi očmi, polnimi miline; obraz človeka, ki išče enega tistih, ki nosijo težko skrivnost in ki navadno dospejo do velike svetosti.

Toda to ni zadostovalo sivim advokatom kongregacije, preiskovalcem svetega oficija. Morali so videti več in Blaise Meredith je moral iskati. Zato je bolj obzirno, vendar ne manj vztrajno, znova popraševal Nino.

„Kdaj vas je zapustil?“

„Po odjugu, ko se je začela pomlad.“

„In do časa, ko vas je pustil, je spal z vami?“

„Da, zakaj?“

„Kar tako. Je pač vprašanje, ki ga je treba zastaviti.“

Vendar ji ni povedal, kaj je to dokazovalo. Človek je še doživljal temo; morda je iskal, vendar še ni našel Boga in se še ni izročil njegovi volji. V njem je bila ljubezen, vendar šele krhko znamenje tiste ljubezni, ki je začetek svetosti.

„Kaj se je zgodilo, ko vas je zapustil?“

„Šel je dol v sotesko, kjer so votline, pripravljali si je jed in čez dan je delal podobno kot čez zimo: hodil je po dolini, delal za tiste, ki niso mogli delati, oskrboval bolnike, nosil hrano potrebnim.“

„Ste ga videvali v tistem času?“

„Prihajal je vsak dan, kakor je bil obljubil.“

„Se je spremenil?“

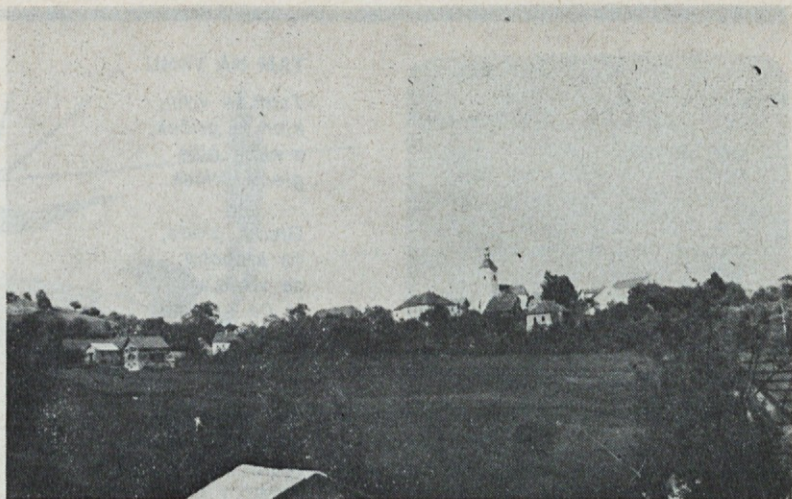
„Do mene ne. Razen da je bil še bolj tenkočuten in me je še bolj pazil.“

„Sta imela odnose?“

„Jaz sem pričakovala otroka, monsinjor. Bila sem umirjena in zadovoljna... in on me ni prosil za to.“

„Ste opazili kakšno spremembo na njem?“

„Ja. Silno je shujšal. Oči so se mu udrle in koža je bila napeta

na ličnih kosteh. Toda bil je zmeraj nasmejan in veliko srečnejši.“

„Je povedal, zakaj?“

„V začetku ne. Nenadoma me je nekega dne prijel za roke in mi dejal: ‚Vrnil sem se domov, Nina. Doma sem! Spovedat se je bil šel z mladim duhovnikom Mariom v Gemello Maggiore in v nedeljo bi prejel obhajilo. Vprašal me je, če bi šla z njim v cerkev tisti dan.“

„In ste šli?“

„Ne. V soboto so prišli Nemci in namestili svoj glavni stan v graščini...“

Prišli so zgodaj dopoldne, ko si je vas še mela zaspane oči. Prvi je privozil oklopni avto, ki ga je šofiral narednik, s kapetanom z zaskrbljenim obrazom na zadnjem sedezu. Za njim je peljalo dvoje tovornjakov z vojaki na četrtem vozilu pa je bilo orožje in živež. S hrupnimi vozili so se pretolkli po prašni poti, zmanjšali hitrost na ozki cesti skozi vas in se med ropotom in preklinjanjem v tujem jeziku povzpeli po zadnjem klancu do dvorca grofice de Sanctis.

Nina Sanduzzi je slišala, ko so prišli, vendar se ni dosti zmenila zanje. Bila je omotena in zamaknjena v daljno zrenje žene, ki prvič doživlja v sebi porajanje novega življenja. Ni se prebudila povsem, dokler ni zaslišala nestrpnih udarcev po vratih in glas Alda Meyerja, ki jo je prosil, naj odpre.

Ko je vstopil, se je začudila: videla ga je športno oblečenega, v močnih škornjih, z jopičem iz

Sv. Lenart v Slov. goricah, na položni terasi nad pritoki Pesnice, je središče Slov. goric.

ovčje kože in z zvikom na hrbtu. Prosil jo je hrane in, medtem ko jo je hitela pripravljati, ji je govoril Meyer v kratkih in odsekanih stavkih, ki so pričali o strahu in istočasno o zanosnem veselju.

„Ko boš videla Giacomo, mu povej, da sem odšel. Nemci so tukaj in ne bo preteklo dosti časa, ko bodo zvedeli, da je v dolini neki Žid. Če me primejo, me bodo poslali na sever v koncentracijska taborišča. S seboj jemljem svoje orodje in nekaj zdravil, vendar sem pustil zalogo za Giacomo v veliki škafli pod posteljo.“

„A kam greste, doktor?“

„Odhajam proti vzhodu, v notranjost hribov, proti Svetemu Bernardinu. Tam je skrivališče gverilcev, s katerimi sem v zvezi že precej časa. Njihov vodja se imenuje Il Lupo, Volk. Mislim, da je prišel s severa nalašč za to stvar. Dela vtis izurjenega človeka. Razpolaga z orožjem, municijo in obveščevalnim sistemom. Če me Giacomo potrebuje, mu razloži, naj prehodi kakšnih deset kilometrov po poti proti San Bernardinu in tam zavije na kraju, ki mu pravijo Satanova skala. Tam so prvi gverilski stražarji. Splezati mora na vrh skale, sestiti in prižgati cigareto, vzeti ruto in si jo privezati

dalje na 38. strani

domača šola

KRUH NAM OHRANJA ŽIVLJENJE

Bog nam je dal prste, roke, noge, nos, ušesa ... Kaj še? Usta. Ja, usta! Za kaj jih uporabljamo? Da z njimi govorimo, pojemo, se smejemo. Včasih jih kremžimo, drugič jih široko odpremo...

Kaj se pokaže tedaj, ko jih odpremo? Zobje. Za kaj pa zobe uporabljamo? Da z njimi grizemo. Kaj? Kruh, meso, jabolka, potico. Zakaj pa jemo? Ker smo lačni. In zakaj smo lačni? Da se spomnimo, da moramo jesti. Kdor ne je, ne more živeti. Tako nas dobri Bog ohranja pri življenju. Hvala ti, dobri Bog, ki za nas skrbiš, da živimo!

Kaj največkrat jemo? Kruh. Od kod pa dobimo kruh? Mama nam ga da. Vprašajmo mamo, kje ga je dobila! Povedala bo: „Z zašluzkom sem ga kupila pri trgovcu.“ Kje ga je pa trgovec dobil? Trgovec bo povedal: „Avto mi ga je pripeljal.“ Kje ga je pa šofer

TAM NA VRHU

*Tam na vrhu,
kjer je griček,
z okna hiše
gleda čriček.*

*Gleda, gleda,
če klopotci
se vrtijo
in če grozdki
se zlatijo
in smejiijo.*

*Saj potem
ne sme več spati —
sestri trti,
grozdku mora
zaigrati.*

Manko Golar

TRGATEV

GROZDJE JE ZRELO. SLADKI GROZDI ŽE VABIJO K TRGATVI. ŽE ZGODAJ ZJUTRAJ SE ZBERO TRGAČI NA BREGU. NAJPREJ ZAPOJO. POTEK SE ZVRSTIJO, VSAK BERE SVOJO VRSTO. BRENTARJI KOMAJ ČAKAJO, KDO BO ODNESEL PRVO BRENTO V STISKALNICO. LETOS JE PRVI FRANČEK. ŽE JO MAHA PO BREGU, ZAVRISKA, DA PREVPIJE KLOPOTEC.

TRGAČI REŽEJO VES DAN, VESELO POJO IN VRISKAJO. ZA

VSEMI PA HODI BLAŽ. NEPRESTANO OPOZARJA TRGAČE, NAJBERO ČISTO, SAJ DAJE VSAKA JAGODA SLADEK MOŠT.

HRUŠKE

Metka, Polonca in Zalka so hitele v šolo. Pri Golobovem sadovnjaku ob šoli so se ustavile. Lepe rumene hruške so se jim same ponujale.

Stric Golob je povabil deklice v sadovnjak. „Natrgajte si nekaj hrušk!“

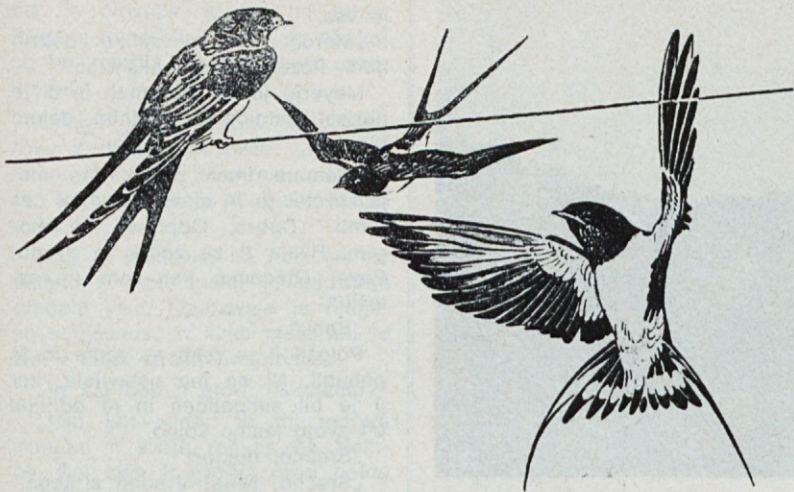
Zalka je odtrgala tri hruške. Polonca se ni mogla odločiti, katero hruško bi odtrgala. Nobena ji ni bila všeč. Metka pa jih je nabrala poln predpasnik.

Tisti trenutek se je oglasil sosed Golob: „Pridite, dekleta! Brž, brž! Zdi se mi, da že slišim šolski zvonec ... Zamudile boste ...“

„Tecimo!“ je zaklicala Zalka. „Hvala lepa!“ je še rekla sosedu Golobu. Vse tri so odhitele proti šoli.

Pred šolskimi vrati so se za trenutek ustavile. Zalka je videla, da sta Metka in Polonca brez hrušk. Polonca si ni utegnila nobene izbrati. Bila je preveč izbirljiva. Metka jih je hotela odnesti poln predpasnik. Toda predpasnik se ji je pretrgal. Med tekom je izgubila vse hruške. Obe sta imeli solze v očeh.

„Jaz pa sem vzela tri hruške,“ je rekla Zalka. „Vsaka bo imela eno!“

Razdelila je hruške, nato pa so pohitele v razred.

Po L. Suhadolčanu

SLAMICA, BOBEK IN KAMENČEK

Na požeti njivi so ostali Slamica, Bobek in Kamenček. Slamica je bila zmeraj vesela. Kar plesala je ob jesenski sapi. Bobek pa je dolgočasno kupal iz odprtega stroka. Ves žalosten je bil, ker ni imel na njivi nobenega tovariša več. Po leg njega je ležal Kamenček v prsti in potrpežljivo čakal zimo.

Lepega popoldneva pripleše Slamica k Bobku in ga nagovori: „Veš kaj, dolgčas je na prazni njivi. Pojdiva popotovati!“

„Pa pojdiva!“ pravi Bobek in se izvali iz stroka.

Tedaj pa se oglasi še Kamenček: „Jaz ne bom sam. Še mene vzemita s seboj!“

„Če ne boš prepočasen in prelen, pa pojdi!“ mu dovoli Slamica.

In so šli. Veselo je frčala Slamica, Bobek je koračljal za njo, Kamenček se je ves truden valil za Bobkom.

Pod večer pridejo do potoka. Nobene brvi ni bilo čezenj. Stali so na bregu in premišljevali.

Kar poskoči Slamica in zakliče:

„Že vem, takole bomo napravili: jaz ležem čez vodo, vidva pa pojdiva po meni čez potok; ko bosta

na drugem bregu, potegnita še mene na suho!“

„Izvrstno!“ zaploska Bobek, Kamenček pa nič ne reče.

Slamica leže čez vodo. Bobek stopi nanjo in previdno koraka po nemirni brvi. Na sredi mu skoraj spodrsne, pa se naglo ujame in pride srečno na drugi breg.

Za njim poskusi Kamenček. Zelo se boji, toda Bobek ga hrabri. Kamenček gre, se guga, opoteka in omahuje. Bobek se mu začne smejati. Kamenček leze in leze in kriči z rokami. Bobek se mu smeje in se tolče po kolenih. Tedaj Kamenček omahne in se prekucne v vodo.

Poredni Bobek mu ni šel pomagat, ampak se je smejal in smejal. Celó na Slamico je pozabil in je ni potegnil na suho. Kamenček je utonil, Slamico je odnesel potok.

Nenadoma zaboli Bobka trebušček. Neha se smejati, se otiplje in vidi, da je od smeha počil.

„Ojoj, ojoj, počil sem!“ milo po-
toži Bobek in se zvija na bregu. Na srečo pride mimo čevljar Smola in zašije Bobku trebušček s črno krpo.

In zato ima bob še danes črno zaplato.

Franc Saleški Finžgar

UGANI

Stanovanje šumi,
gostač pa molči.

(Riba v vodi)

dobil? Šofer bo rekel: „Pri peku.“ In pek? „Spekel sem ga iz moke, ki sem jo dobil pri mlinarju.“ In mlinar: „Zmel sem jo iz žita. Žito sem dobil pa pri kmetu.“ In kmet: „Žito je zrastle iz zemlje. Zraslo je, ker je Bog dal zemlji sonce in dež in veter in seme. In seveda rast.“

Naš vsakdanji kruh nam daje naš Oče, ki je v nebesih, dobri Bog. Kruh bomo spoštovali, tako se bomo Bogu zanj zahvaljevali. Prosili ga bomo: „Daj nam danes naš vsakdanji kruh!“

Niko in Urška sta bila brat in sestra. Imela sta zelo dobre starše. Kadar sta bila lačna, sta šla k mami in jo prosila: „Mama, prosim kruha!“

Nič nista bila izbirična. Za kruh sta se vedno lepo zahvalila. Če ga kdaj nista mogla jesti, sta ga shranila, ne pa vrgla preč ali puščala po raznih kotih. Vedela sta, da je treba kruh spoštovati.

Nekega dne sta videla siromaka. Tekla sta k mami in jo prosila zanj kruha. Dala jima ga je in sta ga mu nesla.

Ta se je zahvalil: „Bog vama povrnil!“ in ga je poljubil. Potem ga je jedel in dejal: „Kako dober je! Hvala dobremu Bogu, ki nam ga daje! Pa tudi vama, dobra otroka, ki sta mi ga prinesla! Nikoli vama naj ga ne manjka!“

Nikomur ne bo kruha manjkalo, če ga bomo spoštovali in ne bomo izbirični.

Doma nariši mamo in Nika! Mama drži v rokah kos kruha, Niko ji pa reče: „Prosim!“ Na drugi strani pa siromaka in Urško. Urška nudi temu kos kruha, on pa odgovarja: „Hvala!“ Risbo pobarvaj!

Sv. Jurij pri Celju je majhno lokalno središče v dolini Voglajne.

hudičev advokat

nadaljevanje s str. 35

okrog vratu. Nekdo mu bo prišel naproti. Si razumela? Je važno. Če na kaj pozabi, ga lahko ubijejo."

"Ne bom pozabila."

Postavila je predenj kavo, kruh in sir in, medtem ko je jedel, mu je pripravila zavoj hrane, ki ga je spravila v culo. Šele ko je zagledala revolver in otipala trde nabojke, je razumela, kar ji je govoril Giacomo. Vojna se je bližala Gemellu Minore in z njo sovraštvo in pobijanje.

S polnimi usti kruha in sira ji je dejal Meyer:

"Skušal sem, da bi Giacomo s teboj vred šel z menoj. Nemci ne bodo z njim veliko bolj blagi kot z menoj. Lahko ga ustrelijo kot špijona."

"Kaj je dejal Giacomo?"

"Smejal se je in rekel, da pozna Nemce bolj kot jaz. Upam, da ima prav. Kdaj ga navadno vidiš?"

Napravila je nedoločno kretnjo. "Različno, včasih zgodaj, drugič pozno."

Meyer jo je porogljivo gledal iznad kozarca.

"Si zadovoljna s to ureditvijo, Nina?"

"Srečna sem z Giacomom. Nikdar ni bilo drugega človeka kot le on."

Mayer se je zaničljivo nasmehnil:

"Morda imaš prav. Veš, kaj počenja v svoji kolibi?"

"Moli. Premišljuje. Goji zelenjavo, kadar ne dela za druge ali ne hodi po gričih. Zakaj me sprašujete?"

"Prejšnjo noč sem šel gor k njemu, da bi se pogovoril z njim. Klical sem, pa ni bilo odgovora, čeprav je bila leščerba prižgana. Vstopil sem in ga našel klečečega sredi izbe s prekrižanimi rokami. Oči je imel zaprte, glavo sklonjeno nazaj in ustnice so se mu premikale. Govoril sem mu, pa me ni slišal. Stresel sem ga, pa je imel telo togo. Nisem ga mogel premakniti. Čez nekaj časa sem odšel."

Ninine črne oči niso razodevale začudenja. Prikimala je in rekla, ne da bi stvári pripisovala poseben pomen:

"Povedal mi je, da veliko moli."

"Ne je pa ne veliko," je pripomnil Meyer pikro.

"To je tudi res. Precej je shujšal. Vendar mi je povedal, da mu molitev daje moč, ki jo potrebuje."

"Moral bi se bolj paziti. Mnogo ljudi je odvisnih od njega. Sedaj, ko so tu Nemci, ga bodo še bolj potrebovali. Ta zadeva z molitvijo je dobra do neke mere, jih je pa veliko, ki se jim zmeša, ker preveč molijo."

"Imate Giacomu za zmešanca?"
"Nisem dejal tega. Čuden je, to je vse."

"Morda, ker ni veliko dobrih ljudi. Pozabili smo, kakšni so."

Meyerju je šlo na smeh in si je obrisal ustnice s hrbtnim delom dlani.

"Nemara imaš prav, Nina moja." Vstal je in si vrgel zvitek čez ramo. "Dobro. Odpraviti se moram. Hvala ti za zajtrk in drugo! Povej Giacomu, kar sem ti razložil!"

"Bom."

Položil ji je roke na rame in jo poljubil. Ni se mu ustavljala, ker ji je bil simpatičen in je odhajal bit svojo lastno vojno.

"Srečno, doktor!"

"Srečno, Nina! Vredna si tega." Ostala je na vratih in ga gledala, kako se je spuščal v dolino. Na misel ji je prišlo, da ga ni še nikdar videla tako mladega in živahnega, in vprašala se je tjavdan, kaj bi se zgodilo, ko ne bi bil prišel v Gemello Minore Giacomo.

Toda Giacomo je bil tu in njegova navzočnost ji je polnila življenje in, ko je prišel pred kosilom, ga je obupana objela in jokala ob njegovi rami. Objemal jo je, dokler se ni umirila, potlej jo je rahlo odtrgal od sebe in napeto poslušal, kar mu je povedala o Aldu Meyerju in njegovem sporočilu.

"Skušal sem ga pregovoriti," je odvrnil. "Ti Nemci ne pomenijo dosti. Gre le za patroljo in nič več. Ne bodo veliko nagajali. Toda Meyer je čakal toliko časa na svojo lastno vojno, da se ne zaveda, v kaj se je zapletel."

"Verjetno je, da bo dobro opravil, dragi moj. Gledala sem ga, ko je odhajal in korakal vesel kot otrok, ko gre na lov."

Nerone je resno odkimal in obraz se mu je pomračil.

"Meyer ni človek za tisto družbo. Slišal sem govoriti o Il Lupu in lahko uganem, odkod prihaja. Je izurjen in pripravil se je v Rusiji. Hoče nekaj več kot zmago. Hoče komunistično državo v Italiji. Ko bodo vrgli Nemce ven in bodo prišli zavezniki, bo zahteval nadzorstvo nad civilno upravo. In je verjetno, da ga bo dosegel za voljo svoje dejavnosti. Meyer se

je bridko zmotil. Misli, da želi II Lupo le enega strelca več. Kar hoče, je človeka, ki ga bo lahko kasneje uporabil. Sprašujem se, kaj se bo zgodilo, ko bo Meyer spregledal."

Zmigal je z rameni in stegnil roke z dlanmi na mizo: „Naj bo, kakor hoče, on je ukrenil po svoje. Nam preostaja tu naše lastno delo."

Ona je postavila na mizo veliko skledo s testeninami in ga stojé gledala jesti. Opazovala je njegovo shujšanost in kako malo mu je šla v slast začinjena omaka.

„In kaj boš ti storil, Giacomo?"

„Isto kot sedaj, le da moram vključiti v svoje račune še Nemce. Šel sem h grofici pred nekaj dnevi."

To je bilo nekaj, česar ji ni bil povedal, in Nino je obšla ljubosumnost. Bala se je, da bi se povrnil v svet, ki ga je bil zapustil, v svet, kjer bi se zgubil in kjer bi ga ona nikdar ne mogla doseči. Vendar ni nič rekla, ampak počakala, da je povedal vse drugo.

„Razodel sem ji, da sem Anglež. Nisem ji dejal, ampak sem ji dal vedeti, da sem agent, poslan semkaj, da bi pripravil pot zaveznikom. Ona se je razveselila, ko me je videla. Nahaja se v mučnem položaju. Predložil sem ji, da bi me imenovala za oskrbnika svojega posestva, da bi mogel govoriti z nemškim poveljnikom na približno isti ravni. Določila mi je sobo v predelu hiše za službeno osebje."

„Boš živel v dvorcu?"

„Stanovanje imam tam. Uporabil ga bom, kadar bo potrebno. Dobil bom dovolilnico od poveljnika, da bom imel prost vstop in izhod. Potreboval jo bom. Graščina je postala bojno taborišče."

„Za blagor grofice," je dejala z nenavadnim gnevom. „Vsako noč bo lahko imela različnega moškega."

Neronejev obraz se je pomračil. Prijel je Nino za roke in jo nežno pritegnil k sebi.

„Ne govorimo tega, draga! Čudna in osamljena ženska je, z ognjem v krvi, ki ga ni mogel pogasiti noben moški. To je muka in ne razlog za norčevanje. Zakaj bi

kazala s prstom nanjo, ko imava midva toliko?"

„Požira moške, dragi moj, in ne maram, da bi požrla tudi tebe."

„Dobila bi prebavne motnje, če bi poskusila," se je smejal Nerone.

Vendar ko je on odšel, je strah ostal in ponoči se je večkrat prebudila v sanjah, da jo je Giacomo zapustil in se poročil z žensko ploskega in nerodovitnega života, stisnjenih ust in požrešnih oči, ki je bivala na vrhu griča...

„Še nekaj vas moram vprašati," je dejal Blaise Meredith z glasom, v katerem ni bilo čutiti odtokov. „Ali je v tistem času Giacomo izpolnjeval svoje verske dolžnosti? Se je udeleževal maše in je prejemal zakramente?"

Nina Sanduzzi je prikimala.

„Zmeraj, kadar je mogel, razen če so bili bolniki v hribih ali pa je bilo treba skrivati pred Nemci kakšnega zgubljenega človeka. Vsako nedeljo je prihajal k maši semkaj in vidévala sem ga, čeprav sva se domenila, da ne bova sédala drug zraven drugega in da se ne bova pozdravljala, ker so hodili k maši tudi nekateri Nemci. Najbrž so bili iz tistega predela Nemčije, kjer je veliko katoličanov. Kadar se je hotel spovedati, je prečkal dolino in se spovedal pri mlademu duhovniku Mariu."

„Ne pri očetu Anzelmu?"

Odkimala je.

Ormož na visoki terasi ob Dravi je središče pretežno kmetijske okolice s številnimi vinogradi.

„Oče Anzelm ga ni maral. Včasih sta se sprla, ker ni hotel oče Anzelm hoditi k bolnikom po policijski uri."

„In kaj je dejal Giacomo o očetu Anzelmu?"

„Da je treba potrpeti z njim in zanj moliti, da pa bodo tisti, ki so ga sem poslali, strogo sojeni. Dejal je, da je Jezus zgradil Cerkev kot dom, da bi v njem živela njegova družina, da pa jo nekateri ljudje, tudi duhovniki, uporabljajo za tržnico in krčmo. Dejal je, da v njej trgujejo in jo napolnjujejo z razpravljanjem in truščem. Rekel je, da bi razpadla v teku enega rodú, če je ne bi varoval Jezus s svojo ljubeznijo in Sveti Duh s svojim vodstvom. Pravil je, da je tisto, kar potrebuje vsak dom, veliko ljubezni pa malo preprirov. In je imel prav."

„Vem, da je imel," je dejal Meredith in se začudil, da je bilo v njenem glasu toliko zanosa. „Povej mi sedaj, kaj je čutil Giacomo glede Nemcev in kaj je govoril o njih?"

Zdelo se je, da jo je prvikrat vprašanje spravilo v neko zadrego. Dolgo je razmišljala, potem pa dejala:

(bo še)

mali oglasi

● JANKOVIČ, 17 rue de Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, posreduje uradne prevode in prošnje. Pišite mu!

● PREVAJALSKA PISARNA V Münchnu uredi uradne prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje in nudi pravno pomoč: Dipl. filolog JOSEPH ARECH, 8 München 50, Pfeilschifterstr. 21, telefon (089) - 14 13 702.

● PREVAJAM iz slovenščine v nemščino in obratno. Vse prevode sodno overim. Prevode opravi hitro in poceni: MONIKA ZIBELNIK, Franz-Albert-Str. 12, 8000 München 50, tel. 812 30 59 — zvečer.

● VDOVA z otrokom, veselega značaja, živeča v Franciji, bi želela spoznati poštenega moškega, starega od 35 do 40 let, oziroma si z njim dopisovati. Na željo pošljem sliko. — Marija Fieno, 3 Allee de Lorraine ap. 38, 92000 Nanterre, Francija.

● MOJSTER — avtomehanik in tehnik — šestinidesetleten, simpatičen, razgledan, želi spoznati čedno Slovenko do 30 let, z nekaj prihranki. Samo samska, razgledana, naj piše (s sliko) pod geslom „Odpri obrti v Nemčiji ali doma“. — Naslov posreduje uprava „Naše luči“, če pošljete pošto pristojbino, navedeno v barvnem stolpcu te strani spodaj. (Štev. 18)

● Več GOZDNIH DELAVCEV išče mo za takojšnji nastop sredi Zah. Nemčije. Stalna zaposlitev in dober zaslužek! Telefon: 0 62 23 - 18 31.

● Potujete v RIM? Dobrodošli v hotelu BLEU, Via S. Croce in Gerusalemme 40, 00185 Roma, tel. (06) 777 102. Na razpolago so Vam komfortne sobe s kopalnico, klimatičnimi napravami in radijem, lastni parkirni prostor in restavracija v alpskem slogu. Zagotovljeno Vam je prijetno občutje

med slovenskim osebjem. Lastnik Vinco Levstik.

● Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. Obrnite se na naslov: Gebr. HORZEN — Möbeltransporte, Biesenstraße 30, 4010 Hilden bei Düsseldorf, telefon: 02103 - 23 62. Informacije dobite pisмено ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● NOVO STANOVANJSKO HIŠO z lepo lego na Bledu (7 sob, kuhinja, 2 kopalnici, 3 WC, 2 garaži, velika klet, primerna za obrt ali bifé, centralna kurjava, telefon, 350 m² vrta), takoj vseljivo, ugodno prodam. — Ponudbe na: Tone-Zvone Kovče, Gradnikova 4a, YU-64260 Bled, Jugoslavija (telefon 064 - 77 7 31).

● LEPO POSESTVO (35 ha gozda, njiv in travnikov, bogato s sadjem zasajeno, cesta do hiše, elektrika 380 V, vodovod v hiši in hlevu) je ugodno na prodaj: le 30 milijonov starih dinarjev! — Pojasnila daje: Stefanija Majcen, Hauptstr. 48, 5241 Scheuerfeld, BRD.

● DVOSTANOVANJSKA HIŠA, visokopritlična, nedograjena, a že pod streho, naprodaj! Meri 9,20 x 8,85 z balkonom. Poleg je okrog 1000 m² vrta. (Vodovod in elektrika v neposredni bližini!) Hiša ima lepo sončno lego ob asfaltirani cesti pri križišču Očeslavci — Stavešinci, 9 km od Gornje Radgone (Slovenija). Cena 50.000 DM. — Pojasnila daje: Ivanka Štukelj, Ortenburgstr. 4, 8000 München 71, BRD.

● PODNAJEMNINSKI prostor na razpolago v N. Perlachu, München 83. Podnajemnina zmerna. — Naslov posreduje uprava „Naše luči“, če pošljete pošto pristojbino, navedeno v barvnem stolpcu te strani spodaj. (Štev. 17)

● TROSOBNO STANOVANJE s pritliklinami, prazno, površina 100 m², staro 45 let, v središču Ljubljane, potrebno delne adaptacije, naprodaj za 45.000 DM (takojšnje plačilo). — Naslov posreduje uprava „Naše luči“, če pošljete pošto pristojbino, navedeno v barvnem stolpcu te strani spodaj. (Štev. 16)

pozor!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 100 avstrijskih šillingov, vsaka nadaljnja beseda pa 3 avstrijske šilinge (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštah kuponih pristojbino za dvoje pisem za tujino.

berite in širite „našo luč“!

povejmo po domače!

OKO —

kurja očesa, drevesna očesa, očesa na kocki; krmežljivo oko, oko postave; na obe očesi slep; iz oči v oči gledati, v oči mi je padlo, na štiri oči (= na samem), iz oči v oči komu kaj povedati; to je preveč na obeh; lepó na oko, na oko preceniti; pred oči priti komu, pred oči dobiti koga, pred očmi imeti kaj (= paziti na kaj), izpred oči pustiti, izgubiti kaj izpred oči, oči pasti na čem, na svoje oči kaj videti; s prostim očesom videti kaj, na eno oko gledati; z očmi požirati kaj, ta barva bije v oči, z očmi streljati na koga, oči metati po kom; ni trenil z očesom; oči pobesiti, zavijati; do koder nesó oči; oči so se mu odprle; vso noč ni zatisnil očesa, oči zatisniti (= umreti), same oči so ga bile, ima večje oči ko želodec, strah ima velike oči, ima oči ko ris, to je le pesek v oči; jajca na oko.

PETA —

Ahilova peta, železna peta (= trda oblast); vino gre v pete, pete me srbijo, pod tujčevo peto, od glave do pete, obesiti se komu na pete, tuja vrata ga po petah bijejo, pobrisati jo na pete na glavo, na pete stopati komu, komu za petami biti, pete si brusiti, pete pokazati (= bežati), na pete na noge jo je pobral, pete odnesti (= uiti), biti komu trn v peti; kdor nima v glavi, ima v petah; petavs (= človek z veliko peto).

RAK —

rake loviti; pojdi rakom žvižgat!; sonce stopi v znamenje raka, rdeč ko kuhan rak, gre rakovo pot.

SOD —

sod za zelje, vinski sod; imeti gla-

vo kakor sod, bobni iz njega kakor iz soda, to ti je sod brez dna!, polniti sode brez dna; nabiti sod z obroči; sodček vina, sodček za pivo, sodček z vodo.

ŠČETINA —

svinjske ščetine, ščetine pod nosom; ščetinec (= prašič); ščetinasta brada, narava, ščetinasti lasje, brki, ščetinast obraz; ščetiniti dlako, obrvi, lasje se ščetinijo, dlaka se ščetini.

napake

(Najprej je navedena napačna raba, potem pravilna.)

na izpitu pasti → pri izpitu pasti; izpod te cene ne dam → pod to ceno ne dam; otroci izpod enega leta → otroci pod enim letom; vzpodbosti → izpodbosti, spodbosti konja, koga k delu; vzpodbuditi → izpodbuditi, spodbuditi; iztrošen → izrabljen; dati izraza veselju → izraziti veselje; izvanreden → izreden, poseben, nenavaden; izseljeniški → izseljenski; izstaviti potrdilo → izdati potrdilo; izstavljen račun → izdan, dan, napisan račun; ta barva preveč izstopa → ta barva je prevsiljiva, prekričeca; nastradati → iztakniti jo; vlak je iztiril → vlak se je iztiril; zvabiti solze → izvabiti komu solze iz oči; izvedeniški → izvedenski; izvor energije → vir energije; jačati → jačiti, krepiti; Jankotov → Jankov; graben → jarek; javorjev → javorov; jemati v ozir → ozirati se na kaj, upoštevati kaj; mila Jera → mila jera; imaš kaj za jesti → imaš kaj jesti, jediti;

beseda literatov

PRED MARIJO

Plapolaj, plapolaj
večna luč pred Marijo!
Ah, v srcu je tak tesno,
plapolaj luč pred Marijo!

Skrivnostni mir, sveti mrak...
čarobno se lučka utrinja...
lahno dviga se, pada spet...
smrtna senca izginja... —

Mene obdaja tema
blodnje in zmote globoke
in k tebi iztezam roke,
kraljica mojã!

Ah, ti moja mladost,
z grehi ponižana,
ah, ti večna krepost,
tolikrat križana,
nazaj te želim!
Tu v samotni,
v smrtni tihoti
pred tabo klečim.

Josip Murn

JOSIP MURN — ALEKSANDROV
(1879—1901)

se je rodil služkinji v Ljubljani in je živel vedno pri tujih ljudeh. Poiskal si je pisarniško službo v Ljubljani. Umrli je komaj 22-leten. Murn je predvsem pesnik krhkih občutij, razporežen in trenutnih vtisov. Bolj vedre so njegove „kmečke“ pesmi.

Erscheinungsort: Klagenfurt

Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt

P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Msgr. Ignacij Kunstelj, 62 Offley Road, London S. W. 9. (Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.

Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein bei Graz. (Tel. 03124 - 23 59).

P. Štefan Kržišnik, Zisterzienser Stift, 6422 Stams, Tirol.

Ivan Tomažič, Albertgasse 48 („Korotan“), 1080 Wien VIII.

Slovenski socialni urad, Seitzerg. 5/II, 1010 Wien I. (Tel. 0222 - 63 25 07).

Janez Žagar, Feldeggasse 1, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 26 4 04).

Socialni urad za tuje delavce, Bahnhofstraße 13, 6800 Feldkirch,

Vorarlberg. (Tel. 05522 - 21 5 85).

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guil. Lambert laan 36, Eisden, 3630 Maasmechelen.

Kazimir Gaberc, avenue L. Empain 19, B-6001 Marchinelle.

(Tel. 071 - 36 77 54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. 636-80-68).

Jože Flis, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris. (Tel. 577-69-93).

Stanislav Kavalir, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57710 Aumetz.

Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-Merlebach.

Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, 06000 Nice.

ITALIJA

Jure Rode, Collegio Pio Latino, Via Aurelia Antica 408, 00165 Roma.

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Bausenhorststr. 2. (Tel. 0201 - 34 40 45).

Pavel Uršič, 42 Oberhausen 11, Oskarstraße 29. (Tel. 0208 - 64 09 76 ali 64 11 72).

Ludvik Rot, Hochdähler Str. 14, 5657 Haan 1. (Tel. 02129 - 13 92).

Mirko Jereb, 6 Frankfurt 70, Textorstr. 75-II. (Tel. 0611 - 61 37 22).

Stanko Gajšek, 68 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 2 85 00).

Ciril Turk, 7 Stuttgart 1, Stafflenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 7 75 25).

Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneeggstr. 13. (Tel. 0751 - 2 20 00).

Vili Stegu, 8070 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2. (Tel. 0841 - 3 44 74).

Jože Bucik, 89 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.

(Tel. 0821 - 9 79 13).

P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 089 - 98 19 90).

Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Martin Mlakar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Dr. Štefan Steiner, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43 (Kolpinghaus), (tel. 030 - 785 30 91 do 93), in 1 Berlin, Kolonnenstr. 40. (Tel. 030 - 784 84 34).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guil. Lambert laan 36, Eisden, 3630 Maasmechelen, Belgie.

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.

(Tel. 01/50 31 32).

P. Angel Kralj, Kapuzinerkloster, 4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).